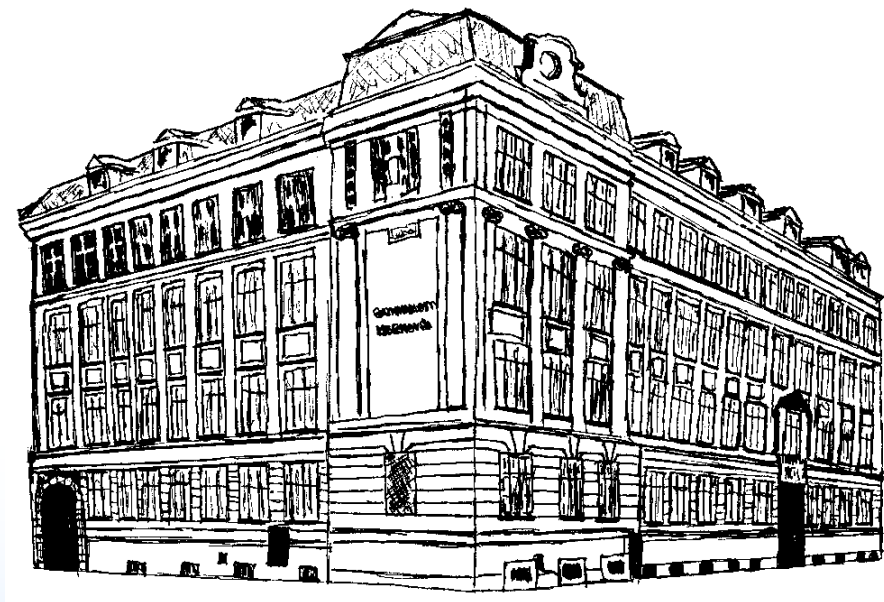

GYMNÁZIUM BRNO, KŘENOVÁ,
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání II.

ŠESTILETÉ STUDIUM

VYŠŠÍ STUPEŇ

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP

Oficiální název: Školní vzdělávací program pro vyšší stupeň gymnaziálního vzdělávání

Motivační název: Šestileté studium všeobecné s přípravou na Deutsches Sprachdiplom

Školní vzdělávací program byl vytvořen podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání.

PŘEDKLADATEL

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace

- Dále jen škola
- Křenová 304/36, 602 00 Brno
- IČO: 00558991
- REDIZO: 600013464
- IZO: 000558991
- Ředitel školy: Mgr. Miroslav Marek (marek@gymkren.cz)
- Koordinátor ŠVP: Ing. Dagmar Valášková (valaskova@gymkren.cz)
- Kontakty:
  - telefon: 543321352
  - fax: 543321352
  - e-mail: gymnazium@gymkren.cz
  - WWW: www.gymkren.cz

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

- Šestiletý vzdělávací program
- Denní forma vzdělávání

ZŘIZOVATEL

Jihomoravský kraj

- Adresa: Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno
- Kontakty: Odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje
- telefon: 541651111
- fax: 541653439

Aktualizace dokumentu 1. září 2017.

Mgr. Miroslav Marek
ředitel školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Velikost školy

- Počet kmenových a odborných učeben je dán potřebou zajistit výuku v maximálně 20 třídách. Kapacita školy je podle zřizovací listiny 640 žáků. Pro čtyřleté studium se počítá s třemi až čtyřmi třídami v jednotlivých ročnících (tak aby celkový počet tříd včetně tříd šestiletého studia byl vždy 20).

Dostupnost školy

- Gymnázium je mimořádně dobře dostupné jak pro studenty z Brna (MHD), tak pro dojíždějící studenty vzhledem k poloze blízko hlavního vlakového nádraží i ÚAN na Zvonarce.

Vybavení školy

- Šest učeben je vybaveno pro prezentaci multimédií (počítač s připojením k internetu, audiosystém, dataprojektor, ve dvou učebnách též video, vizualizér a ve dvou případech i interaktivní tabule). Ve většině ostatních tříd je dostupné WiFi připojení umožňující práci s výpočetní technikou a internetem, dále je samozřejmě možné použití běžné audiotechniky, případně zpětného projektoru.
- Mezi prostory, které mohou využívat žáci a pedagogové, patří: tři multimediální a tři jazykové učebny, posluchárny pro přírodovědné předměty, žákovská knihovna se studovnou, tělocvična, sportovní hala, posilovna, ateliéry výtvarné a hudební výchovy, prostory pro laboratorní a praktická cvičení v přírodovědných předmětech, dvě učebny výpočetní techniky, studentský klub, školní jídelna, bufet, šatny, malá studovna, sborovna.
- Všechny studentům dostupné počítače jsou připojeny k internetu. Přístup k počítačům v učebnách výpočetní techniky je možný mimo výuku každý den v dohodnutých termínech, k počítačům ve studovně pak celodenně. Celkem je takto studentům k dispozici 36 počítačů.

Klima školy

- Hlavní školní budova pochází z počátku 20. století, po provedených úpravách je plně připravena pro výuku v podmínkách očekávaných pro začátek 21. století. Nová část školy v ulici Cyrilské spolu se sportovní halou vznikla rozsáhlou rekonstrukcí a novou výstavbou budov sousedících s původním areálem školy na samém počátku 21. století. Poskytl prostor pro počítačové učebny, ateliéry estetické výchovy, knihovnu se studijním a informačním centrem, stravování a tělovýchovu.
- Pro naši školu je charakteristický otevřený a demokratický přístup k žákům, díky kterému se vytváří neformální a přátelská atmosféra.
- Vzhledem k tomu, že škola vzdělává i zahraniční žáky, panuje zde kosmopolitní atmosféra podporující multikulturní výchovu našich žáků.

Charakteristika pedagogického sboru

- Učitelský sbor je plně aprobovaný, v rámci výuky cizích jazyků zaměstnává škola rodilé mluvčí. Někteří učitelé jsou aktivní jako lektoři, organizátoři celoškolských akcí, někteří též publikují v odborném tisku. Složení a počet členů pedagogického sboru závisí na kapacitě a výkonech školy. Při reálné kapacitě 20 tříd se předpokládá, že na naší škole působí zhruba 46 pedagogů. V pedagogickém sboru jsou učitelé všech věkových kategorií s převahou zkušených učitelů.
- Učitelé pracují v liberálním prostředí, které jim umožňuje využití nejvhodnějších pedagogických metod, výukových strategií a vlastního tvůrčího přístupu.

Charakteristika žáků

- Žáci docházejí či dojíždějí ze všech částí Brna, okolních okresů i ze vzdálenějších regionů; našimi žáky jsou i cizí státní příslušníci.

Dlouhodobé projekty a zahraniční spolupráce

- Na škole probíhají dlouhodobé projekty zaměřené na zahraniční studijní výměny se stálými partnerskými školami ve Stuttgartu, Vídni, Štětíně.
- V nepovinném předmětu FCE se připravují vybraní žáci druhých a třetích ročníků k získání mezinárodně uznávané zkoušky First Certificate of English. Příprava je v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně a trvá dva roky. (Samotná zkouška na FCE je placená a je ji možné vykonat jen u Britské rady.)
- V rámci studia mohou žáci získat mezinárodně uznávaný Deutsches Sprachdiplom opravňující ke studiu v německy mluvících zemích bez nutnosti skládat jazykové zkoušky.
- Dlouhou tradici má školní pěvecký sbor, který dosáhl řady mezinárodních úspěchů.

Spolupráce s jinými subjekty

- Školská rada je ustavena dle Zákona č. 561/2004 Sb. (Školský zákon) a na základě usnesení Rady Jihomoravského kraje č. 876/05/R 19. Školská rada má šest členů. Spolupracuje se školou v souladu s § 167 a 168 Školského zákona.
- Při Gymnáziu, Brno, Křenová 36 funguje Klub rodičů. Rodiče jsou zváni na třídní schůzky, na nichž jsou informováni zejména o prospěchu a chování žáků a mohou individuálně komunikovat s učiteli a vedením školy.
- Studentská samospráva vyvíjí aktivní činnost formou Studentského parlamentu, který se podílí na organizaci života školy a na přípravě a organizaci mimoškolní činnosti žáků, propagaci školy. Studenti z větší části organizují provoz a akce studentského klubu.
- Naše škola zajišťuje ve spolupráci s vysokými školami pedagogické praxe studentů učitelství, naši žáci navštěvují odborná vysokoškolská pracoviště. Předpokládáme rozšíření spolupráce v oblasti projektů a grantových úkolů.
- Na úrovni krajských kol organizujeme soutěže a olympiády v oblasti cizích jazyků.
- Vedení školy podporuje nadstandardní projekty v rámci minimálního preventivního programu (Peer program ve spolupráci s K – centrem).
- Pravidelná spolupráce s Rakouským institutem, Goethe Institutem, Aliance Francaise a Britskou radou.
- Partnerská škola Masarykovy univerzity.

Další možnosti nabízené žákům mimo vyučování

- Návčik divadelních představení v anglickém a francouzském jazyce.
- Příprava k jazykovým zkouškám.
- Organizace zahraničních studijních pobytů pro jazykově nadané žáky v Rakousku.
- Výchovný poradce školy pomáhá žákům zejména při výběru dalšího uplatnění, řešení individuálních problémů, shromažďování statistických údajů o uplatnění našich absolventů.
- Přebory středních škol v atletice, volejbalu, basketbalu, fotbalu, florbalu, stolním tenisu atd.
- Kurzy, soustředění a výlety ve všech ročnících studijního programu.
- Fakultativní sportovní akce.
- Dramatický kroužek.
- Školní pěvecký sbor.
- Přístup na internet.
- Školní metodik prevence ve spolupráci s pedagogy, zejména s třídními učiteli vyhledává žáky s rizikem či projevy sociálně nežádoucího chování, poskytuje poradenské služby těmto žákům a jejich zákonným zástupcům.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Zaměření školy

Škola poskytuje všeobecné šestileté gymnaziální studium s možností přípravy na mezinárodně certifikované zkoušky Deutsches Sprachdiplom (DSD) a First Certificate of English (FCE). Profilovým jazykem ve třídách šestiletého studia je němčina.

Profil absolventa

Náš absolvent je všeobecně vzdělaný, jazykově vybavený, připravený ke studiu na vysoké škole dle svého osobního zájmu a zaměření u nás i v zahraničí, je ochoten a schopen vyjádřit a obhájit vlastní názor. V případě úspěšného složení zkoušky DSD je absolvent oprávněn ke studiu na VŠ v Německu a Rakousku bez nutnosti skládat další jazykové zkoušky.

Žáci jsou připravováni na všechny typy univerzitního studia individuální profilací danou výběrem z nabídky volitelných předmětů.

Požadavky na uchazeče – přijímací řízení

Přijímací řízení se řídí novelizovaným školským zákonem č. 561/2004 Sb. Uchazeči jsou přijímáni ke studiu podle hodnocení z předchozího vzdělávání, výsledku hodnocení přijímací zkoušky a dalších skutečností. Podrobná kritéria přijímacího řízení jsou každoročně zveřejňována na webových stránkách školy.

Ukončování studia – maturitní zkouška

Žáci, kteří nejsou vzděláváni podle ŠVP, maturují v roce 2010 v souladu se zákonem 561/2004 Sb. a vyhláškou 442/1991 Sb. v platném znění.

Žáci, kteří jsou vzděláváni podle ŠVP, budou ukončovat studium v souladu se zákonem 561/2004 Sb. a příslušnou vyhláškou MŠMT.

Výchovné a vzdělávací strategie

Principy práce školy:

- variabilita studia;
- široká nabídka volitelných předmětů;
- vysoká úroveň výuky a využití jazyků, návaznost na dosaženou úroveň v předchozím vzdělání;
- příprava k mezinárodním jazykovým zkouškám;
- možnost účasti v zahraničních projektech;
- liberální přístup k žákům i učitelům;
- otevřenost ve vztahu k žákům;
- existence a práce Studentského parlamentu;
- neformální klima školy;
- kosmopolitní a multikulturní atmosféra – zahraniční žáci.

Uplatňované postupy:

- vnitřní členění výuky do skupin podle náročnosti;
- týmová práce;
- projektová výuka využívající kurzy a soustředění;
- účast na dlouhodobých i mezinárodních projektech;
- možnost ovlivňovat chod školy a vzdělávací nabídku prostřednictvím Studentského parlamentu;
- možnost práce se zahraničními žáky i učiteli;
- individuální přístup k žákům.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Učitel využívá následující strategie a formy:	
STRATEGIE	FORMY
Kompetence k učení	
Individualizuje vyučovací metody a rozšiřuje jejich variabilitu	Nové organizační jednotky – studijní skupiny
Posiluje vnitřní motivaci žáků	Zapojení do projektů Organizace exkurzí
Zefektivňuje přenos a získávání informací	Samostatná práce se zdroji informací – internet Samostatná práce s literaturou Plnění úkolů v rámci kurzů
Posiluje autoevaluační schopnosti žáků	Prezentace žákovských projektů v rámci výuky Aktivní role žáků při tvorbě klasifikačních pravidel
Kompetence k řešení problémů	
Posiluje metodu problémové výuky ve všech předmětech	Využití seminárních forem výuky Vytváření studijních skupin napříč třídami
Rozvíjí schopnost žáků rozpoznat problém	Zadávání projektů, individuálních a skupinových úkolů
Kompetence komunikativní	
Umožňuje žákům přístup k dostupným prostředkům komunikace	Liberalizace používání ICT prostředků uvnitř školy včetně využití WiFi připojení k internetu Webové stránky školy, tříd, předmětových skupin Zlepšit přístup ke studijním materiálům
Poskytuje žákům teoretické a praktické nástroje ke komunikaci	Posílení příslušných témat ve vhodných předmětech (občanský a společenskovední základ, český jazyk a literatura, cizí jazyk a další cizí jazyk) Exkurze Praktické úlohy v rámci kurzů
Umožňuje žákům prezentovat komunikační schopnosti ve škole i na veřejnosti	Výstupy z kurzů Mimoškolní činnost (zájmové útvary, soutěže, pěvecký sbor, dramatický kroužek...) Činnost Studentského parlamentu Obhajoby studentských prací
Poskytuje žákům vysokou úroveň výstupních komunikačních schopností v cizích jazycích	Zahraniční studijní výměny Povinnost prezentace některých prací v profilovém cizím jazyce Možnost složení mezinárodně uznávaných jazykových zkoušek
Kompetence sociální a personální	
Poskytuje žákům možnosti hodnotit vlastní reálné možnosti	Skupinové metody výuky Účast na autoevaluaci školy
Vede žáky ke schopnosti přijmout zodpovědnost	Činnost Studentského parlamentu a třídních samospráv Přenesení organizace některých mimoškolních akcí na žáky
Posiluje metody k vytváření hodnotných mezilidských vztahů	Spoluúčast žáků při tvorbě vnitřních školních norem
Vede žáky k pozitivnímu vztahu ke zdraví a zdravému životnímu stylu	Peer programy v rámci preventivního programu Sportovní aktivity v rámci kurzů Aktivity v rámci sportovních soutěží
Kompetence občanské	
Učí žáky stanovit si perspektivní cíle	Spolupráce s vysokými školami – semináře, praxe Výběr volitelných předmětů
Vede k toleranci a respektování různorodých hodnot člověka	Nabídka studia pro žáky minoritních skupin (zahraniční studenti)

	Multikulturní projekty (včetně mezinárodních)
Kompetence k podnikavosti	
Učí žáky vzájemné spolupráci, ale i schopnosti prosadit své myšlenky a řešení	Individuální a skupinová práce, soutěže a projekty
Zdůrazňuje hlediska kvality, hospodárnosti a ochrany životního prostředí i zdraví při práci	Zdůrazňování požadovaných přístupů v činnostech v rámci projektové výuky a kurzů
Naučí žáky orientovat se v základních aktivitách v oblasti podnikání	Důraz na samostatné aktivity v předmětech, jako je matematika, občanská výchova a informační a komunikační technologie.
Seznámí žáky s podnikatelským prostředím a s předpoklady pro jejich uplatnění v realitě tržního prostředí	Práce na projektech a úlohách a aktivní účast v soutěžích, obhajoba svých výsledků

Naši žáci zvládnou požadavky gymnaziálního vzdělávání alespoň na úrovni ŠVP (který odpovídá RVP G). V oblasti jazykového vzdělávání jsou možnosti dané naším ŠVP poněkud rozsáhlejší, jejich rozpracování je obsahem dalších částí ŠVP.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Vychází z prostorových možností školy, ve které (s výjimkou objektu Cyrilská) není vybudován bezbariérový přístup. Školní vzdělávací program předpokládá tedy pouze možnost integrace žáků s lehčími tělesnými postiženími.
- Dle potřeb a na základě lékařských doporučení je škola připravena vytvářet ve spolupráci s rodiči žáků se specifickými poruchami učení individuální vzdělávací plány.
- Zákonní zástupci studentů se studijními problémy jsou včas informováni a ve spolupráci se školou je společně hledáno řešení vzniklé situace.
- Žákům ze sociálně znevýhodňujícího prostředí, může být z rozpočtu Nadačního fondu školy poskytnut příspěvek na akce pořádané školou.
- Žákům se speciálními potřebami jsou poskytovány bezplatné individuální konzultace s jednotlivými učiteli a s výchovným poradcem.
- Specifické potřeby žáků vyžadující speciální péči jsou řešeny individuálně podle charakteru konkrétního problému.
- Ze závažných zdravotních důvodů mohou být žáci uvolněni z vyučování některých specifických předmětů nebo z provádění určitých činností.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaní žáci našeho gymnázia mohou pro svůj rozvoj využít následujících možností:

- škola podporuje žáky v účasti na olympiádách a odborných soutěžích, včetně středoškolské odborné činnosti;
- jazykově nadaným žákům se nabízí účast na zahraničních jazykových kurzech;
- podporuje se spolupráce nadaných žáků s vysokými školami, zvláště s Masarykovou univerzitou;
- žáci, kteří dosahují výborných výsledků ve sportovních nebo kulturních aktivitách, mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu. Škola rozlišuje dva typy individuálních vzdělávacích plánů:
  - **1. Termínované zkoušení.** Žák je přezkušován (jakoukoli formou) po předchozí domluvě s vyučujícím. Žák navštěvuje vyučování v plném rozsahu, je mu umožňována účast na soustředěních a akcích. Tento studijní plán je udělován zpravidla žákům, kteří dosahují výborných výsledků ve sportovních, kulturních a dalších časově náročných aktivitách. Žákovi může být též povolena absence v přesně stanovených vyučovacích hodinách.
  - **2. Samostatné studium.** Student dochází do školy podle individuálního rozvrhu, termíny zkoušek a uzavírání klasifikace jsou dohodnuty na individuální termíny. Tento studijní plán je udělován

výjimečně, např. reprezentantům ČR v disciplíně, jejichž sezóna jim neumožňuje pravidelnou návštěvu školy.

- Na individuální vzdělávací plán nemají žáci nárok a může jim být v případě neplnění povinností odebrán.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou zařazena do předmětů a činností, se kterými se setkají všichni žáci, dle následujícího přehledu. Konkrétní zapracování do vyučovacích předmětů je součástí učebních osnov těchto předmětů.

Průřezové téma	Zkratka	Tematický okruh	Kde je realizován předmět (ročník)
Osobnostní a sociální výchova	PT1	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Bi(3,4); CJ(3-6); ČJ(3,5,6); EVH(3,4); EVV(3,4); F(4); I(3-6); TV(3-6); Z(3); ZSV(3);
		Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	CJ(4,5,6); ČJ(4); EVH(3); EVV(3,4); F(5); I(3,5,6); TV(3-6); ZSV(3,5,6)
		Sociální komunikace	Bi(4); CJ(3-6); ČJ(3,4,6); EVH(3); EVV(3,4); I(3,4); M(3); Z(3); ZSV(4)
		Morálka všedního dne	Bi(4); CJ(5,6); ČJ(4); I(3,5); TV(3-6); ZSV(4,5,6)
		Spolupráce a soutěž	CJ(4,5,6); EVV(4); Ch(3); I(3-6); M(3); TV(3-6); Z(3,6)
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	PT4	Globalizační a rozvojové procesy	CJ(4,5,6); D(3-6); Z(3,4,5,6)
		Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Bi(4); CJ(4,5,6); D(6); F(4,5); M(4); Z(3,4,5,6)
		Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Z(3,4,5,6);ZSV(5)
		Žijeme v Evropě	ČJ(3-6); CJ(3,5,6); EVH(3); Z(4);ZSV(5)
		Vzdělávání v Evropě a ve světě	CJ(4,5,6); Z(4);
Multikulturní výchova	PT5	Základní problémy sociokulturních rozdílů	Bi(5); CJ(4,5,6); EVH(4); F(3,5); TV(3-6); Z(3); ZSV(4)
		Psychosociální aspekty interkulturality	Bi(5); I(3,4,5,6);Z(3);ZSV(4,5)
		Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí.	CJ(3,5,6); ČJ(3,4); I(3,6); Z(3);ZSV(5)
Enviromentální výchova	PT6	Problematiky vztahů organismů a prostředí	Bi(3); F(3); Ch(3,4,5); M(4); Z(3,6)
		Člověk a životní prostředí	Bi(3); CJ(3,4,5,6); Ch(3,4,5); I(3,5); Z(3,6); ZSV(4,5); F(3,4,5)
		Životní prostředí regionu a české republiky	Bi(3); Ch(3,5);Z(4); F(5);
Mediální výchova	PT5	Média a mediální produkce	CJ(5,6); ČJ(5,6); F(5); I(3,4,5,6);Z(3,4,5,6)
		Mediální produkty a jejich významy	CJ(6); F(5); I(3,4,5,6);
		Uživatelé	F(4,5); I(3,6);
		Účinky mediální produkce a vliv prostředí	I(3, 6);ZSV(4,5)
		Role médií v moderních dějinách	CJ(5,6); ČJ(5); D(5,6); ZSV(4)

Použité zkratky předmětů:

Bi	biologie	EVV	estetická výchova – výtvarná	TV	tělesná výchova
CJ	cizí jazyk a další cizí jazyk	F	fyzika	Z	zeměpis
ČJ	český jazyk	Ch	chemie	ZSV	základy společenských věd
D	dějepis	I	informatika		
EVH	estetická výchova – hudební	M	matematika		

Pozn. Přesná specifikace zařazení průřezových témat je uvedena v učebních osnovách jednotlivých předmětů v části Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.

4. UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	3. ročník (hod/týden)	4. ročník (hod/týden)	5. ročník (hod/týden)	6. ročník (hod/týden)	Celkem (hod/týden)
1	Český jazyk a literatura	4	3	3	5	15
2	Cizí jazyk 1	4	4	4	3	15
3	Cizí jazyk 2	3	3	3	3	12
4	Základy společenských věd	1	1	2	2	6
5	Dějepis	2	2	2	2	8
6	Zeměpis	2	2	2	0	6
7	Matematika	4	4	4	3	15
8	Fyzika	2	3	3	0	8
9	Chemie	3	3	2	0	8
10	Biologie	3	3	2	0	8
11	Informatika	2	2	0	0	4
12	Ekonomie	0	0	1	0	1
13	Estetická výchova – hudební/výtvarná	2	2	0	0	4
14	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
15	Volitelný předmět A1	0	0	2	3	5
16	Volitelný předmět A2	0	0	2	3	5
17	Volitelný předmět B1	0	0	0	2	2
18	Volitelný předmět B2	0	0	0	2	2
	Celkem	34	34	34	30	132

Poznámky k učebnímu plánu:

Český jazyk

- V každém ročníku se na jednu hodinu týdně třída dělí na poloviny.

Anglický jazyk

- Je vyučován jako cizí jazyk (cizí jazyk 1).
- Výuka je realizována ve skupinách.

Německý jazyk

- Určen jako další cizí jazyk (cizí jazyk 2) šestiletého studia.
- Výuka je realizována ve skupinách.

Základy společenských věd

- Realizuje vzdělávací obory Občanský a společenskovědní základ a Člověk a svět práce.
- V pátém a šestém ročníku se žákům nabízí společenskovědní seminář jako volitelný předmět.

Dějepis

- V pátém a šestém ročníku se žákům nabízí seminář z dějepisu jako volitelný předmět.

Zeměpis

- Realizuje vzdělávací obor Geografie a integruje část vzdělávacího oboru Geologie.
- V pátém a šestém ročníku se žákům nabízí seminář ze zeměpisu jako volitelný předmět.

Matematika

- V třetím ročníku se třída dělí na poloviny ve dvou hodinách týdně, ve čtvrtém a pátém ročníku v jedné hodině týdně.
- V pátém a šestém ročníku se žákům nabízí seminář z matematiky jako volitelný předmět.

Fyzika

- Součástí výuky jsou laboratorní a teoretická cvičení v rozsahu 1 hodina týdně ve čtvrtém a pátém ročníku. V těchto hodinách se třída dělí na poloviny.
- V pátém a šestém ročníku se žákům nabízí seminář z fyziky jako volitelný předmět.

Chemie

- Ve třetím a čtvrtém ročníku jsou pro chemii vyčleněny 3 hodiny týdně, z toho v jedné hodině týdně se žáci dělí na poloviny, což umožňuje zařazení laboratorních prací.
- V pátém ročníku mají studenti týdně 2 hodiny, z toho jedna bude věnována laboratornímu cvičení.
- V pátém a šestém ročníku se žákům nabízí seminář z chemie jako volitelný předmět.

Biologie

- Realizuje vzdělávací obor Biologie a integruje části vzdělávacích oborů Geologie a Výchova ke zdraví.
- Součástí výuky ve třetím a pátém ročníku jsou praktická a laboratorní cvičení v rozsahu 1 hodina týdně. V těchto hodinách se třída dělí na poloviny.
- V pátém a šestém ročníku se žákům nabízí seminář z biologie jako volitelný předmět.

Estetická výchova

- Estetická výchova – hudební. Předmět realizuje vzdělávací obor Hudební vzdělávací oblasti Umění a kultura.
- Estetická výchova – výtvarná. Předmět realizuje vzdělávací obor Výtvarný vzdělávací oblasti Umění a kultura.
- Výuka je realizována ve skupinách. Třída se dělí na poloviny, každá polovina zvolí jeden z výše uvedených předmětů.

Informatika

- Realizuje vzdělávací obor Informatika a informační a komunikační technologie
- Třída se dělí ve všech ročnících na poloviny, výuka probíhá v počítačových učebnách.
- V pátém a šestém ročníku se žákům nabízí semináře: programování, počítačová grafika, seminář z informatiky a administrativa na PC.

Ekonomie

- Realizuje vzdělávací obory Občanský a společenskovední základ a Člověk a svět práce.
- V pátém a šestém ročníku se žákům nabízí seminář ekonomie jako volitelný předmět.

Tělesná výchova

- Předmět je vyučován ve skupinách.
- Realizuje vzdělávací obor Tělesná výchova a integruje část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obor Člověk a svět práce

- Plně integrován do předmětu Základy společenských věd.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví

- Integrován do předmětů Biologie, Chemie, Tělesná výchova, Základy společenských věd a Zeměpis.

Přehled nabízených volitelných předmětů v pátém a šestém ročníku:

- Seminář z českého jazyka;
- Anglická konverzace;
- Gramatika němčiny v přehledu;
- Francouzská konverzace;
- Společenskovědný seminář;
- Seminář z dějepisu;
- Seminář ze zeměpisu;
- Seminář z matematiky;
- Seminář z fyziky;
- Seminář z chemie;
- Seminář z biologie;
- Seminář media a společnost;
- Povídka 20. a 21. století;
- Dějiny umění;
- Seminář z informatiky;
- Programování;
- Počítačová grafika;
- Administrativa na PC;
- Deskriptivní geometrie;
- Seminář z ekonomie.

Obsah jednotlivých volitelných předmětů se mění v souvislosti s aktuálním děním v dané vědní oblasti, které se předmět dotýká. S konkrétní náplní jsou žáci seznámeni v době, kdy si volí tyto předměty na další školní rok – tedy v polovině čtvrtého a pátého ročníku.

Další náležitosti týkající se učebního plánu vyplývají z níže uvedených učebních osnov jednotlivých vyučovacích předmětů.

5. UČEBNÍ OSNOVY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Předmět realizuje obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP G. Je vyučován ve třetím ročníku po čtyřech hodinách týdně, ve čtvrtém i pátém ročníku po třech hodinách týdně, v šestém ročníku po pěti hodinách týdně. V každém ročníku se na jednu hodinu týdně třída dělí na poloviny.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Vyučující má možnost příležitostně přesunout výuku do multimediální učebny. Na předmět navazuje volitelný seminář z českého jazyka. Předmět je povinným maturitním předmětem.

Výuka je rozdělena na výchovu literární, jazykovou a slohovou. Výuka je příležitostně doplňována o výchovu dramatickou.

Ve všech složkách předmětu se žák učí postupně pracovat s náročnějšími texty uměleckými i odbornými, poznává bohatství své mateřštiny a předmět se stává prostředkem estetického působení.

V jazykové a slohové výchově je žák veden k tomu, aby rozuměl různým typům textů i promluv a uměl o nich přemýšlet. Získává a upevňuje si schopnost vyjadřovat se správně spisovným jazykem, slohově vhodně a pohotově v ústních i písemných projevech (přiměřeně věku).

Literární výchova je předmětem všeobecně vzdělávacím s výraznou funkcí estetickou a výchovnou. Žák získává základní přehled o vývoji české a světové literatury a je veden k tomu, aby respektoval, chránil a byl schopen ocenit tradice i kulturní přínos literatury. Žák získává pozitivní postoj k uměleckým dílům. Interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření názorů, postojů, zájmu, vkusu a mravního profilu žáka a celkově rozvíjí a kultivuje jeho duchovní život.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel žákům zprostředkovává informace potřebné k pochopení jednotlivých tematických celků a následné práci s textem.
- Učitel vybírá a předkládá žákům vhodné texty, tím je motivuje k četbě, následné analýze a diskusi – kompetence k učení, sociální, personální a komunikativní.
- Učitel zapojuje žáky do soutěží a olympiád, tím je motivuje k hlubšímu zájmu o předmět – kompetence k učení, komunikativní.
- Učitel zadává referáty, mluvní cvičení a slohové práce i k aktuálnímu kulturnímu a společenskému dění, vede žáky k tomu, aby otevřeně formulovali svůj názor a byli schopni jej obhajovat. Vede je ke kultivované diskusi, k toleranci názorů – kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské.
- Učitel za příznivých podmínek organizuje pro žáky návštěvy filmových a divadelních představení, výstav i exkurze do kulturních institucí (knihovny, galerie, muzea), tím rozvíjí jejich estetické citění a vytváří prostor pro diskusi a formulování závěrů – kompetence sociální, personální, komunikativní, občanské.
- Učitel organizuje práci žáků při získávání informací ve výkladové hodině i práci ve skupinách – kompetence sociální, personální, občanské.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, umění, filozofie, tradice, kulturní dědictví) – kompetence k učení, občanské.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
3.	Úvod do studia literatury	<ul style="list-style-type: none"> - Žák rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi lit. fikcí a realitou, popíše vybrané prostředky básnického jazyka, rozlišuje časoprostor, vypravěče a postavy, hodnotí funkce a účinek na čtenáře, rozeznává typy promluv a jejich funkci v textu. - Získané vědomosti uplatní při rozboru ukázek vybraných literárních děl. 	<ul style="list-style-type: none"> - Literární vědy, poetika, interdisciplinární vztahy - Funkce literatury - Výstavba lit. díla (kompozice, jazyk, téma, motiv, monolog, dialog, tropy, figury, rytmus, rým) - Přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce v knihovně - referát - práce s odb. lit. - práce ve skupinách - práce s textem 	<ul style="list-style-type: none"> - D - ZSV - HV - VV
3.	Starověká literatura Středověká literatura Humanismus Baroko Klasicismus Osvícenství Preromantismus	<ul style="list-style-type: none"> - Žák vysvětlí odlišnosti v chápání literární tvorby v minulosti a dnes. - Charakterizuje znaky jednotlivých období u nás i ve světě. - Rozeznává základní žánry a pracuje s jejich příklady. - Na základě četby dokládá základní rysy uměleckých směrů a propojuje je s jinými druhy umění. 	<ul style="list-style-type: none"> - Periodizace lit. vývoje - Vývoj světové a české literatury do konce 18. století - Výrazné autorské osobnosti od antiky do konce 18. století² - Vývoj lit. žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce v knihovně - projekt - prezentace - referát - samostatná práce - práce ve skupinách - divadlo - výukové videokazety - práce s textem - práce s internetem - exkurze – brněnské památky 	<ul style="list-style-type: none"> - D - ZSV - VV - HV - Z - CJ - ²PT2, okruh: Žijeme v Evropě
3.	Úvod do českého jazyka	<ul style="list-style-type: none"> - Žák vysvětlí pojem jazyk a řeč, vnímá vztah jazyka a myšlení, rozezná základní etapy vývoje lit. jazyka, charakterizuje vztah češtiny a slovanských jazyků. 	<ul style="list-style-type: none"> - Jazyk a řeč³ - Jazyková komunikace³ - Myšlení a jazyk³ - Národní jazyk a jeho útvary³ - Čeština a slovanské jazyky² - Jazyková kultura - Základní vývojové tendence jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s inf. zdroji - referát - práce ve skupinách - samostatná práce 	<ul style="list-style-type: none"> - D - Z - ZSV - ²PT2, okruh: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě - ³PT3, okruh: Vztah k multilingvní situaci
3.	Zvuková a grafická stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> - Žák objasní základní pojmy fonetiky a fonologie, spisovné výslovnosti. - V samostatném písemném projevu prokáže znalost zásad principů českého pravopisu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Systém českých hlásek - Zásady správné výslovnosti - Písmo (vznik, vývoj, druhy) - Principy českého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s odb. lit. - samostatná práce - referát - práce v týmu 	<ul style="list-style-type: none"> - D - Z - ZSV - CJ - VV

3.	Nauka o slohu	<ul style="list-style-type: none"> - Žák objasní postavení stylistiky v rámci lingvistiky, základní pojmy stylistiky, vhodně využívá jazykové prostředky v dané komunikační situaci. 	<ul style="list-style-type: none"> - Styl, stylistika, slohotvorní činitelé - Komunikace, její účastníci, prostředí¹ - Funkční styly, jednotlivé slohové útvary - Styl prostě sdělovací a jeho útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s odb. lit. - referát - kompozice vlastního textu 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1, okruh: Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace
3.	Základy rétoriky	<ul style="list-style-type: none"> - Žák odlišuje jednotlivé vrstvy národního jazyka, vhodně jich využívá. - Volí vhodné komunikační strategie, respektuje partnera a polemizuje s ním, rozezná manipulativní komunikaci a snaží se jí bránit, vhodně využívá verbální i neverbální komunikaci. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rétorika - Prostředí a účastníci komunikace, jejich funkce a role¹ - Připravené, veřejné a oficiální texty¹ - Monolog – dialog, otázka – odpověď - Neverbální komunikace¹ - Funkční styly – druhy řečnických projevů - Příprava a realizace řečnického vystoupení 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - samostatná práce - práce ve skupinách - tvorba a prezentace textu - práce s audiotechnikou 	<ul style="list-style-type: none"> - D - Z - ZSV - ¹PT1, okruh Sociální komunikace
4.	Národní obrození	<ul style="list-style-type: none"> - Žák charakterizuje specifika vývoje české společnosti a její literatury v kontextu světového vývoje, objasní lit. zákonitosti na vybraných ukázkách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Definice a periodizace národního obrození - Věda, kultura, politické teorie, lidová slovesnost, RKZ, divadlo...^{2,3} - Výrazné autorské osobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s textem - práce v knihovně - prezentace - práce s internetem 	<ul style="list-style-type: none"> - D - Z - ZSV - CJ - ²PT2, okruh: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě, - ³PT3, okruh: Vztah k multilingvní situaci
4.	Česká a světová literatura 19. století	<ul style="list-style-type: none"> - Žák vystihne základní periody vývoje literatury, znaky uměleckých směrů. - Vysvětlí specifika vývoje české lit. ve světovém kontextu. - Na základě četby postihne rysy lit. směrů. - Interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování lit. děl. - Charakterizuje prostředky básnického jazyka i jejich funkci v textu a účinek na čtenáře. 	<ul style="list-style-type: none"> - Romantismus a realismus, jejich znaky a propojení s uměním - Výrazné osobnosti světové literatury a jejich přínos² - Výrazné osobnosti české literatury a jejich přínos¹ - Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby lit. díla - Lit. kritika 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce v knihovně - projekt - prezentace - referát - samostatná práce - práce ve skupinách - divadlo - výukové DVD - práce s textem - didaktická hra 	<ul style="list-style-type: none"> - D - Z - ZSV - HV - VV - CJ - ¹PT1, okruh: Morálka všedního dne - ²PT2, okruh: Žijeme v Evropě
4.	Slovní zásoba a tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> - Žák volí vhodné výrazové prostředky podle slohotvorných požadavků, situace, funkce a vztahu k adresátovi. - Ovládá rozvrstvení slovní zásoby, vhodné užití spisovných a nespisovných prostředků, význam frazeologických spojení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba a její dělení¹ - Význam slov¹ - Rozšiřování slovní zásoby¹ - Způsoby tvoření slov - Změny ve slovní zásobě - Slovtvorný rozbor slova - Slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s inf. zdroji - referát - práce ve skupinách - samostatná práce - práce se slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> - D - Z - CJ - ¹PT1, okruh: Sociální komunikace
4.	Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> - Žák užívá českou normu skloňování jmen a časování sloves, hledá poučení 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní druhy, jejich mluvnické kategorie 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s inf. zdroji 	

		<p>v jaz. příručkách.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odlišuje spisovné a nespisovné tvary. - Objasňuje mluvnické kategorie slov a dovede je využívat v cizích jazycích. 		<ul style="list-style-type: none"> - referát - práce ve skupinách - samostatná práce - práce se slovníky - práce s odb. lit. - 	
4.	Administrativní styl	<ul style="list-style-type: none"> - V písemném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, situace, vztahu k adresátovi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Administrativní styl - Útvary administrativního stylu - Jednání s institucemi¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - tvorba textu - projekt - práce s odb. lit 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1, okruh: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
5.	Světová a česká literatura na přelomu 19. a 20. století	<ul style="list-style-type: none"> - Žák rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi lit. fikcí a realitou, popíše vybrané prostředky básnického jazyka, rozlišuje časoprostor, vypravěče a postavy, hodnotí funkce a účinek na čtenáře, rozeznává typy promluv a jejich funkci v textu. - Získané vědomosti uplatní při rozboru ukázek vybraných literárních děl.² 	<ul style="list-style-type: none"> - Umělecké směry - Prokletí básníci - Literární moderna - Generace buřičů - Literární žánry a jejich vývoj 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce v knihovně - projekt - prezentace - referát - samostatná práce - práce ve skupinách - divadlo - výukové DVD - práce s textem 	<ul style="list-style-type: none"> - D - Z - ZSV - CJ - ²PT2, okruh: Žijeme v Evropě
5.	Světová literatura 1. poloviny 20. století	<ul style="list-style-type: none"> - Žák vystihne podstatné rysy period vývoje světové literatury, uměleckých směrů i jejich představitelů, zhodnotí jejich kulturní přínos. - Na základě četby specifikuje znaky uměleckých směrů, interpretuje na základě vlastních zkušeností dramatická, filmová a televizní zpracování lit. děl.² 	<ul style="list-style-type: none"> - Umělecké směry - Výrazné autorské osobnosti - Tematické a žánrové proměny 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce v knihovně - projekt - prezentace - referát - samostatná práce - práce ve skupinách - divadlo - výukové DVD - práce s textem - práce s inf. zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> - D - Z - ZSV - HV - VV - CJ - ²PT2, okruh: Žijeme v Evropě
5.	Česká literatura 1. poloviny 20. století	<ul style="list-style-type: none"> - Žák vysvětlí specifika vývoje české literatury i její vztah ke světové lit. - Žák vystihne podstatné rysy period vývoje české literatury, uměleckých směrů i jejich představitelů, zhodnotí jejich kulturní přínos. - Na základě četby specifikuje znaky uměleckých směrů, interpretuje na 	<ul style="list-style-type: none"> - Periodizace české literatury - Umělecké směry - Tematické a žánrové proměny - Výrazné autorské osobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce v knihovně - projekt - prezentace - referát - samostatná práce - práce ve skupinách - divadlo 	<ul style="list-style-type: none"> - D - Z - ZSV - HV - VV - CJ - ²PT2, okruh: Žijeme v Evropě

		<p>základě vlastních zkušeností dramatická, filmová a televizní zpracování lit. děl.²</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na základě četby pracuje s prostředky básnického jazyka. 		<ul style="list-style-type: none"> - výukové DVD - práce s textem - exkurze - výukový pořad 	
5.	Skladba	<ul style="list-style-type: none"> - Žák využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, aktuálním členění výpovědi, družích vět podle záměru mluvčího. - Samostatně tvoří text srozumitelný, přehledný a logicky uspořádaný, text rozebírá na základě syntaktických zákonitostí a aplikuje interpunkci. 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní principy větné stavby (větné členy a jejich vztahy) - Věta jako jednotka komunikace - Souvětí - Syntaktické zákonitosti - Principy výstavby textu - Odchyly od pravidelné větné stavby 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s inf. zdroji - referát - práce ve skupinách - samostatná práce - práce se slovníky - práce s odb. lit. 	- CJ
5.	Odborný styl	<ul style="list-style-type: none"> - Žák vhodně využívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, rozlišuje v textu komunikační strategie, text analyzuje, pořizuje výpisky, anotace, osnovy, výtahy, užívá slovníky, encyklopedie, internet.¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - Odborný styl s důrazem na slohové útvary - Teoretické a praktické odborné texty - Výklad, přednáška, využití úvahy - Příručky, návody, popularizační texty, eseje - Principy výstavby odborného textu (tematická posloupnost, navazování, odkazy, poznámkový aparát, přílohy, členění textu, obálka, předmluva, doslov, ilustrace...) 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s inf. zdroji - referát - práce ve skupinách - samostatná práce - práce se slovníky - práce s odb. lit. - tvorba textu - kritické hodnocení - práce s inf. zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> - CJ - ¹PT1, okruh: Poznání a rozvoj vlastní osobnosti
5.	Publicistický styl	<ul style="list-style-type: none"> - Žák rozlišuje psanou a mluvenou publicistiku a jejich zákonitosti, zvláštnosti publicistických žánrů, rozezná důležité informace, hodnotí společenskou a estetickou stránku, vyhodnocuje kvalitu informací z různých zdrojů. - Hodnotí vliv médií na jednání jedinců, sám tvoří vybrané publicistické texty, užívá přitom různé informační zdroje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Publicistické žánry^{5.1} - Zpravodajství - Reklama - Komunikační strategie (apel, přesvědčování, argumentace, kontakt...)^{5.2} 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s inf. zdroji - referát - práce ve skupinách - samostatná práce - práce se slovníky a s odb. lit. - tvorba textu - kritické hodnocení - práce s inf. zdroji - projektové vyučování – výukový program „Noviny“ 	<ul style="list-style-type: none"> - ^{5.1}PT5, okruh: Média a mediální produkce - ^{5.2}PT5, okruh: Role médií v moderních dějinách
6.	Světová literatura ve 2. polovině 20. století	<ul style="list-style-type: none"> - Žák rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi lit. fikcí a realitou, popíše vybrané prostředky básnického jazyka, rozlišuje časoprostor, vypravěče a postavy, hodnotí funkce a účinek na čtenáře, 	<ul style="list-style-type: none"> - Periodizace literatury - Vývoj lit. žánrů - Umělecké směry - Tematický a umělecký přínos velkých autorských osobností² - Interpretace textu¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce v knihovně - projekt - prezentace - referát - samostatná práce 	<ul style="list-style-type: none"> - D - Z - ZSV - HV - VV - CJ

		<p>rozeznává typy promluv a jejich funkci v textu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Získané vědomosti uplatní při rozboru ukázek vybraných literárních děl. - Žák vystihne podstatné rysy period vývoje světové literatury, uměleckých směrů i jejich představitelů, zhodnotí jejich kulturní přínos. - Na základě četby specifikuje znaky uměleckých směrů, interpretuje na základě vlastních zkušeností dramatická, filmová a televizní zpracování lit. děl. - Při interpretaci textu uplatňuje znalosti o jeho struktuře, o lit. žánrech znalosti lit. termínů, popíše funkci a účinek textu na čtenáře, postihne smyslové roviny textu, vysvětlí důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí. - Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje jejich vliv na individuální styl. 		<ul style="list-style-type: none"> - práce ve skupinách - divadlo - výukové DVD - práce s textem - práce s inf. zdroji, internetem - exkurze 	<ul style="list-style-type: none"> - ²PT2, okruh: Žijeme v Evropě - ¹PT1, okruh: Poznání a rozvoj vlastní osobnosti
6.	Česká literatura ve 2. polovině 20. století	<ul style="list-style-type: none"> - Žák vysvětlí specifika vývoje české literatury a její vztah k lit. světové. - Žák rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi lit. fikcí a realitou, popíše vybrané prostředky básnického jazyka, rozlišuje časoprostor, vypravěče a postavy, hodnotí funkce a účinek na čtenáře, rozeznává typy promluv a jejich funkci v textu. - Získané vědomosti uplatní při rozboru ukázek vybraných literárních děl. - Žák vystihne podstatné rysy period vývoje světové literatury, uměleckých směrů i jejich představitelů, zhodnotí jejich kulturní přínos. 	<ul style="list-style-type: none"> - Periodizace lit. vývoje - Základní okruhy a pojmy vývoje prózy, poezie, dramatu - Dělení lit.: oficiální, ineditní a samizdatová - Tematický a výrazový přínos velkých uměleckých autorských osobností² - Vývoj lit. žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce v knihovně - projekt - prezentace - referát - samostatná práce - práce ve skupinách - divadlo - výukové DVD - práce s textem - práce s inf. zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> - D - Z - ZSV - HV - VV - CJ - ²PT2, okruh: Žijeme v Evropě - ¹PT1, okruh: Poznání a rozvoj vlastní osobnosti

		<ul style="list-style-type: none"> - Na základě četby specifikuje znaky uměleckých směrů, interpretuje na základě vlastních zkušeností dramatická, filmová a televizní zpracování lit. děl. - Při interpretaci textu uplatňuje znalosti o jeho struktuře, o lit. žánrech znalosti lit. termínů, popíše funkci a účinek textu na čtenáře, postihne smyslové roviny textu, vysvětlí důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí. - Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje jejich vliv na individuální styl.¹ 			
6.	Historický vývoj češtiny, přehled vývoje české jazykovědy	<ul style="list-style-type: none"> - Žák na vybraných textech vyloží základní vývojové mezníky českého jazyka. 	<ul style="list-style-type: none"> - Čeština a slovanské jazyky² - Hláskosloví, tvarosloví, pravopis - Jazyková kultura - Významné osobnosti naší jazykovědy 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s inf. zdroji - referát - práce ve skupinách - samostatná práce - práce se slovníky a s odb. lit. 	<ul style="list-style-type: none"> - D - Z - ZSV - CJ - ²PT2, okruh: Žijeme v Evropě
6.	Umělecký styl	<ul style="list-style-type: none"> - Žák v písemném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, situace, vztahu k adresátovi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Styl umělecký - Jazykové, kompoziční a tematické prostředky lit. díla - Pokus o tvorbu vlastního uměleckého textu 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s inf. zdroji - referát - práce ve skupinách - samostatná práce - práce se slovníky - práce s odb. lit. - tvorba textu - kritické hodnocení 	
6.	Řečnický styl	<ul style="list-style-type: none"> - Žák odlišuje jednotlivé vrstvy národního jazyka, vhodně jich využívá. - Volí vhodné komunikační strategie, respektuje partnera a polemizuje s ním, rozezná manipulativní komunikaci a snaží se jí bránit, vhodně využívá verbální i neverbální komunikaci. 	<ul style="list-style-type: none"> - Samostatná řečnická vystoupení (připravená i nepřipravená)^{1,5} 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - samostatná práce - práce ve skupinách - tvorba a prezentace textu 	<ul style="list-style-type: none"> - D - Z - ZSV - ¹PT1, okruh: Sociální komunikace - ⁵PT5, okruh: Média mediální produkce

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk z RVP G a jeho pojetí je v souladu se Společným evropským referenčním rámcem jazyků. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Výchova demokratického občana RVP G, Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Environmentální výchova RVP G, Multikulturní výchova RVP G a Mediální výchova RVP G. Předmět je koncipován tak, aby žáka připravil na zvládnutí maturitní zkoušky (didaktický test z jazyka, poslechový subtest, test na porozumění čtenému textu, psaní strukturované eseje). Výuka je proto zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností - na mluvený projev, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, písemný projev. Při stanovení jednotlivých výstupů vycházíme z Evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně, jak je uvedeno v RVP G. Příslušnou výstupní úroveň tohoto typu studia je úroveň B2.

Časové a organizační vymezení

Výuka anglického jazyka probíhá v dělených třídách. Rozdělení do skupin vychází ze stavu definovaného na nižším stupni šestiletého studia. Týdenní hodinová dotace je tříhodinová v průběhu celého studia. Pro výuku jsou k dispozici jazykové učebny vybavené audiovizuálními pomůckami (CD přehrávače, dataprojektor, vizualizér, televize, video, DVD). K výuce jazyků využíváme též multimediální učebny s přístupem na internet.

Základní formou je práce s učebnicí a pracovními sešity, které jsou doplněny zvukovými nahrávkami. K větší názornosti výuky slouží výukové videoprogramy. Využíváme také další pomůcky obvyklé v jazykové výuce, jako jsou slovníky – překladové i výkladové, mapy, letáčky, články z časopisů, které reagují na aktuální témata. K posílení komunikativnosti výuky slouží také vhodně zvolené jazykové hry.

Na předmět navazuje volitelný předmět Anglická konverzace v 5. a 6. ročníku v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Cílem tohoto předmětu je zdokonalování mluveného projevu, ať už v běžných každodenních situacích nebo při diskusi o závažných společenských otázkách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující anglického jazyka uplatňují společné postupy, metody a formy výuky, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- Motivujeme žáky k učení se cizímu jazyku jako prostředku dorozumění v rámci multikulturní Evropy a zároveň jako nástroje dalšího vzdělávání a lepšího pracovního uplatnění.
- Při řešení úkolů nechává učitel prostor pro samostatnost (práce s pracovním sešitem, tvorba referátů, článků a projektů s využitím různých informačních zdrojů).
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby se naučili pracovat ve dvojicích a ve skupinách, kdy řeší společně jednoduché řečové situace, ale i problémové úlohy – nedokončený příběh, analýza problému, srovnání, argumenty pro a proti.
- Učitel vede žáky k efektivní práci se slovníky a k samostatnému vyhledávání informací v jazykových příručkách a jiných informačních zdrojích.
- Učitel zadává žákům testy, ve kterých prokážou schopnost spojovat a kombinovat získané vědomosti a dovednosti.
- Systematickým zkoušením a kontrolou domácích cvičení učitel opakuje osvojené poznatky, a to jak v oblasti gramatiky, tak i slovní zásoby a frazeologie, a vede žáky k soustavnosti a k získávání správných studijních návyků.

- Učitel podporuje samostatnou četbu beletrie v anglickém jazyce – k této četbě využíváme adaptovaných děl anglické a americké literatury v různých úrovních náročnosti, které jsou k dispozici ve studentské knihovně.

Kompetence k řešení problémů

- Na základě vhodně zvolené prezentace učiva vede vyučující žáky k tomu, aby sami vyvozovali gramatická pravidla, motivuje žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odhadu významu neznámých výrazů z kontextu.
- Vyučující zadává motivační úkoly, kdy žáci doplňují chybějící informace, kombinují získané znalosti a vyvozují závěry.
- Předkládáme žákům náměty k samostatnému uvažování a řešení problémů v běžných životních situacích.
- Při práci s textem klademe důraz na vyhledávání podstatných informací.
- Při diskuzi o aktuálních tématech vedeme žáky k samostatnému uvažování a logickému vyvozování závěrů.
- Vyučující zadává žákům i časově náročnější úkoly – jazykové projekty nebo referáty, při kterých se projevují znalosti z jiných předmětů, a také se využívá práce s internetem.

Kompetence komunikativní

- Výuka je vedena převážně v anglickém jazyce, také výukové materiály jsou v angličtině.
- Učitel vede žáky k tomu, aby komunikace ve dvojicích a ve skupinách probíhala zásadně v anglickém jazyce (od nácviku dialogů, scének, řešení řečových situací v běžném životě – rozhovor v obchodě, v hotelu, na poště atd. až po diskuzi o složitých aktuálních problémech).
- Žáci si osvojují a soustavně procvičují jazykové prostředky pro vyjádření např. zdvořilé žádosti, pozvání nebo návrhu, souhlasu, nesouhlasu atd.
- K posílení komunikativních kompetencí slouží besedy s hosty nebo hodiny s rodilým mluvčím.
- Nabízíme žákům možnost účastnit se výměnných pobytů a mezinárodních projektů a v praxi komunikovat v anglickém jazyce.

Kompetence sociální a personální

- Učitel organizuje výuku ve skupinách, vede žáky k vzájemné spolupráci, k sebereflexi a toleranci.
- Účastí na společných projektech se žáci učí schopnosti rozdělit si úkoly, dohodnout se na společném postupu, dospět k určitému řešení.
- Vyučující vytvoří podmínky k vlastní prezentaci žáků před spolužáky, k obhájení svých stanovisek a přijetí názorů ostatních.

Kompetence občanské

- Při konverzaci k různým tematickým okruhům vede učitel žáky k vyjádření vlastních názorů a stanovisek.
- Učitel zadává žákům úkoly, ve kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje v různých zemích, a učí se respektovat společnosti s odlišnými kulturními tradicemi.
- Vyučující dbá na zařazování problematiky ochrany lidských práv a životního prostředí.

Kompetence k podnikavosti

- Učitel vede žáky k orientaci v tržním hospodářství.
- Rozvíjí osobní i odborný potenciál žáků.
- Učí žáky využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
3.	Rodina a vztahy: já a moje rodina, lidé v mém okolí, osobnosti. Popis vzhledu člověka, krátká charakteristika. ¹ Škola, volný čas a zájmy ² . Jídlo, nakupování, oblékání. Místo, kde žiji. Orientace ve městě. Počasí, roční období. Životní styl (svátky, tradice). ²	<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Porozumění a poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma; - rozumí anglickým pokynům a instrukcím týkajícím se organizace vyučování; - rozumí krátkým a jednoduchým textům v rozsahu probírané slovní zásoby; - pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované; - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte srozumitelně texty z učebnice; - dokáže najít v textu hlavní myšlenku; - orientuje se v textu; - vyhledá v textu detailní informaci; - přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřené náročnosti); - při práci s novou slovní zásobou používá dvojjazyčný slovník. <p>Produktivní řečové dovednosti³</p> <p>Ústní projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stručně vyjádří svůj názor (na předem známé téma či jednodušší problematiku); - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba; - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy; - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích; - zapojí se do jednoduché konverzace. 	<p>Zvuková stránka jazyka - opakování:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost anglických hlásek; - fonetická transkripce; - odlišnosti od češtiny. <p>Grafická stránka jazyka-opakování:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdíl mezi mluvenou a psanou podobou slova; - hláskování; - pravopisné změny při odvozování slovesných tvarů – přítomného, 3.os. j.č. přít. času prostého a minulého času, pravopisné změny při tvoření množného čísla podstatných jmen a při stupňování přídavných jmen. <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména; - základní zásady užívání členu; - počitatelnost a vyjadřování množství; - vazba there is , there are; - sloveso to have; - přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, vyjadřování budoucnosti (rozdíl mezi will a going to); - předpřítomný čas; - tvoření příslovcí; - stupňování přídavných jmen a příslovcí; - slovesné vazby (1); - pořádek slov; - nepravidelná slovesa; - modální slovesa must, have to a should; - jednoduchá souvětí. <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy; - užívání slovníku; - předložkové vazby; - odvozování slov; 	<p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialogy, monology; - skupinová práce; - role play; - hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky, hláskování, výslovnosti; - písničky; - říkanky (rytmika); - křížovky. <p>Doplňkové formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové soutěže; - výukové videoprogramy; - projekty; - práce s časopisem určeným k výuce; - četba beletrie v angličtině (přiměřené jazykové náročnosti); - práce s překladovým slovníkem. 	<p>Rozvoj schopností poznávání:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezipředmětový vztah k českému jazyku <p>¹Osobnostní a sociální výchova (PT1) – okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Sociální komunikace <p>²Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech (PT2) - okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žijeme v Evropě - Vzdělávání v Evropě a ve světě <p>³Multikulturní výchova (PT3) - okruh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí <p>⁴Enviromentální výchova (PT4) – okruh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a životní prostředí

		<p>Písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu (pohlednice, dotazník, přání, vzkaz, charakteristika členů rodiny, krátký příběh, stručná biografie, příroda);⁴ - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu; - osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky. 	<ul style="list-style-type: none"> - synonyma a antonyma; - jednoduché idiomy a frazeologické obraty; <p>Komunikační situace a funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozdravy a základní společenské fráze (setkání, přivítání, loučení, poděkování, představování); - dotaz a prosba; - pozvání, přijetí pozvání nebo odmítnutí a omluva; - vyjadřování postoje nebo názoru; - příkaz, zákaz, doporučení; - vyjadřování základních pocitů; - vyjadřování zájmu v průběhu konverzace. 		
4.	<p>Rodina a vztahy: já a moje rodina, lidé v mém okolí, osobnosti. Škola, volný čas a koníčky. Cestování, poznávání kultur, dobrodružství.^{2,3} Člověk a příroda. ⁴ Zdraví a jeho ochrana. Povolání a životní styl. Ambice a plány do budoucna.</p>	<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Porozumění a poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma; - rozumí anglickým pokynům a instrukcím týkajícím se organizace vyučování; - rozumí krátkým a jednoduchým textům v rozsahu probírané slovní zásoby; - pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované; - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte srozumitelně kratší či delší texty z učebnice vyhledá v textu hlavní myšlenky, orientuje se v textu z učebnice; - vyhledá v textu detailní informaci; - identifikuje strukturu textu; - přečte text v časopise, vyhledá nebo odvodí neznámé výrazy; - přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřené náročnosti); - při práci s novou slovní zásobou používá dvojjazyčný i výkladový 	<p>Zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost hlásek, vázaná výslovnost, výslovnost větných celků, intonace; - nácvik problematické výslovnosti. <p>Grafická stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdíl mezi mluvenou a psanou podobou slova (silent letters); - homonyma. <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména a členy; - počitatelnost a vyjadřování množství; - opakování časů: přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový; - vyjadřování budoucnosti; - předpřítomný čas; - časové a podmínkové věty; - slovesné vazby (2); - trpný rod; - další nepravidelná slovesa; - modální sloveso might; - podmínkové věty nereálné; - předpřítomný čas průběhový; - předminulý čas; - seznámení se s nepřímou řečí. <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - předložkové vazby; 	<p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialogy, monology; - skupinová práce; - role play; - hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky, písničky; - říkanky. <p>Doplňkové formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové soutěže; - výukové videoprogramy - projekty; - práce s časopisem určeným k výuce; - četba beletrie v angličtině (přiměřené jazykové náročnosti); - práce s překladovým i výkladovým slovníkem. 	<p>¹Osobnostní a sociální výchova (PT1) – okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Seberegulace - Sociální komunikace - Spolupráce a soutěž <p>²Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (PT2) – okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globalizační a rozvojové procesy - Globální problémy - Žijeme v Evropě <p>³Multikulturní výchova (PT3) – okruh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní problémy sociokulturních rozdílů <p>⁴Environmentální výchova (PT4) – okruh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a životní prostředí

		<p>slovník.</p> <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Ústní projev;</p> <ul style="list-style-type: none"> - stručně vyjádří svůj názor (na předem známé téma či téma, které žáka zajímá); - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba; - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy; - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích; - zapojí se do jednoduché konverzace a dovede ji rozvíjet. <p>Písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu (pohlednice, dotazník, e-mail, krátký dopis, krátká úvaha – výhody a nevýhody, hodnocení filmu nebo knihy); - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu; - dovede rozlišovat mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky; - popíše objekt; - popíše zážitek, jednoduchou příhodu. 	<ul style="list-style-type: none"> - synonyma a antonyma; - konverze slovních druhů; - frázová slovesa; - odvozování slov; - opisné vyjadřování; - frekventovaná slovesa <i>take, get, do, make</i> – kolokace. <p>Komunikační situace a funkce:¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy a základní společenské fráze (setkání, loučení, poděkování, představování); - zdvořilá žádost; - pozvání, přijetí pozvání nebo odmítnutí a omluva; - vyjadřování postoje nebo názoru; - souhlas, nesouhlas; - příkaz, zákaz, doporučení; - naše město a orientace; - jednoduchý telefonický rozhovor. 		
5.	<p>Rodinné vztahy a výchova dětí, srovnání životního stylu rodiny v různých zemích světa², hledání budoucího partnera. Popis domova a okolí.⁴ Vzdělání a budoucí kariéra². Významné osobnosti. Volný čas, koničky a módní trendy. Kultura a sport, zdravý životní styl.³</p>	<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Porozumění a poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám poslechového textu se vztahem k osvojovaným tématům; - rozumí anglickým pokynům a instrukcím týkajícím se vyučování; - rozumí jednoduché a zřetelné promluvě; - rozumí autentické konverzaci, zřetelně vyslovované v normálním tempu; - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. 	<p>Zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdíl mezi psanou podobou slova a výslovností (lost sounds); - změna přízvuku při odvozování slov; - zvuková stránka věty, výslovnost nepřízvukných slabik; - rytmus a intonace. <p>Grafická stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdíl mezi pravopisem a výslovností (lost sounds), homonyma. <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehled časů; - pomocná slovesa; 	<p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialogy, monology; - skupinová práce; - role play; - jazykové hry; - samostatný referát, esej. <p>Doplňkové formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové soutěže; - výukové videoprogramy; - písničky; - projekty; - práce s časopisem určeným k výuce (čtení článků o 	<p>¹Osobnostní a sociální výchova (PT1) – okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, vztah k okolnímu světu - Seberegulace - Morálka všedního dne - Sociální komunikace - Spolupráce a soutěž <p>²Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (PT2) – okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globalizační procesy - Globální problémy, jejich příčiny a

		<p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte foneticky správně přiměřeně náročný text; - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchých autentických materiálů (i s využitím, vizuální podpory); - vyhledá v textu hlavní myšlenky, orientuje se v textu z učebnice; - vyhledá v textu detailní informaci; - identifikuje strukturu textu; - přečte text v časopise, vyhledá nebo odvodí z kontextu neznámé výrazy; - přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřené náročnosti); - samostatně používá dvojjazyčný i výkladový slovník. <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Ústní projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit svůj názor (na předem známé téma či téma, které žáka zajímá); - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba; - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy; - adekvátně reaguje v komunikačních situacích; - dbá na jazykovou správnost. <p>Písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu; - napíše jednoduchou úvahu; - napíše osobní dopis nebo email; - vytvoří popis člena rodiny nebo kamaráda; - napíše životopis slavné osobnosti; - popíše místo (domov, škola, město); - vytvoří příběh nebo pohádku. 	<ul style="list-style-type: none"> - činný a trpný rod; - vyjadřování minulosti (minulý čas prostý, průběhový, předminulý čas, vazba <i>used to</i>); - modální slovesa a jejich opisné tvary; - vyjadřování budoucnosti (<i>will, going to</i> a přítomný čas průběhový); - vyjadřování pravděpodobnosti pomocí modálních sloves; - vztažné věty; - předpřítomný čas; - číselné výrazy. <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odvozování slov pomocí předpon a přípon; - složeniny; - ustálená slovní spojení; - frázová slovesa; - idiomy a frazeologické obraty; - práce se slovníkem; - opisné vyjadřování. <p>Komunikační situace a funkce:¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotaz, zdvořilá žádost o pomoc, službu či informaci; - zjišťování názoru; - pozvání nebo návrh; - omluva; - hodnocení, záliby a preference; - souhlas, nesouhlas; - příkaz, zákaz, doporučení, rada; - argumentace, přesvědčování; - blahopřání v různých životních situacích; - vyjádření porozumění a účasti; - pochvala, kompliment; - překvapení, zájem; - telefonický rozhovor. 	<p>významných osobnostech, o evropských zemích, o anglicky mluvících zemích, o životě mladých lidí ve světě a následná diskuze o tématice);</p> <ul style="list-style-type: none"> - četba beletrie v angličtině (přiměřené jazykové náročnosti); - práce s překladovým i výkladovým slovníkem. 	<p>důsledky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žijeme v Evropě - Vzdělávání v Evropě a ve světě <p>³Multikulturní výchova (PT3) – okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní problémy sociokulturních rozdílů - Spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí <p>⁴Environmentální výchova (PT4) – okruh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a životní prostředí <p>⁵Mediální výchova (PT5) – okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Média a mediální produkce - Role médií v moderní společnosti
--	--	--	---	---	--

<p>6.</p>	<p>Vzdělání u nás a v Evropě.² Cestování, nakupování a služby.² Jídlo a pohostinnost.² Sociální citění, ochrana společnosti před kriminalitou, sociální problémy v dnešním světě.³ Věda a technika, užívání internetu.⁴ Osobnosti v dějinách. Sdělovací prostředky a jejich role ve společnosti, reklama.⁵</p>	<p>Receptivní řečové dovednosti Porozumění a poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechového textu; - rozumí anglickým pokynům a instrukcím týkajícím se organizace vyučování; - rozumí smyslu autentické konverzace - rozlišuje různé mluvčí; - postihne různé názory a stanoviska; - identifikuje citové zbarvení; - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte foneticky správně přiměřeně náročný text; - rozumí obsahu textů v učebnici a autentických materiálů (i s využitím, vizuální podpory); - dovede vybrat hlavní myšlenky; - vyhledá v textu detailní informace; - identifikuje strukturu textu; - přečte text v časopise, vyhledá nebo odvodí z kontextu neznámé výrazy; - přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury; - samostatně používá dvojjazyčný i výkladový slovník. <p>Produktivní řečové dovednosti Ústní projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit svůj názor (na známé i méně známé téma); - v případě potřeby prosadí svá stanoviska; - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba; - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy; - adekvátně reaguje v komunikačních 	<p>Zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková stránka věty, výslovnost nepřízvučných slabik; - rytmus a intonace; - rozdíl mezi britskou a americkou výslovností. <p>Grafická stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla interpunkce. <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - další slovesné vazby s gerundiem a infinitivem; - infinitiv následující po přídavných jménech, <i>I'd love, I want to</i>; - podmínkové věty neskutečné – přítomné a minulé (2nd and 3rd conditionals); - vazba <i>I should have done</i>; - práci věty; - pravidla užívání členů; - zájmena přivlastňovací samostatná; - zájmena zvrtná a <i>each other</i>; - modální slovesa pro vyjádření pravděpodobnosti; - nepřímá řeč; - nepřímé otázky; - nepřímý rozkaz. <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odvozování slov; - složená slova; - ustálená slovní spojení; - řeč těla; - frázová slovesa; - idiomy a frazeologické obraty; - opisné vyjadřování; - práce s výkladovým slovníkem. <p>Komunikační situace a funkce:¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování názoru a osobního postoje, souhlas – nesouhlas; - argumentace, přesvědčování; - zjišťování názoru; - dotaz, zdvořilá žádost o pomoc, službu či 	<p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialogy, monology; - skupinová práce; - role play; - jazykové hry a kvízy; - samostatný referát; - esej. <p>Doplňkové formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové soutěže; - výukové videoprogramy; - písničky; - projekty; - práce s časopisem určeným k výuce (četba článků o významných osobnostech, o evropských zemích, o anglicky mluvících zemích a následná diskuze); - četba jazykově upravené beletrie v angličtině; - práce s překladovým i výkladovým slovníkem; 	<p>¹Osobnostní a sociální výchova (PT1) – okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, vztah k okolnímu světu - Seberegulace - Morálka všedního dne - Sociální komunikace - Spolupráce a soutěž <p>²Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (PT2) – okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globalizační procesy - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - Žijeme v Evropě - Vzdělávání v Evropě a ve světě <p>³Multikulturní výchova (PT3) – okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní problémy sociokulturních rozdílů - Spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí <p>⁴Environmentální výchova (PT4) – okruh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a životní prostředí <p>⁵Mediální výchova (PT5) – okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Média a mediální produkce - Role médií v moderní společnosti - Mediální produkty a jejich význam
-----------	--	--	--	--	--

		<p>situacích;</p> <ul style="list-style-type: none"> - v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci; - dbá na jazykovou správnost. <p>Pisemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu; - napíše úvahu nebo článek; - používá i složitější spojovací výrazy pro strukturování textu; - osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem - napíše formální i neformální dopis; - napíše strukturovaný životopis. 	<p>informaci;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozvání či návrh; - omluva; - blahopřání v různých životních situacích; - vyjádření porozumění a lítosti; - pochvala, kompliment; - překvapení, zájem; - příkaz, zákaz, doporučení, rada; - stížnost; - zdůrazňování; - opis neznámého výrazu, definice; - telefonický rozhovor; - přijímací pohovor. 		
--	--	--	--	--	--

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět německý jazyk – příprava na DSD - vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk z RVP G a jeho pojetí je v souladu se Společným evropským referenčním rámcem pro výuku jazyků. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Environmentální výchova RVP G, Multikulturní výchova RVP G a Mediální výchova RVP G. Předmět je koncipován tak, aby žáka připravil na zvládnutí maturitní zkoušky (didaktický test z jazyka, poslechový subtest, test na porozumění čtenému textu, psaní strukturované eseje), nebo jiné mezinárodně uznávané zkoušky na úrovni B1. Navíc rozšiřuje zmíněné kompetence, aby žáka připravil na úroveň B2, respektive C1 referenčního rámce, a student tak mohl absolvovat zkoušku DSD. (Test na porozumění slyšenému, čtenému, napsání úvahy na zadané téma, prezentace v němčině a řízený rozhovor) Výuka je proto zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností - na mluvený projev, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, písemný projev. Při stanovení jednotlivých výstupů vycházíme z Evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně, jak je uvedeno v RVP G.

Časové a organizační vymezení

Výuka německého jazyka probíhá v dělených třídách. Rozdělení do skupin navazuje na nižší stupeň šestiletého studia. Týdenní hodinová dotace je čtyřhodinová v průběhu celého vyššího stupně šestiletého studia. Pro výuku jsou k dispozici jazykové učebny vybavené audiovizuálními pomůckami (CD přehrávače, dataprojektor, vizualizér, televize, video, DVD). K výuce jazyků využíváme též multimediální učebny s přístupem na Internet.

Základní formou je práce s učebnicí a pracovními sešity, které jsou doplněny zvukovými nahrávkami. K větší názornosti výuky slouží výukové videoprogramy. Využíváme také další pomůcky obvyklé v jazykové výuce, jako jsou slovníky – překladové i výkladové, mapy, letáčky, články z časopisů, které reagují na aktuální témata. K posílení komunikativnosti výuky slouží také vhodně zvolené jazykové hry. Studenti jsou vedeni k práci s internetovými zdroji a k práci s programy Word a Powerpoint

Žáci navštěvují předmět DSD (Deutsches Sprachdiplom) – dvě vyučovací hodiny týdně po celou dobu studia a připravují se na zkoušku DSD – úroveň B2/C1 referenčního rámce. Na předmět navazuje volitelný předmět Německá konverzace v 5 a 6. ročníku v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Cílem tohoto předmětu je zdokonalování mluveného projevu, ať už v běžných každodenních situacích nebo při diskusi o závažných společenských otázkách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující německého jazyka uplatňují společné postupy, metody a formy výuky, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- Učitel motivuje žáky k učení se cizímu jazyku jako prostředku dorozumění v rámci multikulturní Evropy a zároveň jako nástroje dalšího vzdělávání a lepšího pracovního uplatnění.
- Při řešení úkolů nechává učitel prostor pro samostatnost (práce s pracovním sešitem, tvorba referátů, článků a projektů s využitím různých informačních zdrojů).
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby se naučili pracovat ve dvojicích a ve skupinách, kdy řeší společně jednoduché řečové situace, ale i problémové úlohy – nedokončený příběh, analýza problému, srovnání, argumenty pro a proti.
- Učitel vede žáky k efektivní práci se slovníky a k samostatnému vyhledávání informací v jazykových příručkách a jiných informačních zdrojích.
- Učitel zadává žákům testy, ve kterých prokážou schopnost spojovat a kombinovat získané vědomosti a dovednosti.

- Systematickým zkoušením a kontrolou domácích cvičení učitel opakuje osvojené poznatky, a to jak v oblasti gramatiky, tak i slovní zásoby a frazeologie, a vede žáky k soustavnosti a k získávání správných studijních návyků.
- Učitel podporuje samostatnou četbu beletrie v německém jazyce – k této četbě využíváme adaptovaných děl německé, rakouské a švýcarské literatury v různých úrovních náročnosti, které jsou k dispozici ve studentské knihovně. Vyučující podporuje studenty v četbě autentických textů (noviny, časopisy, beletrie, internet).

Kompetence k řešení problémů

- Na základě vhodně zvolené prezentace učiva vede vyučující žáky k tomu, aby sami vyvozovali gramatická pravidla, motivuje žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odhadu významu neznámých výrazů z kontextu.
- Vyučující zadává motivační úkoly, kdy žáci doplňují chybějící informace, kombinují získané znalosti a vyvozují závěry.
- Předkládáme žákům náměty k samostatnému uvažování a řešení problémů v běžných životních situacích.
- Při práci s textem klademe důraz na vyhledávání podstatných informací.
- Při diskusi o aktuálních tématech vedeme žáky k samostatnému uvažování a logickému vyvozování závěrů.
- Vyučující zadává žákům i časově náročnější úkoly – jazykové projekty nebo referáty, při kterých se projevují znalosti z jiných předmětů, a také se využívá práce s internetem.

Kompetence komunikativní

- Výuka je vedena převážně v německém jazyce, také výukové materiály jsou v němčině. Vyučující se snaží, aby se studenti v rámci možností seznámili s jednotlivými jazykovými varietami němčiny. Dominantní varietou je varieta německá.
- Učitel vede žáky k tomu, aby komunikace ve dvojicích a ve skupinách probíhala zásadně v němčině (od nácviku dialogů, scének, řešení řečových situací v běžném životě – rozhovor v obchodě, v hotelu, na poště atd. až po diskusi o složitých aktuálních problémech).
- Žáci si osvojují a soustavně procvičují jazykové prostředky pro vyjádření např. zdvořilé žádosti, pozvání nebo návrhu, souhlasu, nesouhlasu atd.
- K posílení komunikativních kompetencí slouží besedy s hosty nebo hodiny s rodilým mluvčím.
- Nabízíme žákům možnost účastnit se výměnných pobytů a mezinárodních projektů a tak v praxi komunikovat v německém jazyce.

Kompetence sociální a personální

- Učitel organizuje výuku ve skupinách, vede žáky k vzájemné spolupráci, k sebereflexi, autoevaluaci a toleranci.
- Účastí na společných projektech se žáci učí schopnosti rozdělit si úkoly, dohodnout se na společném postupu, dospět k určitému řešení.
- Vyučující vytvoří podmínky k vlastní prezentaci žáků před spolužáky, k obhájení svých stanovisek a přijetí názorů ostatních.

Kompetence občanské

- Při konverzaci k různým tematickým okruhům vede učitel žáky k vyjádření vlastních názorů a stanovisek.
- Učitel zadává žákům úkoly, ve kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje v různých zemích, a učí se respektovat společnosti s odlišnými kulturními tradicemi.
- Vyučující dbá na zařazování problematiky ochrany lidských práv a životního prostředí.

Kompetence k podnikavosti

- Učitel vede žáky, k orientaci v tržním hospodářství.
- Rozvíjí osobní i odborný potenciál žáků.
- Učí žáky využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
3.	Rodina a vztahy: já a moje rodina, lidé v mém okolí, osobnosti. ¹ Škola, volný čas a koníčky. Cestování, poznávání kultur, dobrodružství. ^{2 3} Člověk a příroda. ⁴ Zdraví a jeho ochrana. Povolání a životní styl. Ambice a plány do budoucna.	<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Porozumění a poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma; - rozumí německým pokynům a instrukcím týkajícím se organizace vyučování; - rozumí krátkým a jednoduchým textům v rozsahu probírané slovní zásoby; - pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované; - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte srozumitelně kratší či delší texty z učebnice, vyhledá v textu hlavní myšlenky, orientuje se v textu z učebnice; - vyhledá v textu detailní informaci; - identifikuje strukturu textu; - přečte text v časopise, vyhledá nebo odvodí neznámé výrazy; - přečte adaptované dílo (přiměřené náročnosti); - při práci s novou slovní zásobou používá dvojjazyčný i výkladový slovník. <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Ústní projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stručně vyjádří svůj názor (na předem známé téma či téma, které žáka zajímá); - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba; 	<p>Zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost hlásek, vázaná výslovnost, výslovnost větných celků, intonace; - nácvik problematické výslovnosti. <p>Grafická stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková stránka věty; - intonace; - nácvik problematické výslovnosti. <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perfektum; - zvrtné sloveso; - slovosled; - zápor; - skloňování; - budoucí čas; - podstatná jména a členy. <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - složeniny; - ustálená slovní spojení; - idiomy a frazeologické obraty; - frekventovaná slovesa; - koncovky ženského rodu; - odvozování. <p>Komunikační situace a funkce: ¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy a základní společenské fráze ³ (setkání, loučení, poděkování, představování); - zdvořilá žádost; - pozvání, přijetí pozvání nebo odmítnutí a omluva; - vyjadřování postoje nebo názoru; - souhlas, nesouhlas; - příkaz, zákaz, doporučení; - naše město a orientace; - jednoduchý telefonický rozhovor. 	<p>Komunikace: ¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialogy, monology; - skupinová práce; - Rollenspiel; - hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky, písničky, říkanky. <p>Doplňkové formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové soutěže; - Jugend debattiert international;³ - výukové videoprogramy; - projekty; - práce s časopisem určeným k výuce; - četba beletrie v němčině ² (přiměřené jazykové náročnosti); - práce s překladovým i výkladovým slovníkem. 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹Osobnostní a sociální výchova (PT1) – okruhy: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž - ²Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (PT2) – okruhy: Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, Žijeme v Evropě - ³Multikulturní výchova (PT3) – okruh: Základní problémy sociokulturních rozdílů - ⁴Environmentální výchova (PT4) – okruh: Člověk a životní prostředí

		<ul style="list-style-type: none"> - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy; - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích; - zapojí se do jednoduché konverzace a dovede ji rozvíjet. <p>Písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu (pohlednice, dotazník, e-mail, krátký dopis, krátká úvaha – výhody a nevýhody, hodnocení filmu nebo knihy); - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu; - dovede rozlišovat mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky; - popíše objekt; - popíše zážitek, jednoduchou příhodu. 			
4.	<p>Rodinné vztahy a výchova dětí, srovnání životního stylu rodiny v různých zemích světa, hledání budoucího partnera. ³ Popis domova a okolí. Vzdělání a budoucí kariéra. Významné osobnosti. Volný čas, koníčky a módní trendy. ¹ Kultura a sport, zdravý životní styl. ¹</p>	<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Porozumění a poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám poslechového textu se vztahem k osvojovaným tématům; - rozumí německým pokynům a instrukcím týkajícím se organizace vyučování; - rozumí jednoduché a zřetelné promluvě; - rozumí autentické konverzaci, zřetelně vyslovované v normálním tempu; - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte foneticky správně přiměřeně náročný text; - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchých autentických materiálů (i s využitím, vizuální podpory); - vyhledá v textu hlavní myšlenku, 	<p>Zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost cizích slov a slov přejatých. <p>Grafická stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravopis a pravopisné změny při odvozování, stupňování a skládání v němčině; - specifikum vkladného - e -. <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehled časů; - pomocná slovesa; - skloňování přídavných jmen; - vedlejší věta; - podmiňovací způsob; - rozkaz a jeho specifika. <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odvozování slov pomocí předpon a přípon; - složeniny; - ustálená slovní spojení; - idiomy a frazeologické obraty; - práce se slovníkem; - opisné vyjadřování. 	<p>Komunikace: ¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialogy, monology; - skupinová práce; - Rollenspiel; - jazykové hry; - samostatný referát, esej. <p>Doplňkové formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové soutěže; - Jugend debattiert international; ² - výukové videoprogramy; - písničky; - projekty; - práce s časopisem určeným k výuce (četba článků o významných osobnostech, o evropských zemích, o zemích německy mluvícího prostoru, o životě mladých lidí ve světě a následná diskuze o tematice); ^{1 2 4} - četba beletrie v němčině (přiměřeně jazykové náročnosti); 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹Osobnostní a sociální výchova (PT1) – okruhy: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, vztah k okolnímu světu, Seberegulace, Morálka všedního dne, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž - ²Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (PT2) – okruhy: Globalizační procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě - ³Multikulturní výchova (PT3) – okruhy: Základní problémy sociokulturních rozdílů, Spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí - ⁴Mediální výchova (PT4) – okruhy: Média a mediální produkce

		<p>orientuje se v textu z učebnice;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v textu detailní informaci; - identifikuje strukturu textu; - přečte text v časopise, vyhledá nebo odvodí z kontextu neznámé výrazy; - přečte adaptované literární dílo (přiměřené náročnosti); - samostatně používá dvojjazyčný i výkladový slovník. <p>Produktivní řečové dovednosti ¹</p> <p>Ústní projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit svůj názor (na předem známé téma či téma, které žáka zajímá); - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba; - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy; - adekvátně reaguje v komunikačních situacích; - dbá na jazykovou správnost. <p>Písemný projev ⁴</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu; - napíše jednoduchou úvahu; - napíše osobní dopis nebo email; - vytvoří popis člena rodiny nebo kamaráda; - napíše životopis slavné osobnosti; - popíše místo (domov, škola, město); - vytvoří příběh nebo pohádku. 	<p>Komunikační situace a funkce: ¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotaz, zdvořilá žádost o pomoc, službu či informaci; - zjišťování názoru; - pozvání nebo návrh; - omluva; - hodnocení, záliby a preference; - souhlas, nesouhlas; - příkaz, zákaz, doporučení, rada; - argumentace, přesvědčování; - blahopřání v různých životních situacích; - vyjádření porozumění a účasti; - pochvala, kompliment; - překvapení, zájem; - telefonický rozhovor. 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s překladovým i výkladovým slovníkem. 	<p>Role médií v moderní společnosti</p>
5.	<p>Vzdělání u nás a v Evropě. ²</p> <p>Cestování, nakupování a služby. ³</p> <p>Jídlo a pohostinnost. ^{2,3}</p> <p>Sociální citění, ochrana společnosti před kriminalitou, sociální problémy v dnešním světě. ^{1,2}</p>	<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Porozumění a poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechového textu; - rozumí německým pokynům a instrukcím týkajícím se organizace vyučování; - rozumí smyslu autentické konverzace; - rozlišuje různé mluvčí; 	<p>Zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková stránka věty; - výslovnost nepřízvučných slabik; - rytmus a intonace; - výslovnostní specifika jednotlivých národních variet; - dialekty. <p>Grafická stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla interpunkce. 	<p>Komunikace: ¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialogy, monology; - skupinová práce; - role play; - jazykové hry a kvízy; - samostatný referát, esej. <p>Doplňkové formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové soutěže; - výukové videoprogramy; 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹Osobnostní a sociální výchova (PT1) – okruhy: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, vztah k okolnímu světu, Seberegulace, Morálka všedního dne, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž - ²Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (PT2)

	<p>Věda a technika, užívání internetu.⁵ Osobnosti v dějinách.² Sdělovací prostředky a jejich role ve společnosti, reklama.⁵</p>	<ul style="list-style-type: none"> - postihne různé názory a stanoviska; - identifikuje citové zbarvení; - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích. <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte foneticky správně přiměřeně náročný text; - rozumí obsahu textů v učebnici a autentických materiálů (i s využitím, vizuální podpory); - dovede vybrat hlavní myšlenky; - vyhledá v textu detailní informaci; - identifikuje strukturu textu; - přečte text v časopise, vyhledá nebo odvodí z kontextu neznámé výrazy; - přečte adaptované dílo z německé literatury; - samostatně používá dvojjazyčný i výkladový slovník. <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Ústní projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit svůj názor (na známé i méně známé téma); - v případě potřeby prosadí svá stanoviska; - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba; - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy; - adekvátně reaguje v komunikačních situacích; - v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci; - dbá na jazykovou správnost. <p>Písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu; - napíše úvahu nebo článek; - používá i složitější spojovací výrazy pro 	<p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - préteritum; - plusquamperfektum; - pasivum; - další vedlejší věty; - párové spojky; - funkce modalit; - opisné tvary; - systematizace sloves a jmen. <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odvozování slov; - složená slova; - ustálená slovní spojení; - řeč těla; - idiomy a frazeologické obraty; - opisné vyjadřování; - práce s výkladovým slovníkem. <p>Komunikační situace a funkce:¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování názoru a osobního postoje, souhlas – nesouhlas; - argumentace, přesvědčování - zjišťování názoru; - dotaz, zdvořilá žádost o pomoc, službu či informaci; - pozvání či návrh; - omluva; - blahopřání v různých životních situacích; - vyjádření porozumění a lítosti; - pochvala, kompliment; - překvapení, zájem; - příkaz, zákaz, doporučení, rada; - stížnost; - zdůrazňování; - opis neznámého výrazu, definice; - telefonický rozhovor; - přijímací pohovor. 	<ul style="list-style-type: none"> - písničky; - projekty; - práce s časopisem určeným k výuce (četba článků o významných osobnostech, o evropských zemích, o německy mluvících zemích a následná diskuze);⁵ - četba jazykově upravené beletrie v němčině; - práce s překladovým i výkladovým slovníkem. 	<ul style="list-style-type: none"> - okruhy: Globalizační procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě - ³Multikulturní výchova (PT3) – okruhy: Základní problémy sociokulturních rozdílů, Spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí - ⁵Mediální výchova (PT5) – okruhy: Média a mediální produkce Role médií v moderní společnosti Mediální produkty a jejich význam
--	--	--	--	--	---

		<p>strukturování textu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem - napíše formální i neformální dopis; - napíše strukturovaný životopis. ¹ 			
6.	Základy chemie, biologie, zeměpisu, dějepisu, vzdělání, sociální citění, kriminalita, věda a technika, internet, osobnost a společnost, média, kultura. ^{2 3 5}	<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Porozumění a poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí delšímu poslechovému textu; - z přednášky je schopen zhotovit zápis; - je schopen aktivně účastnit se debaty, rozpravy a reagovat na jazykové podněty - rozlišuje různé mluvčí; - postihne různé názory a stanoviska; - identifikuje citové zabarvení; - adekvátně reaguje i v obtížnějších komunikačních situacích. <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte foneticky správně náročný text; - rozumí obsahu textů v učebnici a autentických materiálů (i bez využití vizuální podpory); - dovede vybrat hlavní myšlenky; - vyhledá v textu detailní informaci; - identifikuje strukturu textu; - přečte text v časopise, vyhledá nebo odvodí z kontextu neznámé výrazy; - přečte adaptované dílo z německé literatury; - samostatně používá dvojjazyčný i výkladový slovník. <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Ústní projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá odborné terminologie, umí vyjádřit svůj názor (na známé i méně známé téma); - v případě potřeby prosadí svá stanoviska; dokáže argumentovat - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý 	<p>Zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialekty, intonace větších větných celků; - výslovnost cizích slov; - jevištní výslovnost; - specifika hovorového jazyka. <p>Komunikační situace: ¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentace, rozprava na odborné téma; argumentace, debata, diskuze; - obhajoba vlastní práce. <p>Tematické okruhy: ¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy chemie, biologie, zeměpisu, dějepisu; - sociální citění, kriminalita; ^{2 3} - věda a technika, internet; - osobnost a společnost, média, kultura. <p>Komunikační funkce jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumentace, referát, prezentace. <p>Realie: ²</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropská unie, postavení České republiky Spolkové republiky Německo a Spolkové republiky Rakousko v jejich strukturách; - specifické postavení Švýcarska a Liechtenštejska; - osobnosti společenského života z německy mluvících zemí. <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pasivum ve spojení s modálním slovesem; - konjunktivy a jejich funkce v nepřímé řeči; - vazby sloves, přídavných a podstatných jmen ve spojení s předložkami; - méně časté párové spojky. <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přenesený význam slov, přísloví, pranostiky; - specifická slovní zásoba při prezentaci; - slovní zásoba odborného stylu, práce se 	<p>Komunikace: ¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialogy, monology; - skupinová práce; - Rollenspiel; - hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. <p>Doplňkové formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové soutěže; ¹ - Jugend debattiert international; - výukové videoprogramy; - projekty; - práce s časopisem určeným k výuce; - četba beletrie v němčině (přiměřeně jazykové náročnosti); - práce s překladovým i výkladovým slovníkem. - práce s internetovými odkazy, - práce s internetovými výukovými programy, řešerše v elektronických encyklopediích¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹Osobnostní a sociální výchova (PT1) – okruhy: Poznávání a rozvoj vlastní, osobnosti, vztah k okolnímu světu, Seberegulace, Morálka všedního dne, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž - ²Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (PT2) – okruhy: Globalizační procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě - ³Multikulturní výchova (PT3) – okruhy: Základní problémy sociokulturních rozdílů, Spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí - ³Environmentální výchova (PT4) – okruh: Člověk a životní prostředí - ⁵Mediální výchova (PT5) – okruhy: Média a mediální produkce, Role médií v moderní společnosti, Mediální produkty a jejich význam

		<p>text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba;</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy; - adekvátně reaguje v komunikačních situacích; - v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci; - dbá na jazykovou správnost, hovoří kultivovaně. <p>Písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví souvislý členěný text týkající se předem neznámého tématu; - napíše úvahu nebo článek;⁵ - používá i složitější spojovací výrazy pro strukturování textu; - osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem - napíše formální i neformální dopis; <p>napíše referát, rešerši, koncept anotaci a obhajobu prezentace.⁵</p>	<p>synonymickým slovníkem.</p> <p>Komunikační situace a funkce:¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentace, rozprava na odborné téma, argumentace, debata, diskuze, ohajoba vlastní práce; - vyjadřování názoru a osobního postoje, souhlas – nesouhlas; - argumentace, přesvědčování; - zjišťování názoru; - dotaz, zdvořilá žádost o pomoc, službu či informaci; - pozvání či návrh; - omluva; - blahopřání v různých životních situacích; - vyjádření porozumění a lítosti; - pochvala, kompliment; - překvapení, zájem; - příkaz, zákaz, doporučení, rada; - stížnost; - zdůrazňování; - opis neznámého výrazu, definice; - pohovor. 		
--	--	---	--	--	--

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

Charakteristika a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ RVP G a obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce RVP G, integruje část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Mediální výchova RVP G, Multikulturní výchova RVP G a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G.

Předmět navazuje na předmět Občanská výchova vyučovaný na nižším stupni gymnázia. Přináší informace z řady humanitních oborů (psychologie, sociologie, politologie, práva, filozofie a základů logiky), které umožní žákům kriticky reflektovat na společenskou skutečnost a posuzovat různé přístupy k řešení každodenních problémů. Přispívá k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace, posiluje respekt k základním principům demokracie a evropanství. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti. Připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti.

Na předmět navazuje v 5. a 6. ročníku nabídka Společenskovědního semináře.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- sbíral informace k vybraným tématům z nejrůznějších zdrojů,
- systematicky pozoroval reakce, chování a jednání lidí v různých situacích,
- sledoval aktuální politickou situaci, prezentoval svá hodnocení,
- získal přehled o svém možném budoucím pracovním zařazení,
- diskutoval nad aktuálními tématy,
- čerpal poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Časové a organizační vymezení

Ve 3. a 4. ročníku šestiletého studia má vyučovací předmět po jedné vyučovací hodině týdně, v 5. a 6. ročníku dvě vyučovací hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

V rámci vyučovacího předmětu ZSV vede učitel žáka k osvojení klíčových kompetencí těmito metodami a strategiemi:

Kompetence k učení:

Učitel

- volí vhodné problémové úlohy (individuální, skupinové) se společenskovědním tématem, k jejichž řešení bude žák vyhledávat informace (literatura, internet, ostatní média), vyhodnocovat jejich pravdivost a důležitost;
- zadáváním vhodných úloh motivuje žáky ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- navozuje problémové situace, které žák analyzuje a navrhuje způsoby jejich řešení;
- vede žáky k zaznamenávání jejich pozorování, pomáhá s vytvářením hypotéz o možných příčinách a následcích lidského chování a jednání;
- prostřednictvím skupinové práce či diskusí vytváří příležitosti k tomu, aby žáci promýšleli a analyzovali různé životní scénáře k určité modelové situaci.

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vytváří prostor k vyjádření a interpretaci vlastních myšlenek;
- zadává žákům referáty a vede je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce;
- vhodnými příklady a úkoly učí žáky klást jasné a srozumitelné dotazy, uvádět argumenty a protiargumenty;
- vytváří modelové situace, kterými žáci získají dovednost vzájemně si naslouchat (diskuze, hodnocení projevu, týmová práce).

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vytváří situace, během kterých žák konstruktivně řeší problémy s ostatními;
- prostřednictvím dramatizací, skupinové práce, krátkodobých i dlouhodobých projektů vede žáky k prevenci sociálně patologických jevů;
- připravuje aktivity, pomocí nichž účinněji prohlubuje mezilidské vztahy, soudržnost kolektivu, vědomí sounáležitosti a příslušnosti ke škole.

Kompetence občanské:

Učitel

- klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví);
- směřuje žáka k osvojení si nepředpojaté komunikace s druhými lidmi, s příslušníky jiných zemí, kultur a etnik;
- soustavným komentováním společenského dění a vhodně zvolenými aktivitami vede žáky ke sledování a analýze aktuální společenské, ekonomické, sociální a politické situace v ČR, i ve světě.

Kompetence k podnikavosti:

Učitel

- vede žáky, aby pochopili podstatu podnikání, naučili se orientovat v tržním hospodářství;
- rozvíjí osobní i odborný potenciál žáků;
- učí žáky využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
3.	Člověk jako jedinec (Psychologie)	<ul style="list-style-type: none"> - Klasifikuje obsah společenských věd. - Ovládá „umění učit se“, porovná různé metody učení a jejich účinnost. - Uplatňuje zásady duševní hygieny, orientuje se ve své osobnosti, potřebách a emocích. - Popíše vhodné způsoby, jak se vyrovnávat s frustrací a stresem. - Objasní pojmy prožívání, jednání. Charakterizuje psychické jevy. Vše ilustruje na příkladech. - Charakterizuje jednotlivé fáze lidské ontogeneze. - Aplikuje získané poznatky při sebepoznávání a poznávání druhých. - Objasní proces permanentního osobnostního rozvoje, autoedukace, sebereflexe. - Využívá poznatků psychologie v každodenním životě. - Objasní jednotu tělesného i psychického zdraví. - Usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím druhých. - Vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi, co může jeho vnímání ovlivňovat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Definice vědy, klasifikace věd, humanitní vědy a jejich předmět; - Psychologie učení, diskuse k zásadám efektivního učení; - Psychohygiena, náročné životní situace, způsoby sebereflexe a kontroly emocí, stres a frustrace; - Psychické procesy poznávací, citové, volní, psychické stavy; - Kapitoly z vývojové psychologie, zejména tělesné, duševní a společenské změny ve všech obdobích lidského života; - Psychologie osobnosti, vlohy, vědomosti, dovednosti, návyky, zájmy, hodnoty, temperament a charakter ^{1.1}; - Význam a nutnost celoživotního sebezvzdělávání a sebevýchovy ^{1.2}; - Psychologické poradenství; - Životní styl, životní a pracovní podmínky a jejich vliv na zdraví v rodině, škole a obci, výživa, pitný režim. 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - skupinová práce - diskuze - besedy s odborníky 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví – okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci – integrováno - ^{1.1}PT1, okruh: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - ^{1.2}PT1, okruh: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
4.	Člověk ve společnosti (Sociologie)	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí společenskou podstatu člověka. - Zvládá společensky vhodné metody komunikace. Citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích. - Popíše kulturní odlišnosti různých sociálních skupin. - Popíše možné důsledky sociálních předsudků. 	<ul style="list-style-type: none"> - Předmět sociologie, proces socializace a metody socializace, teorie sociálních rolí; - Mezilidská komunikace, sociální skupiny a jejich formy. Vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným občanům ^{1.1}; - Jedinec ve skupině (vztahy, soc. role, normy chování) stereotypy, předsudky ^{1.2}; 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - skupinová práce - diskuze - výuková videokazeta 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví – okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – psychohygiena – integrováno - Výchova ke zdraví – okruh Rizika ohrožující zdraví – sexuálně motivovaná kriminalita, skryté formy individuálního násilí a zneužívání, autodestruktivní

		<ul style="list-style-type: none"> - Objasní význam sociální kontroly ve skupině. - Pojmenuje a definuje celosvětové a sociální problémy současnosti a sociálněpatologické chování. Uvede příklady. - Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování. - Zná důsledky porušování trestního zákona (výroba a držení drog, sexuálně motivovaná kriminalita, individuální násilí) - Posoudí změny v individuálním a společenském vývoji. - Zdůvodní hodnoty důležité pro partnerské vztahy, manželství, rodičovství. Projevuje etické postoje v rámci rodiny. - Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související se zdravím. - Uplatňuje osvojené způsoby relaxace a regenerace. - Rozhoduje se podle osvojených modelů chování v situacích vlastního nebo cizího ohrožení. - V zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sociální struktura ve společnosti – sociální útvary, společenské instituce ^{3.1}; - Zátěžové situace, stres a jeho důsledky; - Sociální nerovnost, sociální deviace, sociální a celosvětové problémy, formy individuálního násilí (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus, terorismus, uprchlictví, xenofobie, šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti) ^{3.2} - Sexuálně motivovaná kriminalita; - Autodestruktivní závislosti a kriminalita s nimi související; - Sociální fenomény a procesy (rodina, práce, masmédiá, životní prostředí); - Sociální dovednosti, otevřenost, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů; odmítání nehumánních postojů, rozhodování se v eticky problematických situacích. ^{3.1} - Média ve společnosti, reklama, financování ⁵; - Vliv životních a pracovních podmínek na zdraví⁴; - Psychohygiena. 		<ul style="list-style-type: none"> závislosti a kriminalita, sociální dovednosti potřebné pro řešení problémů, zátěžové situace a stres – integrováno - ^{1.1}PT1, okruh: Morálka všedního dne - ^{1.2}PT1, okruh: Sociální komunikace - ^{3.1}PT3, okruh Psychosociální aspekty interkulturality - ^{3.2}PT3, okruh: Základní problémy sociokulturních rozdílů - PT5, okruh: Média a mediální produkce - ⁵PT5, okruh: Účinky mediální produkce a vliv prostředí - ⁵PT5, okruh: Role médií v moderních dějinách - ⁴PT4, okruh: Člověk a životní prostředí - Č - D
5.	Občan ve státě	<ul style="list-style-type: none"> - Vyloží podstatu demokracie, porovná antickou a současnou podobu demokracie. - Rozlišuje a porovná historické a současné typy států a formy vlády. - Porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě. - Uvede příklady, jak může občan v demokratickém zřízení ovlivňovat politické dění v obci ve státě. - Rozlišuje složky politického spektra ČR, porovná přístupy vybraných 	<ul style="list-style-type: none"> - Teorie státu, znaky, typy státu, formy vlády, státní občanství ČR, symboly, stát a národ, volby, volební systémy; - Politická strana, koalice, opozice, politické spektrum; - Principy demokracie, formy demokracie²; - Ideologie, znaky a funkce, přehled vybraných ideologií^{3.1}; - Ústava jako nejvyšší zákon státu, Listina základních práv a svobod ČR; - Právní základy našeho státu; - Státní moc zákonodárna, výkonná, soudní; 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - skupinová práce - práce s Ústavou ČR - beseda s odborníky 	<ul style="list-style-type: none"> - Člověk a svět práce – okruhy Tržní ekonomika, Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice - ²PT 2, okruh: Žijeme v Evropě - ^{3.1}PT 3, okruh: Psychosociální aspekty interkulturality - ^{3.2}PT3, okruh: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - ⁵PT5, okruh: Role médií v moderních dějinách - ²PT2, okruh: Humanitární pomoc a

		<p>politických stran k řešení každodenních problémů občanů.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasní podstatu a význam politického pluralismu. - Vysvětlí podstatu a význam parlamentních a komunálních voleb, rozliší jejich funkce. - Popíše a analyzuje vývoj ústavnosti v českých zemích. - Zhodnotí funkci ústavy pro fungování státu. - Objasní tři nezávislé složky státní moci. 			<p>mezinárodní spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none"> - D - Z
5.	Občan a právo	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší morální a právní normy, vysvětlí odlišnost v postihu při porušení morálky a práva. - Odůvodní účel sankcí při porušení morální normy. - Uvede, které státní orgány vydávají státní předpisy, jak a kde je uveřejňují, rozlišuje základní a prováděcí právní předpisy. - Rozlišuje právní odvětví. - Rozliší fyzickou a právnickou osobu. - Vymezí podmínky vzniku a zániku právních vztahů, práva a povinnosti účastníků. Uvede příklady. - Uvede příklady právních problémů, se kterými se může obracet občan na jednotlivé právní instituce. - Rozeznává občanské a trestní řízení. - Rozlišuje trestný čin a přestupek. - Vymezí podmínky trestní odpovědnosti. - Uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, vyvozuje z nich osobní odpovědnost. - Rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany. 	<ul style="list-style-type: none"> - Morálka a právo, právo jako minimum morálky, charakteristika morální a právní normy; - Právní a morální vědomí. Svědomí, veřejné mínění, stát jako garant dodržování právních norem^{1,1}; - Vývojové formy práva, prameny práva, instituce zajišťující zákonnost ve státě; - Právní síla, právní řád; - Právo veřejné, soukromé, mezinárodní a vnitrostátní; - Právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům; - Právní vztahy, práva a povinnosti účastníků právních vztahů; - Právní profese, účel a průběh občanského soudního řízení, orgány činné v trestním řízení; - Státní zastupitelství, soudy; - Trestní právo, druhy kriminality, druhy trestů, alternativní tresty; - Občanský zákoník (vlastnictví, dědictví, manželství, náhradní rodinná péče) - Partnerské vztahy vycházející z odpovědnosti, sebeúcty, respektu. Promiskuita, šikana, brutalita^{1,2}; - Pracovní právo-právní podmínky vzniku, 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - skupinová práce - práce se zákoníky - beseda s odborníky 	<ul style="list-style-type: none"> - Člověk a svět práce – okruh Pracovněprávní vztahy - ^{1,1}PT1, okruh: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - ^{1,2}PT1, okruh: Morálka všedního dne - D

		<ul style="list-style-type: none"> - Ve svém jednání respektuje platné právní normy. Popíše, jak se odpovědně chovat v případě mimořádné události. - Orientuje se v občanském a rodinném právu. Uvede příklady. - Zná postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď, uvede příklady. - Deklaruje svá pracovní práva, vyslovuje požadavky na respektování svých práv a respektuje své pracovní povinnosti. - Objasní funkci odborů. - Volí bezpečné pracovní postupy s ohledem na životní prostředí, používá vhodné pracovní pomůcky. - Chová se poučeně a adekvátně v případě pracovního úrazu. 	<p>změny a zániku pracovního poměru.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Práva a povinnosti účastníků pracovně právních vztahů, pracovní doba, mzda; minimální mzda, pracovní neschopnost; - Role odborů v pracovně právních vztazích; - Bezpečnost práce, pracovní pomůcky a jejich použití; - Práce a její vliv na životní prostředí; - Pracovní úrazy, ohlášení a odškodnění. 		
6.	Dějiny filozofie	<ul style="list-style-type: none"> - Objasní podstatu filozofického tázání. - Vysvětlí vztah filozofie k mýtu, náboženství, umění, ideologii a světovému názoru. - Provede zamyšlení nad základními filozofickými otázkami. Eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi. - Seznámí se se světovými filozoficko - náboženskými směry - Uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům, rozpozná nekorektní a manipulativní argumentaci 	<ul style="list-style-type: none"> - Předmět, vznik a vývoj filozofie; - Obrat od mýtu k logu, vztah filozofie a náboženství, filozofie a umění, ideologie, politika, světový názor¹; - Filozofické disciplíny teoretické i praktické (zejména ontologie, gnoseologie, filozofická antropologie, etika, estetika, dějiny filozofie, filozofie dějin); - Filozofie v dějinách – klíčové etapy a směry filozofického myšlení; - Základy hinduismu, buddhismu, islámu, judaismu, křesťanství; - Antická filozofie – před Sokratikové, klasická filozofie (Sokrates, Platón, Aristoteles); - Středověká patristika a scholastika; - Renesanční filozofie; - Novověký empirismus, senzualismus a racionalismus (Bacon, Locke, Descartes); - Filozofie osvícenství (Voltaire, Rousseau, encyklopedisté); - Hlavní směry 19. a 20. stol. 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s textem - diskuze 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1, okruh: Morálka všedního dne - ⁵PT5, okruh: Mediální produkty a jejich význam - D - Č

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět dějepis realizuje obsah vzdělávacího oboru Dějepis RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G a Mediální výchova RVP.

Předmět dějepis je v učebním plánu pro vyšší ročníky šestiletého studia našeho gymnázia dotován celkově 8 hodinami rozvržených do jednotlivých ročníků takto: 2–2–2–2. Na předmět navazuje volitelný předmět dějepisný seminář (pro 5. a 6. ročník). Žáci, kteří mají o dějepis zájem a směřují svá budoucí vysokoškolská studia do oborů, jež vyžadují dějepisné znalosti a dovednosti, se mohou přihlásit v rámci profilové části k maturitní zkoušce. Výuka dějepisu se může uskutečnit v multimediální učebně (dataprojektor, PC s připojením na internet, vizualizér, DVD přehrávač). Výuka dějepisu na našem gymnáziu je koncipována tak, aby žáci dovedli využívat základní historické poznatky, zvládli je dát do souvislostí a byli připraveni k vysokoškolskému i dalšímu studiu. Poznatky nabyté ve čtyřletém studiu a vyšších ročnících šestiletého studia rozšiřují znalosti z předcházejících let. Důraz klademe na souvislost s ostatními předměty. Ve vyučovacích hodinách rozvíjíme logické myšlení žáků, aby rozuměli základním pojmům a uměli je používat ve správných souvislostech. Vyučovací předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince, zejména ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace, pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů.

Předmět dějepis souvisí s předmětem zeměpis, ale také s předměty ostatními (důležité objevy a jejich význam pro rozvoj lidstva, náboženství, kultura, literatura).

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek;
- chápal historické kořeny společenských jevů, dějů a změn a jejich souvislosti v reálném i historickém čase;
- rozlišoval mýty a skutečnost, objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci;
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společností.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel

- na konci vyučovací hodiny shrne a utřídí probrané učivo;
- vede žáky k používání odborné literatury, map, atlasů, encyklopedií, internetu, učí je zpracovávat a třídit informace;
- klade žákům jasně formulované otázky a vede je k užívání správné terminologie;
- vede žáky k uplatnění znalostí nabytých v jiných předmětech;
- zadává žákům motivační domácí úkoly.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- vede žáky k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení při řešení problémů;
- zařazuje do výuky úlohy, dává žákům možnost volby způsobu řešení;
- klade důraz na aplikaci získaných poznatků v praxi a v jiných předmětech.

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vyžaduje, aby se žáci vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu;
- vyžaduje používání přesné terminologie;
- podporuje samostatný projev;
- učí žáky zapojovat se do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat;
- vede žáky ke schopnosti interpretace informací z tabulek, grafů, obrazových materiálů;
- učí žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- zadává úkoly formou skupinové práce, usiluje o respektování rolí ve skupině;
- vede žáky k diskuzi v malé skupině i celé třídě;
- učí žáky chápat potřebu spolupráce s druhými při řešení daného úkolu;
- vede žáky k prezentaci vlastních postupů.

Kompetence občanská a pracovní:

Učitel

- organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí, vede tak žáky k porovnání teoreticky získaných znalostí s realitou;
- učí žáka respektovat názory druhých a vcítit se do jejich situace;
- vede žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v přípravě na budoucí povolání.

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- vybízí k hodnocení vlastních postupů a výsledků své práce;
- zapojuje žáky do skupinových projektů;
- zařazuje aktivity, které seznamují žáky s možnostmi dalšího studia a pracovními příležitostmi;
- ve 3. ročníku čtyřletého a 5. ročníku šestiletého studia je žákům nabídnut blok volitelných předmětů, svou volbu mohou změnit v dalším školním roce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
3.	Úvod do studia historie	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého. - Rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace. - Vymezí rozdíl mezi historií a dějepisem. - Vysvětlí metody práce historika. - Uvede typy historických pramenů. - Vyjmenuje pomocné vědy historické a vysvětlí jejich obsah. - Objasní hlavní mezníky v periodizaci dějin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Význam historického poznání pro současnost - Práce historika, historické informace, jejich typy, účel, možnosti využití - Vznik historie jako vědy - Rozdělení historie - Historické metody - Pomocné vědy historické (PVH) - Vztah historie k ostatním vědám - Periodizace dějin 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s mapami - práce s historickými texty 	<ul style="list-style-type: none"> - ZSV
3.	Pravěk	<ul style="list-style-type: none"> - Objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku. - Charakterizuje pojem archeologická kultura. - Vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti. - Zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Doba kamenná – paleolit, mezolit, neolit, eneolit - Doba bronzová - Doba železná 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - diskuse - práce s mapami 	<ul style="list-style-type: none"> - Z - VV - Bi
3.	Starověk	<ul style="list-style-type: none"> - Zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace. - Objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské a kulturní systémy. - Popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Staroorientální státy (oblasti) - Mezopotámie - Egypt - Indie - Čína - Antické Řecko - Antický Řím - Naše země a ostatní země v době římské, civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - výuková videokazeta, DVD - diskuse - práce s mapami - práce s historickými texty (materiály) 	<ul style="list-style-type: none"> - ČJ - Z - ZSV - VV - M - F

3. a 4.	Středověk (raný středověk)	<ul style="list-style-type: none"> - Objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě, vysvětlí podstatu vztahu mezi církevní a světskou mocí v západním a východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti. ² - Definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–11. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích. - Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území. - Vymezi specifika islámské oblasti. - Vysvětlí důsledky tatarských nájездů pro východní Evropu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Stěhování národů - Utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, franská říše a oblast západní, východní a střední Evropy) - Normané a jejich vliv na vývoj západní a jižní Evropy - Počátky státních útvarů na našem území - Český přemyslovský stát - Islám a arabská říše - Křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota - Boj o investituru - Křesťanství, papežství a císařství - Vzdělanost a umění raného středověku 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - diskuse - práce s mapami - skupinová práce 	- ² PT2, okruh: Globalizační a rozvojové procesy
4.	Středověk (vrcholný a pozdní)	<ul style="list-style-type: none"> - Definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 11.–15. století a jeho specifické projevy v jednotlivých zemích. - Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území. - Použije znalosti z předchozího studia a objasní význam tatarských a tureckých nájездů pro vývoj Evropy a zánik Byzantské říše. ² 	<ul style="list-style-type: none"> - Křížové výpravy - Vznik jednotlivých států v západní Evropě - Stoletá válka, její příčiny a důsledky - Vývoj Svaté říše římské do nástupu Habsburků - Mongolská expanze, zánik Byzantské říše - Český stát – období posledních Přemyslovců, Lucemburkové, husitství, doba jagellonská) - Venkov a zemědělství, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace - Střední a východní Evropa ve 12.–15. století - Vzdělanost a umění vrcholného a pozdního středověku 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - výuková videokazeta, DVD - diskuse - práce s mapami 	- ² PT2, okruh: Globalizační a rozvojové procesy
4.	Počátky novověku	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století, zhodnotí jejich praktický dopad. - Porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským mocensko-politickým změnám. ² - Popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro 	<ul style="list-style-type: none"> - Renesance a humanismus - Reformace - Zámořské plavby - Evropské monarchie v 16.–17. století, šíření reformace - Rivalita a spolupráce evropských velmocí v raném novověku, třicetiletá válka - Absolutismus a stavovství - První buržoazní revoluce - Barokní kultura, politika a náboženství 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - výuková videokazeta, DVD - diskuse - práce s mapami - skupinová práce 	- ² PT2, okruh: Globalizační a rozvojové procesy

		<p>další evropský i světový vývoj.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů. - Posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry. 			
5.	Osvícenství, revoluce a idea svobody	<ul style="list-style-type: none"> - Určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství a rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18.–19. století. - Na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení. ² - Posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Osvícenství, osvícenský absolutismus - Velké revoluce – vznik USA, francouzská revoluce 1789-1799, rok 1848/1849 - Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - diskuse - práce s mapami - práce s historickými texty 	<ul style="list-style-type: none"> - ²PT2, okruh: Globalizační a rozvojové procesy - Z - ČJ - ZSV
5.	Modernizace společnosti – liberalismus, rozvoj průmyslové společnosti a kultury, kolonialismus	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí emancipační úsilí národů a jednotlivých společenských vrstev, vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu včetně jeho specifických rysů. ² - Charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná její ekologická rizika, určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace. - Objasní tendence vývoje české společnosti ve 2. pol. 19. století. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnosti průmyslovou, změny v sociální struktuře ⁵ - Utváření novodobých národních společností (zejména české, slovenské, německé, italské) - Vývoj společnosti ve Francii - Česká společnost v habsburské monarchii, její politické snahy do roku 1867 - Pokus o české vyrovnání 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - výuková videokazeta, DVD - diskuse - práce s mapami - práce s historickými texty 	<ul style="list-style-type: none"> - ²PT2, okruh: Globalizační a rozvojové procesy - ⁵PT5, okruh: Role médií v moderních dějinách - Z - ČJ - ZSV - F
5.	Moderní doba I – situace od přelomu 19. a 20. století do roku 1918	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období. ² - Charakterizuje první světovou válku, 	<ul style="list-style-type: none"> - Předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí, nástup Ruska jako evropské velmoci, USA – jejich vnitřní vývoj a vojenské aktivity v předvečer 1. světové války - Mimoevropská ohniska koloniálních 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - výuková videokazeta, DVD - diskuse - práce s mapami - práce s historickými texty 	<ul style="list-style-type: none"> - ²PT2, okruh: Globalizační a rozvojové procesy - Z - ČJ - ZSV - F

		<p>dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku. 	<p>konfliktů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proměny životního stylu, vzdělanost a umění přelomu 19. a 20. století - První světová válka, české země v období války, 1. odboj - Revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci - Versailleský systém a jeho vnitřní rozpory 		
6.	Moderní doba II – situace v letech 1918-1945	<ul style="list-style-type: none"> - Vymezi základní znaky totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie, objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potencionálních obětí jim čelit.² - Vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly prováděny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil. - Charakterizuje druhou světovou válku, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky.⁵ - Popíše a zhodnotí životní způsob v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR - Nástup fašismu - Růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek - Mnichovská krize a její důsledky - Kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) - 2. světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, 2. odboj - Obnova Československa 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - výuková videokazeta, DVD - diskuse - práce s mapami - práce s historickými texty 	<ul style="list-style-type: none"> - ²PT2, okruh: Globalizační a rozvojové procesy - ⁵PT5, okruh: Role médií v moderních dějinách - Z - ČJ - ZSV
6.	Moderní doba III – soudobé dějiny (1945 – současnost)	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty.^{2,1} - Vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku, zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a situaci ve střední Evropě a v naší zemi. - Porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích. - Popíše mechanismy a prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět po 2. světové válce (vznik OSN, princip sociálního státu) - Studená válka (východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj) - SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva - Vývoj v Československu v poválečném období až do roku 1969 - Euroatlantická spolupráce a vývoj demokratických zemí, USA jako světová velmoc - Životní podmínky na obou stranách „železného opony“⁵ - Československo v době normalizace - Dekolonizace – „třetí svět“ a modernizační 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - výuková videokazeta, DVD - diskuse - práce s mapami - práce s historickými texty 	<ul style="list-style-type: none"> - ^{2,1}PT2, okruh: Globalizační a rozvojové procesy - ^{2,2}PT2, okruh: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - ⁵PT5, okruh: Role médií v moderních dějinách - Z - ČJ - ZSV

		<p>postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí, objasní význam islámské a některé další neevropské kultury v moderním světě. - Vymezi základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje. 	<p>procesy v něm (ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pád komunistických režimů a jeho důsledky (sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě) ⁵ - Globální problémy moderní společnosti ^{2.2} 		
--	--	---	--	--	--

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět zahrnuje vzdělávací obor geografie RVP G a většinu oboru geologie RVP G.

Předmět integruje tato průřezová témata:

- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- environmentální výchova;
- multikulturní výchova;
- osobnostní a sociální výchova.

Důraz je kladen na takové postupy a používané metody, které v maximální míře naplní náš záměr poskytnout našim absolventům kvalitní vědomosti, praktické dovednosti a schopnosti orientovat se v současném složitém světě i ve svém bližším životním prostředí a okolí v souladu s moderními požadavky globální výchovy. Jde zejména o znalosti o sobě, systémech, rozvoji, životním prostředí, míru a konfliktech, právech i odpovědnosti, alternativních vizích, schopnosti práce s informacemi, mezilidských vztazích, tvořivosti, oceňování druhých, respektu k právu, pozitivním sebepojetí, postoj ke světu a jeho nejednoznačnosti.

Podrobněji je vše uvedeno v tematických plánech.

Časové a organizační vymezení

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Geografie RVP G, dále část obsahu oboru Geologie RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Environmentální výchova RVP G a Multikulturní výchova RVP G.

Na předmět navazuje volitelný předmět Zeměpisný seminář (pro 6. ročník studia).

Cílem předmětu zeměpis je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Geografie. Od ostatních předmětů v rámci výše uvedené vzdělávací oblasti se zeměpis liší tím, že obsahuje informace jak přírodovědného, tak i společenského charakteru.

Zeměpis v rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s dějepisem, základy společenských věd, biologií, chemií, fyzikou a vychází z průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Enviromentální výchova.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- chápal, že k pochopení látky je třeba dostatečné množství znalostí,
- dokázal plně využívat základních geografických vyjadřovacích prostředků – map, mapových náčrtů, fotografií atp.,
- orientoval se ve všech ostatních zdrojích informací, kriticky informace zpracovával,
- chránil přírodu a životní prostředí, kulturní a historické tradice,
- chápal historické, politické i geografické podmínky pro život v různých lokalitách.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů a map) a internetu – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – formou počítačových prezentací.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské.
- Učitel vede žáky, aby využívali informace z internetu, např. na školních zeměpisných stránkách – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k orientaci v tržním hospodářství – kompetence k podnikavosti.
- V rámci předmětu zeměpisný seminář žáci zpracovávají seminární práci na zvolené téma.
- Součástí předmětu je i cyklus terénních cvičení z ekologie ve 4. ročníku.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
3.	Úvod do studia geografie	<ul style="list-style-type: none"> - Vymezí objekt studia geografie. - Rozdělí geografii jako vědu. - Zhodnotí význam geografie pro společnost. 	<ul style="list-style-type: none"> - Země, příroda, člověk ⁴ - Krajinná sféra, rozdělení a význam geografie 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad 	<ul style="list-style-type: none"> - Bi - ⁴PT4 Environmentální výchova, okruh Problematika vztahu organismu a prostředí
3.	Planetární geografie	<ul style="list-style-type: none"> - Porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. - Vysvětlí pojmy – zemská osa, zeměpisný pól, naznačí směr sklonu zemské osy. - Zhodnotí důsledky pohybů Země pro život člověka. - Posoudí vztah mezi Měsícem a Zemí. - Pojmenuje měsíční fáze a princip dmutí. 	<ul style="list-style-type: none"> - Postavení Země ve vesmíru, vývoj poznatků o Zemi - Tvar a velikost Země - Pohyby Země a jejich důsledky - Měsíc 	<ul style="list-style-type: none"> - názorné demonstrace jevů - planetární geografie – model Sluneční soustavy - práce s glóblem a školním atlasem 	<ul style="list-style-type: none"> - F – Látky a tělesa, pohyb těles, Vesmír - M – Geometrie v rovině a prostoru, úhel, úhlové jednotky
3.	Znázornění zemského povrchu na mapách	<ul style="list-style-type: none"> - Používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů. - Orientuje se s pomocí map v krajině. - Používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. - Vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území. - Čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Geografická podstata map - Obsah map - Mapování a současné mapy - DPZ, GIS, GPS - Práce s mapou velkého měřítka - Terénní geografická výuka, praxe a aplikace 	<ul style="list-style-type: none"> - internet, encyklopedie, naučné slovníky - práce s turistickou mapou - práce v terénu – mapování „Land use“, sestavování mentální mapy - Power pointové prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - M – závislosti, vztahy a práce s daty - projekční metody - IVT – zpracování a využití informací a digitálních technologií - EVV
3.	Přírodní sféra Země	<ul style="list-style-type: none"> - Objasní základní principy členění zemského povrchu. - Rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná 	<ul style="list-style-type: none"> - Členění zemského povrchu - Zonalita - Azonální jevy - Litosféra 	<ul style="list-style-type: none"> - komplexní přírodovědná exkurze - využití videonámek, práce s internetem – modelace pohybu litosférických desek, seismické a 	<ul style="list-style-type: none"> - F – Látky a tělesa, pohyb těles, síly, energie - Ch – Částicové složení látek - Bi – Neživá příroda, vznik a stavba

		<p>vztahy mezi nimi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér. - Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí. - Analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů. - Analyzuje různé druhy poruch v litosféře. - Rozliší běžné typy magmatických hornin. - S využitím petrografického klíče určí nerostné složení a rozpozná strukturu u běžných sedimentárních hornin. - Rozpozná složení a strukturu běžných metamorfovaných hornin. - Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů. - Analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů. - Objasní velký a malý oběh vody. - Rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině. - Zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou v příslušném regionu. - Určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu. - Rozlišuje základní typy půd. - Navrhne využití a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu. - Rozliší a charakterizuje hlavní biomy světa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Složení a struktura Země - Zemské sféry - Endogenní procesy - Desková tektonika - Exogenní procesy - Základní tvary zemského povrchu - Magmatické horniny - Sedimentární horniny - Metamorfované horniny - Atmosféra - Složení a struktura atmosféry - Všeobecná cirkulace atmosféry - Počasí a podnebí - Podnebné pásy - Skleníkový efekt - Ozónová díra - Hydrosféra - Rozdělení a charakteristika vodstva na Zemi (povrchová, podpovrchová, atmosférická voda) - Světový oceán - Vodstvo pevnin - Základní hydrologické charakteristiky - Pohyb a význam vody v krajině - Vliv lidské společnosti na hydrosféru - Pedosféra - Půdotvorní činitelé - Složení a stavba půd - Půdní profil - Typy a druhy půd - Rozšíření půd na Zemi - Biosféra - Zonalita a azonalita - Hlavní biomy a jejich charakteristika 	<ul style="list-style-type: none"> - vulkanické činnosti - práce se synoptickou mapou - meteorologická měření a vyhodnocení závěrů – projekt - práce s hydrologickou mapou a statistickými údaji - práce se školním atlasem - práce s PowerPointovými prezentacemi - práce s pedologickou mapou - samostatná práce – zařazování organismů do geobiomů s využitím internetu a odborné literatury 	<p>Země, nerosty a horniny.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geologické procesy - Ch – Směsi – vzduch, voda - F – Základy meteorologie - F – Mechanické vlastnosti tekutin - Bi – Neživá příroda – půdy - Bi – Vliv člověka na biodiverzitu - Bi – Ekosystémy, geobiomy - ZSV – Globalizace, významné globální a společenské problémy
--	--	--	--	---	---

3.	Obyvatelstvo světa	<ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi. - Zhodnotí geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva. - Analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa. ³ 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozmístění populace - Struktura populace - Migrace 	<ul style="list-style-type: none"> - práce se školním atlasem světa - práce s cizojazyčnou literaturou - práce se statistickými daty - Power- pointové prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - ZSV – Člověk ve společnosti - D – Počátky lidské společnosti - D – Křesťanství a středověk v Evropě - ³PT3 Multikulturní výchova okruhy Základní problémy sociokulturních rozdílů, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
3.	Osídlení	<ul style="list-style-type: none"> - Identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení. ⁴ 	<ul style="list-style-type: none"> - Typy sídel - Městské osídlení 	<ul style="list-style-type: none"> - diskuse na téma: „Výhody a nevýhody života na venkově a ve městě“ 	<ul style="list-style-type: none"> - Bi – Umělý ekosystém a role člověka na jeho utváření - ⁴PT4 Enviromentální výchova okruh Člověk a životní prostředí
3.	Hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> - Porozumí pojmu HDP a srovná úroveň hospod. vyspělosti vybraných zemí. ^{2.2} - Zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi, zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit. ^{2.1} - Vymezí jádrové a periferní oblasti světa, zhodnotí bilanci světových surovinových a energetických zdrojů. - Vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hlavní průmyslové oblasti světa-jádra a periferie - Zemědělství a lesnictví – lokalizační faktory - Typy zemědělství - Světová produkce jednotlivých plodin se zaměřením na obilniny - Dobývání nerostných surovin - Světová energetika - Lokalizační faktory průmyslu - Doprava - Služby - Turistický ruch 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s tématickou mapou a školním atlasem - projekt na téma: Rozmístění nerostných zdrojů a průmyslových odvětví - diskuse na téma: Světová energetika s ohledem na využívání jednotlivých energetických zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - D, ZSV - ^{2.1}PT2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruhy Globalizační a rozvojové procesy - ^{2.2}PT2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
4.	Ekonomická, politická a vojenská integrace	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší a porovná země světa a jejich integrační seskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti. ² 	<ul style="list-style-type: none"> - OSN, její struktura a přidružené organizace - Významné ekonomické organizace se zaměřením na Evropskou unii - NATO a její role v dnešním světě 	<ul style="list-style-type: none"> - třídní debata na téma: Výhody a nevýhody evropské integrace - PowerPointové prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - D, ZSV - ²PT2 Výchova k myšlení v evrop. a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy
4.	Globální problémy	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí princip skleníkového efektu a ozónové díry. - Formuluje názor na problémy terorismu, hladu, civilizačních a infekčních chorob a jejich řešení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ekologické problémy - Sociální problémy - Živelní pohromy, jejich příčiny a důsledky - Jiné mimořádné události 	<ul style="list-style-type: none"> - diskuse na téma problematiky sociální nerovnosti a ekologických problémů - diskuze na téma migrace a civilizačních chorob 	<ul style="list-style-type: none"> - Integrace z oboru Výchova ke zdraví RVP G – téma Ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy - ZSV – Mezinárodní vztahy, globální svět - Bi, Ch – Ekologické problémy

4.	Regionální geografie Evropy	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, státní a makroregionální dimenzi. ^{2.2} - Vymezi jednotlivé regiony Evropy. ^{2.1} - Zhodnotí polohu, přírodní a sociální poměry evropských regionů. ^{2.2} - Dokáže porovnat státy podle rozlohy, počtu obyvatel a hospodářské úrovně a srovná je s ČR. ^{2.2} - Lokalizuje hlavní rozvojová jádra a periferie evropských regionů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Přírodní podmínky - Sociální prostředí - Členové EU - jihozápadní Evropa - jižní Evropa - západní Evropa - Severní Evropa a Pobaltí - Rumunsko a Bulharsko - Norsko, Island - Malé státy Evropy - Státy bývalé Jugoslávie, Albánie - Evropské státy bývalého Sovětského svazu a Rusko 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentace studentů s využitím internetu, videosekvencí a digitálních fotografií - zeměpisný projekt – Itinerář zájezdu po vybraných evropských regionech. - diskuse na aktuální politickohospodářská témata 	<ul style="list-style-type: none"> - D, ZSV - ^{2.1}PT2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě - ^{2.2}PT2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
4.	Regionální geografie střední Evropy	<ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí polohu, přírodní a sociální poměry regionu střední Evropa. ² - Lokalizuje hlavní rozvojová jádra a periferie. - Zhodnotí hospodářský a politický význam regionu střední Evropa. ² 	<ul style="list-style-type: none"> - Střední Evropa – Německo - Střední Evropa – transformní země střední Evropy - Střední Evropa – alpské země 	<ul style="list-style-type: none"> - Power Pointové prezentace studentů - diskuse na aktuální společenskohospodářská témata 	<ul style="list-style-type: none"> - ZSV – Mezinárodní vztahy, globální vztahy a evropská integrace - ²PT2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě
4., 5.	Regionální geografie České republiky	<ul style="list-style-type: none"> - Vymezi místní region (podle bydliště, školy) na mapě. - Podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby vyšším územním celkům a regionům. - Zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje ČR. - Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti ČR. 	<ul style="list-style-type: none"> - Územní vývoj státu - Přírodní podmínky, ochrana přírody ⁴ - Politický systém, administrativní členění - Obyvatelstvo, sídla - Hospodářství - Oblasti ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - celotřídní diskuse na vybraná témata – stárnutí populace a jeho důsledky pro hospodářství - práce se statistickými daty - PowerPointové prezentace studentů k jednotlivým krajům ČR - práce s internetem – vyhledávání sídel a hlavních položek výroby našich nejvýznamnějších podniků - komplexní ekologická exkurze – Kapráluv mlýn 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁴PT4 Environmentální výchova okruh Životní prostředí regionu a ČR - ZSV, D – Člověk ve společnosti - ZSV – Stát a právo - Bi – ekologická exkurze - výškové vegetační stupně
5.	Regionální geografie Asie	<ul style="list-style-type: none"> - Porovná parametry rozlohy a počtu obyvatel s ostatními kontinenty. - Posoudí výškovou členitost, objasní rozmístění klimatických a vegetačních pásů. - Vymezi národnostní a náboženskou strukturu populace asijských zemí. - Vyhledá nejvýznamnější průmyslové 	<ul style="list-style-type: none"> - Přírodní podmínky Asie - Obyvatelstvo a hospodářství Asie - Asijské regiony: Izrael, ropné velmoci, Indie - Ostatní státy jižní Asie, asijská „tygří“, zemědělské země JV Asie, Čína, Japonsko, V Asie ² 	<ul style="list-style-type: none"> - Práce se slepou mapou - PowerPointové prezentace o asijských regionech 	<ul style="list-style-type: none"> - Bi – Organismy a prostředí - D – počátky lidské společnosti - ZSV – Globální svět: Kulturní oblasti a životní styl v asijských regionech - ²PT2 Výchova k myšlení v evrop. a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy

		<p>oblasti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdůvodní příčinu politických a hospodářských problémů asijských zemí. - 			
5.	Regionální geografie Ameriky	<ul style="list-style-type: none"> - Porovná přírodní podmínky, historický vývoj, kulturní tradice a ekonomiku Severní a Jižní Ameriky. - Popíše základní etapy osídlování Ameriky. - Vyhledá milionová města na mapě. - Charakterizuje politickohospodářskou roli USA v dnešním světě. - Vymezi a porovná jednotlivé skupiny států Latinské Ameriky. - Uvede některou zajímavou realii vztahující se k životu v Latinské Americe. 	<ul style="list-style-type: none"> - Přírodní podmínky Ameriky - Osídlování Ameriky a struktura dnešní populace ² - Americké regiony – Kanada, USA, Mexiko a pevninská střední Amerika, Karibská oblast, Brazílie, Andské země, státy Laplatské nížiny 	<ul style="list-style-type: none"> - využití videonámků a obrazových dokumentů - práce s časopisy Lidé a země, National geographic - vyhotovení PowerPointových prezentací 	<ul style="list-style-type: none"> - Bi – Ochrana životního prostředí, Organismy a prostředí - D – Zámořské objevy - ČJ – Jazykové oblasti Ameriky - ZSV – Role USA v globalizovaném světě - ²PT2 Výchova k myšlení v evrop. a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy
5.	Regionální geografie Afriky	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje důsledky geologického vývoje na typ povrch a rozmístění jezer v Africe. - Vymezi jednotlivé klimatické a vegetační pásy a vyhledá charakteristické zástupce africké flóry a fauny. - Vyhledá v mapě nejvýznamnější oblasti těžby a zpracovatelského průmyslu. - Zdůvodní nerovnoměrné rozmístění populace a průmyslu v Africe. 	<ul style="list-style-type: none"> - Přírodní podmínky Afriky - Obyvatelstvo Afriky - Hlavní problémy afrických zemí ² - Islámská Afrika - Subsaharská Afrika 	<ul style="list-style-type: none"> - obrazové dokumenty a videonámků - celotřídní debata na téma společenských problémů afrických zemí 	<ul style="list-style-type: none"> - Bi – Organismy a prostředí - D – Historie objevování afrického kontinentu - Kolonialismus a dekolonizace Afriky - ZSV – Geopolitické problémy - ²PT2 Výchova k myšlení v evrop. a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
5.	Regionální geografie Austrálie a Oceánie, Oceány, polární oblasti	<ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí a s ostatními kontinenty srovná přírodní podmínky Austrálie. - Vymezi klimatické a vegetační pásy. - Vytkne specifika australské flóry a fauny. - Zdůvodní nerovnoměrnou hustotu zalidnění a národnostní strukturu kontinentu. - Lokalizuje nejvýznamnější oblasti těžby a průmyslu. - Zhodnotí předpoklady pro turist. ruch. 	<ul style="list-style-type: none"> - Přírodní podmínky Austrálie a Oceánie - Obyvatelstvo a hospodářství Austrálie a Oceánie - Tichý oceán - Atlantský oceán - Indický oceán - Severní ledový oceán, Arktida - Antarktida 	<ul style="list-style-type: none"> - využití cestopisných seriálů, práce s časopisy. - práce s atlasy a s internetem 	<ul style="list-style-type: none"> - Bi – Základy ekologie, organismy a prostředí - D – Objevy a dobývání

		<ul style="list-style-type: none"> - Posoudí význam světového oceánu z ekologického a ekonomického hlediska. - Posoudí význam Arktidy a Antarktidy z hlediska hospodářského a vědeckého využití. - Zhodnotí přírodní podmínky Arktidy a Antarktidy. 			
5.	Politická geografie	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační seskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti. ² - Lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Politické uspořádání států - Mezinárodní integrace ^{3.1} - Problémové oblasti světa^{3.2} - Globalizace ² 	<ul style="list-style-type: none"> - referáty studentů na témata týkající se globálních a regionálních politických a vojenských konfliktů 	<ul style="list-style-type: none"> - ZSV - D - ²PT2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruhy Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - ^{3.1}PT3 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - ^{3.2}PT 3 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů
5.	Krajinná ekologie a životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí na příkladech krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi. - Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny. - Zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí. - Posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných negativních dopadů na ŽP. - Hodnotí ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Geografie životního prostředí ⁴ - Přírodní a civilizační rizika - Trvale udržitelný rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> - simulační hra – „Větrné elektrárny“ 	<ul style="list-style-type: none"> - Geologie – okruh Člověk a anorganická příroda – integrováno - ⁴PT4 Environmentální výchova, okruh Člověk a životní prostředí - Bi, Ch

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka matematiky umožňuje žákům pochopit, že matematika je nezastupitelným prostředkem v modelování a předvídání reálných jevů. Rozvíjí a prohlubuje pochopení a využití kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa. Utváří kvantitativní a geometrickou gramotnost žáků. Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci. Cílem je aktivní osvojení strategie řešení úloh a problémů.

Obsahové vymezení

Předmět matematika realizuje obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace (vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem) v RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět matematika je v učebním plánu pro vyšší ročníky šestiletého studia našeho gymnázia dotován celkově 15 hodinami rozvržených do jednotlivých ročníků takto: 4 – 4 – 4 – 3. Během celého studia mají zájemci o matematiku možnost účastnit se matematických soutěží (Matematická olympiáda, Matematický klokan,...), korespondenčních seminářů (Brkos,...), v posledních dvou ročnících středoškolského studia si studenti mohou zvolit volitelný předmět matematický seminář. Žáci, kteří mají o matematiku zájem a směřují svá budoucí vysokoškolská studia do oborů, které vyžadují matematické znalosti a dovednosti, se mohou přihlásit v rámci profilové části k maturitní zkoušce.

Výuka matematiky probíhá v kmenových třídách, případně v multimediální učebně, kde je možné použít různé informační a komunikační technologie. Pro geometrii jsou důležité trojrozměrné pomůcky, drátěné modely těles, rozkládací modely, model roviny, pravítko a kružítko, barevné křídly.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve výuce matematiky učitel uplatňuje postupy, které žáka vedou k utváření a k osvojení klíčových kompetencí těmito metodami.

Kompetence k učení:

Učitel

- na konci vyučovací hodiny shrne a utřídí probrané učivo,
- vede žáky k používání odborné literatury, internetu, učí je zpracovávat a třídit informace,
- klade žákům jasně formulované otázky a vede je k užívání správné terminologie,
- vede žáky k uplatnění znalostí nabytých v jiných předmětech,
- zadává žákům motivační domácí úkoly.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- vede žáky k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení při řešení problémů,
- zařazuje do výuky problémové úlohy, dává žákům možnost volby způsobu řešení,
- klade důraz na aplikaci získaných poznatků v praxi a v jiných předmětech,
- podporuje účast v matematických soutěžích.

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vyžaduje, aby se žáci vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném, grafickém i ústním projevu,
- vyžaduje používání přesné terminologie,
- podporuje samostatný projev,
- učí žáky zapojovat se do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat ,
- vede žáky ke schopnosti interpretace dat z tabulek, grafů,
- učí žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vede žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě,
- učí žáky chápat potřebu spolupráce s druhými při řešení daného úkolu,
- vede žáky k prezentaci vlastních postupů.

Kompetence občanské:

Učitel

- dbá na bezpečnost práce,
- vede žáky k dovednosti posoudit reálné situace,
- učí žáka respektovat názory druhých a vcítit se do jejich situace.

Kompetence k podnikavosti:

Učitel

- vybízí k hodnocení vlastních postupů a řešení úloh,
- zapojuje žáky do skupinových projektů,
- zařazuje aktivity, které seznamují žáky s možnostmi dalšího studia,
- v 5. ročníku šestiletého studia je žákům nabídnut blok volitelných předmětů, svou volbu mohou změnit v dalším školním roce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
3.	Úvod do studia matematiky	<ul style="list-style-type: none"> - Pochopí, že matematika je součástí všeobecné kultury a že je mocným nástrojem k poznání současného světa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vznik matematiky jako vědecké disciplíny - Historické etapy vývoje, významní matematici 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - referáty - práce s internetem - práce s knihou - samostatná práce 	<ul style="list-style-type: none"> - D – starověké kultury - ČJ - ZSV
3.	Aritmetika a algebra	<ul style="list-style-type: none"> - Používat správné pojmy, rozlišovat číselné obory, zvládnout bezpečně všechny početní operace, vlastnosti operací. - Využívat základní logické spojky při vyjadřování a popisu matematických objektů v ostatním učivu matematiky v průběhu celého studia. - Používat základní pojmy, využívat efektivně množiny při řešení různých matematických úloh a problémů. - Uvědomit si, jak přesný a úsporný je jazyk matematiky, pojmenovat typ rovnice, nerovnice, význam definičního oboru, perfektně ovládat početní i grafické řešení všech typů rovnic, nerovnic a soustav. 	<ul style="list-style-type: none"> - Základy aritmetiky – číslo, číslice, číselné soustavy, prvočísla a čísla složená, násobek, dělitel, společný násobek, společný dělitel, čísla soudělná a nesoudělná, kriteria dělitelnosti, důkazové úlohy o dělitelnosti, číselné obory, číselná osa, znázornění čísel na číselné ose, základní operace v číselných oborech a jejich vlastnosti, mocniny, odmocniny a operace s nimi, absolutní hodnota reálného čísla, její vlastnosti a geometrický význam, intervaly. - Základní poznatky z trigonometrie – pravoúhlý trojúhelník, Thaletova kružnice, funkce ostrého úhlu, Pythagorova věta, Euklidovy věty. - Základy algebry – algebraický výraz, definiční obor výrazu, obor hodnot, rovnost, polynomy, aritmetické operace s polynomy a jejich rozklad na součin, lomené výrazy a jejich úpravy. - Základy teorie množin – množina a její zadání, vztahy mezi množinami, operace s množinami, Vennovy diagramy. - Základy výrokové logiky – výrok, pravdivostní hodnota výroku, složené výroky, obecný a existenční kvantifikátor, negace výroků, axiomy, definice a matematické věty a jejich důkazy. - Rovnice, nerovnice a jejich soustavy – rovnost a rovnice, rovnice lineární, kvadratické, s neznámou ve jmenovateli, 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s literaturou - procvičování - samostatná práce - matematický software Geogebra, Derive 	<ul style="list-style-type: none"> - aplikace ve všech vzdělávacích oblastech RVP, chápání vztahů mezi příbuznými pojmy, vytváření systémů - Bi - Ch - F - Technické obory

			s absolutní hodnotou, iracionální rovnice a rovnice s parametrem, soustavy rovnic, jejich řešení, grafické řešení rovnic a jejich soustav, význam a užití rovnic v praxi, nerovnost a nerovnice, nerovnice lineární, kvadratické, s absolutní hodnotou, nerovnice se dvěma neznámými, grafické řešení nerovnic, soustavy nerovnic, využití a význam nerovnic v praxi.		
4.	Funkce	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe funkci jako závislost dvou proměnných, určí definiční obor a obor hodnot, nakreslí graf a určí a odůvodní vlastnosti elementárních funkcí. - Využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, využívá vztahy mezi hodnotami exponenciální a logaritmické funkce a vztahy mezi goniometrickými funkcemi., poznatky o funkcích využívá při řešení reálných situací (např. měření v krajině). - Účelně používá kalkulačku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní poznatky o funkcích - pojem funkce, definiční obor funkce, obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkce (rovnost funkcí, monotónnost, omezenost, extrémy, funkce inverzní a složená). - Algebraické funkce – polynommické funkce - konstantní, lineární, kvadratická (vlastnosti, grafy), mocninné funkce s přirozeným exponentem (vlastnosti, grafy), racionální lomené funkce – nepřímá úměrnost, lineární lomená funkce, mocninné funkce s celým a racionálním exponentem - Transcendentní funkce – goniometrické funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens (vlastnosti, grafy), vztahy mezi goniometrickými funkcemi, goniometrické rovnice a nerovnice, trigonometrie obecného trojúhelníka, sinová a kosinová věta a jejich aplikace, exponenciální funkce (vlastnosti, grafy), exponenciální rovnice, logaritmická funkce (vlastnosti, grafy), pojem logaritmu a vlastnosti logaritmů, logaritmické rovnice. 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s učebnicí - výukový program Geogebra, Cabri a Derive pro kreslení grafů^{2,4} - samostatná práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Ch - Bi - ²PT2 – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (zpracování závislosti, grafy) - ⁴PT4 – Problematika vztahů organismů a prostředí (zpracování závislosti, grafy)
4.	Elementární geometrie	<ul style="list-style-type: none"> - Správně používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastností geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary, chápe význam postupu konstrukční úlohy, využívá náčrt, zapíše postup, přesně rýsuje, dovede zdůvodnit počet řešení, řeší polohové i nepolohové 	<ul style="list-style-type: none"> - Planimetrie – základní pojmy bod, přímka, rovina, polohové a metrické vlastnosti, kružnice, kruh, poloměr, průměr, tětiva, kruhová úseč, výseč, mezikruží, vzájemná poloha kružnice (kruhu) a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic, kruhů, délka kružnice a oblouku, obsah kruhu, kruhové výseče a mezikruží. Množiny bodů dané vlastností, 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - názorné pomůcky - obrazové mapy - práce s drátěnými modely - rýsování - matematický software - procvičování - práce v týmu¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - OV, Z, F, D – historický pohled - EV–V – podobnost, souměrnost - Architektura - Stavební a strojírenské obory - Zahradní architektura - přesnost - představivost - samostatnost

		<p>konstrukční úlohy pomocí vlastností množin bodů daných vlastností.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rýsuje, rozpozná a pojmenuje kružnici a kruh a další útvary s nimi spjaté, využívá jejich vlastností při řešení různých úloh. - Rozhoduje o vzájemné poloze přímky a kružnice nebo kruhu i o vzájemné poloze dvou kružnic či kruhů. - Spočítá délku kružnice i oblouku, obsah kruhu i jeho částí. - Účelně používá kalkulačku. - Pomocí shodných a podobných zobrazení řeší planimetrické problémy z vycházející z praxe. 	<p>obvody a obsahy rovinných útvarů, geometrická zobrazení, shodná zobrazení v rovině, identita, osová a středová souměrnost, posunutí, otáčení, stejnolehlost, konstrukční úlohy s využitím množin bodů dané vlastností, shodných a podobných zobrazení, trojúhelník a jeho charakteristiky, mnohoúhelníky, konstrukce trojúhelníku, čtyřúhelníky, rovnoběžníky lichoběžníky, tečnový a tětivový čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh, středový a obvodový úhel.</p>		<p>- ¹PT1 – Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž</p>
5.	Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika	<ul style="list-style-type: none"> - Upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly, řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, pomocí kombinatorických skupin určuje jejich počet). - Využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobností. - Umí provést jednoduché statistické šetření, na příkladu pojmenovat a určit základní pojmy, vyhodnotit závěr, vyjádřit diagramem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kombinatorika – faktoriál, kombinační čísla a jejich vlastnosti, binomická věta, základní kombinatorická pravidla, variace, permutace, kombinace bez opakování, variace a permutace s opakováním - Pravděpodobnost – náhodné jevy, množiny elementárních jevů, jev jistý a nemožný, jev opačný, pojem pravděpodobnosti, klasická pravděpodobnost, vlastnosti pravděpodobnosti, nezávislé jevy, Bernoulliho posloupnost nezávislých pokusů - Statistika – základní pojmy (statistický soubor, jednotka, znak, četnosti a jejich vlastnosti, spojnicový a kruhový diagram, průměr, vážený průměr, modus, medián, rozptyl, směrodatná odchylka) 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - práce s literaturou, referát - skupinová práce - samostatná práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Ve všech oborech RVP – zpracovávání a vyhodnocování dat, informací, průzkumů
5.	Matematická analýza	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí rozdíl mezi posloupností a funkcí reálné proměnné, formuluje a zdůvodňuje vlastnosti posloupností, řeší aplikační úlohy, aplikuje geometrickou posloupnost ve finanční matematice, vysvětlí pojem limity, pojem nekonečné řady a pojem součet nekonečné řady. 	<ul style="list-style-type: none"> - Posloupnosti a řady – pojem posloupnosti, určení posloupnosti vzorcem, rekurentně, graf posloupnosti, vlastnosti posloupnosti (monotónnost, omezenost), matematická indukce, aritmetická a geometrická posloupnost (určení, vlastnosti, užití), limita posloupnosti, nekonečná geometrická řada - Diferenciální počet – limita a spojitost 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - samostatná práce (úlohy z praxe, seminární práce, rýsování grafů) - matematický software 	<ul style="list-style-type: none"> - F, technické obory

		<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí pojem limita funkce, má geometrickou představu o pojmu limita funkce ve vlastním i nevlastním bodě, vysloví definici derivace funkce v bodě a její geometrický význam, využívá znalostí limit a derivace k vyšetření průběhu funkce. - Vysvětlí pojem primitivní funkce a neurčitý integrál, zná vzorce pro integrování elementárních funkcí, vysvětlí pojem určitého integrálu, geometrickou představu, aplikuje znalosti při odvozování vzorců pro výpočty obsahů a objemů z geometrie. 	<p>funkce, pravidla pro počítání limit, pojem derivace funkce, geometrický a fyzikální význam derivace, pravidla pro počítání derivací, derivace složené funkce, derivace elementárních funkcí, druhá derivace, L'Hospitalovo pravidlo, užití derivace (monotónnost, extrémy, konvexnost, konkávnost, inflexní body, vyšetření průběhu funkce, slovní úlohy na extrémy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Integrální počet – pojem primitivní funkce, primitivní funkce k elementárním funkcím, integrační metody, pojem určitého integrálu a jeho vlastnosti, výpočet určitých integrálů, výpočet obsahu rovinného obrazce, výpočet objemu rotačního tělesa 		
6.	Stereometrie	<ul style="list-style-type: none"> - Správně používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů, na základě vlastností třídí útvary, dovede znázornit základní tělesa ve volném rovnoběžném promítání, sestojit řez rovinou, průsečíky přímky s tělesem, využívá náčrt k řešení prostorových úloh, aplikuje poznatky z planimetrie, trigonometrie. - Umí vypočítat objemy a povrchy těles. 	<ul style="list-style-type: none"> - Stereometrie – základní stereometrické pojmy – volné rovnoběžné promítání, polohové vlastnosti bodů, přímek a rovin v prostoru, průsečík přímky a roviny, průsečnice dvou rovin, řez tělesa rovinou, průnik přímky a tělesa, metrické vlastnosti v prostoru – odchylka přímek, kolmost přímek, odchylka přímky od roviny, odchylka dvou rovin, vzdálenost bodů, bodu od přímky, od roviny, vzdálenost přímek, rovin, objemy a povrchy těles – hranoly, jehlany, pravidelné mnohostěny, válce, kužele, koule a její části. 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s modely - obrazové mapy - skupinová práce - matematický software 	<ul style="list-style-type: none"> - F - CH - Bi - Vv - Technické obory
6.	Analytická geometrie	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí zavedení soustavy souřadnic na přímce, v rovině, v prostoru, používá operace s vektory a využívá je při řešení úloh. - Používá skalární a vektorový součin a využívá je při řešení úloh. - Užívá různé analytické vyjádření přímky v rovině, řeší analyticky polohové a metrické vlastnosti v rovině, využívá metody analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Základy vektorové algebry – soustava souřadnic na přímce, v rovině, v prostoru, střed úsečky vzdálenost bodů, vektor, souřadnice vektoru, velikost vektoru, operace s vektory, lineární kombinace, závislost, nezávislost vektorů, skalární součin (vlastnosti, užití), vektorový součin (vlastnosti, užití). - Analytická geometrie v rovině – parametrické rovnice přímky, polopřímky, úsečky, směrový vektor přímky, obecná rovnice přímky, normálový vektor přímky, 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - matematický software - samostatná práce 	<ul style="list-style-type: none"> - F, Ch užití při výpočtech - PT1 – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů.

		<ul style="list-style-type: none"> - Využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k analytickému vyjádření a naopak, řeší úlohy průnik kuželosečky a přímky. - Užívá analytické vyjádření přímky a roviny v prostoru, řeší analyticky polohové a metrické vlastnosti v prostoru. - Využívá metody analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů. ¹ 	<p>směrnicová rovnice přímky a směrnice přímky. Polohové a metrické vlastnosti bodů, přímek a rovin. Kuželosečky: kružnice, elipsa, hyperbola a parabola, jejich rovnice a základní vlastnosti. Vzájemná poloha kuželosečky a přímky, tečny kuželoseček.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analytická geometrie v prostoru – parametrické rovnice přímky, parametrické a obecné vyjádření roviny, polohové vlastnosti bodů, přímek a rovin, metrické vlastnosti, odchylka přímek, odchylka přímky od roviny, odchylka dvou rovin, vzdálenost bodu od přímky, bodu od roviny, dvou rovnoběžných přímek, dvou rovnoběžných rovin 		
6.	Komplexní čísla	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí vztah mezi komplexními a reálnými čísly, ovládá operace s komplexními čísly v algebraickém i goniometrickém tvaru. - Uvědomuje si výhody tvarů pro jednotlivé operace, používá rovnost komplexních čísel při řešení úloh, řeší rovnice. - Vysvětlí přiřazení komplexních čísel a bodů Gaussovy roviny, geometrický význam absolutní hodnoty komplexního čísla. 	<ul style="list-style-type: none"> - Komplexní čísla - definice komplexního čísla, absolutní hodnota, Gaussova rovina (geometrická představa), algebraický a geometrický tvar, operace v algebraickém i goniometrickém tvaru, Moivreova věta, řešení rovnic v oboru komplexních čísel. 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s literaturou - procvičování 	- F, technické obory

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět fyzika patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a realizuje obsah vzdělávacího oboru Fyzika. Svým charakterem výuky umožňuje žákům porozumět zákonitostem přírodních procesů, uvědomovat si jejich užitečnost a aplikovat je v praxi. Charakteristickým rysem předmětu jsou jeho významné souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty, s nimiž se podílí na realizaci obsahu přírodovědného vzdělání ŠVP.

Do výuky je začleněna také práce s laboratorní technikou. Žáci se učí pozorovat, experimentovat a měřit, zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, vyhledávat a analyzovat informace. Předmět pomáhá lépe se orientovat v běžném životě a vede k vytváření komplexního pohledu na vztah mezi člověkem a přírodou.

Časové a organizační vymezení

Fyzika je vyučována ve třetím ročníku 2 hodiny týdně, ve čtvrtém i v pátém ročníku 3 hodiny týdně, přičemž jedna z uvedených hodin je věnována fyzikálnímu cvičení. Ve fyzikálním cvičení je třída dělena na poloviny, což umožňuje zařazovat do výuky frontální experimenty, práci ve skupinách, měření a laboratorní cvičení. Fyzikální cvičení jsou ve 3. ročníku realizována ve dvouhodinových blocích jednou za 14 dnů. Témata laboratorních cvičení prolínají učivem všech tří ročníků. Výuka probíhá v moderně vybavených učebnách – v posluchárně fyziky a laboratoři fyziky. Obě učebny jsou vybaveny dataprojektorem, laboratoř fyziky také interaktivní tabulí a experimentálním systémem ISES.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie používané ve fyzice vedou k formování významných klíčových kompetencí. Kompetence k učení se naplňuje prací s textem, tříděním informací, používáním zavedené symboliky a terminologie a samostatným řešením úkolů.

Učitel:

- zkoumáním příčin různých fyzikálních jevů, hledáním efektivních metod řešení problémů a řešením úloh z praxe rozvíjí kompetence k řešení problémů,
- vede žáka k vyjadřování vlastních myšlenek a formulování pracovních hypotéz, čímž se zdokonalují komunikativní kompetence,
- organizuje práci ve skupinách, vede žáka k respektování výsledků práce druhých, k diskusi s cílem obhájit svůj názor, čímž se formuje kompetence sociální a personální,
- vede žáky k pochopení vztahu mezi činností člověka a přírodou, čímž podporuje kompetence občanské,
- laboratorními pracemi, měřeními a prováděním experimentů upevňuje u žáků kompetence k podnikavosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
1.	Fyzikální veličiny a jednotky	<ul style="list-style-type: none"> - Používá s porozuměním základní veličiny a jejich jednotky. - Rozliší základní a odvozené veličiny a jejich jednotky, umí převádět jednotky. - Rozlišuje skalární a vektorové veličiny. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fyzikální veličiny a jejich jednotky - Mezinárodní soustava jednotek SI³ - Skalární a vektorové veličiny a operace s nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s textem - laboratorní cvičení – 3. ročník 	<ul style="list-style-type: none"> - ³PT3, obor Základní problémy sociokulturních rozdílů - M - převody jednotek, operace s vektory
1.	Mechanika hmotného bodu	<ul style="list-style-type: none"> - Využívá abstraktní představy hmotného bodu při řešení úloh. - Rozlišuje různé druhy pohybů a umí je popsat z kinematického i dynamického hlediska. - Umí provést rozbor sil působících na hmotný bod a určit jejich výslednici. - Při popisu mechanického pohybu užívá Newtonovy pohybové zákony a zákon zachování hybnosti. - Klasifikuje pohyb z pohledu inerciální i neinerciální vztažné soustavy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kinematika pohybu hmotného bodu - hmotný bod, vztažná soustava, trajektorie, dráha, rychlost, zrychlení - Dynamika pohybu hmotného bodu - síla, hybnost, Newtonovy pohybové zákony, druhy sil, tření, zákon zachování hybnosti - Inerciální a neinerciální vztažné soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - diskuse - demonstrační pokusy - práce s interaktivní tabulí - vyhledávání informací na internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - M - výpočet neznámé ze vzorce, řešení rovnic, oblouková míra, goniometrické funkce - Tv – podmínky pro pohyb na nakloněné rovině (lyžování, sáňkování)
1.	Mechanická práce a energie	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí pojmu mechanická práce a rozlišuje případy, kdy těleso koná mechanickou práci. - Chápe souvislost práce a mechanické energie. - Aplikuje zákon zachování mechanické energie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mechanická práce, výkon, účinnost - Energie kinetická, polohová, mechanická - Zákon zachování mechanické energie a jeho užití⁴ 	<ul style="list-style-type: none"> - diskuse - vyhledávání informací - práce ve skupinách - demonstrační experimenty - laboratorní cvičení – 3. ročník 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁴PT 4 – okruh Člověk a životní prostředí
1.	Gravitační pole	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe obecně pojem gravitační pole. - Umí popsat gravitační pole příslušnými veličinami. - Rozliší tíhovou a gravitační sílu. - Umí používat Newtonův gravitační zákon. - Řeší úlohy vztahující se k pohybu těles v homogenním i radiálním poli Země. 	<ul style="list-style-type: none"> - Newtonův gravitační zákon - Gravitační pole a jeho charakteristiky⁴ - Pohyby těles v homogenním a radiálním poli Země - Keplerovy zákony 	<ul style="list-style-type: none"> - výukové prezentace - užití dataprojektoru - práce s textem, vyhledávání informací - referáty - laboratorní cvičení – 3. ročník 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁴PT 4 – Problematiky vztahů organismů a prostředí. - MPV - Z – Sluneční soustava, zeměpisná šířka a délka
1.	Mechanika tuhého tělesa	<ul style="list-style-type: none"> - Popisuje posuvný i otáčivý pohyb tělesa kinematicky i dynamicky. - Umí analyzovat pohybový stav tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> - Tuhé těleso a jeho pohyby - Moment síly, momentová věta - Skládání a rozklad sil působících na tuhé 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - demonstrační experimenty - diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> - MPV - M – vektorová algebra

		z pohledu působících sil, určit jejich výslednici i z pohledu momentů sil a určit výsledný moment.	těleso - Těžiště tělesa a rovnovážné polohy		
1.	Mechanika tekutin	- Rozlišuje tlak vyvolaný vnější silou a tlak hydrostatický. - Umí použít Pascalův i Archimédův zákon při řešení konkrétních úloh. - Aplikuje zákony zachování na proudění ideální kapaliny.	- Tlak v kapalině, Pascalův zákon, Archimédův zákon - Rovnice kontinuity - Bernoulliho rovnice - Proudění reálné kapaliny - Základy fyziky letu	- demonstrační i frontální experimenty - výuková videokazeta, CD, DVD - výklad - laboratorní cvičení – 3. ročník	
2.	Molekulová fyzika a termika	- Využívá poznatky kinetické teorie látek a termodynamiky při objasňování vlastností látek různých skupenství. - Uplatňuje termodynamické zákony při řešení úloh.	- Kinetická teorie látek, termodynamika, termodynamická teplota, teplotní roztažnost látek, anomálie vody ² - První věta termodynamiky - Kalorimetrická rovnice	- řešení praktických úloh - výukové CD - demonstrační experimenty - vyhledávání informací	- ² PT2, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (Globální oteplování Země) - ⁴ PT4, Člověk a životní prostředí - CH – model stavby látek
2.	Struktura a vlastnosti plynů	- Rozumí pojmu ideální plyn a zná stavové veličiny. - Umí vysvětlit děje s ideálním plynem z pohledu stavové rovnice i 1. věty termodynamiky. - Chápe souvislost kruhového děje s činností tepelného motoru a chladících zařízení.	- Ideální plyn - Teplota a tlak z pohledu molekulové fyziky, střední kvadratická rychlost - Stavová rovnice ideálního plynu - Tepelné děje - Kruhový děj a jeho užití	- řešení praktických úloh - demonstrační experimenty - výukové CD - vyhledávání informací	
2.	Struktura a vlastnosti pevných a kapalných látek	- Rozlišuje krystalické a amorfní látky na základě znalosti jejich stavby. - Zná různé druhy deformací. - Umí použít Hookův zákon při řešení praktických úloh. - Umí vysvětlit jevy související s povrchovou vrstvou kapaliny. - Zná podstatu a praktický význam kapilárních jevů.	- Struktura a vlastnosti pevných látek - Deformace pevného tělesa - Normálové napětí, Hookův zákon - Povrchová vrstva kapaliny, kapilární tlak - Jevy na rozhraní tří prostředí - Kapilární jevy a jejich užití v praxi	- výklad - frontální experimenty - demonstrační experimenty - laboratorní cvičení – 3. ročník	
2.	Skupenské přeměny	- Popíše užitím fázového diagramu změny stavu a skupenství látek. - Objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek.	- Tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace, desublimace - Skupenské a měrné skupenské teplo - Sytá pára, fázový diagram - Vlhkost vzduchu	- řešení praktických úloh - laboratorní práce – 3. ročník	- Z – děje probíhající v atmosféře - Tv – fyzikální princip bruslení
2.	Mechanické kmitání a vlnění	- Umí řešit úlohy související s mechanickými oscilátory. - Zná příčiny vzniku mechanického	- Kinematika a dynamika harmonického kmitání - Přeměny energie při harmonickém kmitání	- výklad - demonstrační pokusy - řešení praktických úloh	- M – goniometrické funkce obecného úhlu - B1 – zvuk - fyzikální výklad

		<ul style="list-style-type: none"> vlnění, jeho druhy a rozdíly mezi nimi. - Objasní podstatu šíření vln, jejich odrazu, lomu, ohybu, interference – umí používat Huygensův princip. - Charakterizuje zvuk jako mechanické vlnění, uvede jeho druhy, jeho účinky a užití. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastní a nucené kmitání, rezonance - Druhy vlnění a jejich charakteristika - Šíření vlnění v prostoru, zvuk a jeho užití 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s textem - laboratorní cvičení – 3. ročník 	<ul style="list-style-type: none"> - Z – seismické vlny, tsunami - Hv – akustika v hudebních nástrojích
2.	Elektrické pole	<ul style="list-style-type: none"> - Umí popsat elektrické pole příslušnými veličinami. - Objasní užitím Coulombova zákona děje probíhající v elektrickém poli. 	<ul style="list-style-type: none"> - Coulombův zákon - Intenzita elektrického pole, potenciál, napětí, radiální a homogenní elektrické pole 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s textem 	
2.	Elektrický proud v kovech	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje vodič, izolant, polovodič a rozumí jejich chování v elektrickém poli. - Objasní podmínky vzniku stejnosměrného el. proudu a jeho vedení v kovovém vodiči. - Používá Ohmův zákon při řešení úloh. 	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrický proud jako fyzikální veličina - Ohmův zákon pro část obvodu i pro celý uzavřený obvod - Práce elektrických sil, výkon stejnosměrného proudu 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení praktických úloh - fyzikální měření - laboratorní cvičení – 3. ročník ¹ - vyhledávání informací 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
2.	Elektrický proud v kapalinách a plynech	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí podstatu vedení el. proudu v kapalinách a plynech a jejich aplikace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrický proud v kapalinách a v plynech - Samostatný a nesamostatný výboj - Užití v reklamě ⁵ 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s textem - demonstrační experimenty 	<ul style="list-style-type: none"> - CH - soli, kyseliny hydroxidy
3.	Magnetické pole	<ul style="list-style-type: none"> - Umí popsat magnetické pole, zná jeho základní vlastnosti. - Vysvětlí magnetické vlastnosti látek a jejich užití v různých zařízeních. - S porozuměním užívá pravidla pravé a levé ruky v praktických úlohách. - Objasní základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole pomocí Faradayova a Lenzova zákona. 	<ul style="list-style-type: none"> - Magnetická síla, magnetická indukce - Magnetické pole vodiče s proudem a cívky - Elektricky nabitá částice v mag. poli - Magnetické vlastnosti látek a jejich užití - Elektromagnetická indukce, Lenzův zákon - Vlastní indukce 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení praktických úloh - demonstrační experimenty 	<ul style="list-style-type: none"> - Z - magnetické pole Země a jeho důsledky
3.	Střídavý proud	<ul style="list-style-type: none"> - Objasní vznik střídavého proudu, popíše jeho charakteristiky. - Vysvětlí chování prvků v elektrickém obvodu. - Popíše princip výroby a přenosu elektrické energie v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Střídavý proud, obvody se zdrojem střídavého napětí - Výkon střídavého proudu - Generátor stř. proudu, třífázová soustava a její užití - Transformátor - Elektromotory 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - prezentace užitím dataprojektoru - řešení praktických úloh - exkurze – vodní elektrárna Dalešice a Dukovany – 4. ročník 	<ul style="list-style-type: none"> - PT5, Uživatelé - Ekonomické a ekologické aspekty výroby elektrické energie
3.	Elektronika a elektromagnetické vlnění	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje různé druhy vodivosti polovodičů. - Rozumí podstatě usměrňování a 	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrický proud v polovodičích - Polovodičová dioda, tranzistor a jejich užití při usměrňování a zesilování 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad, prezentace - demonstrační pokusy 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁵PT5, Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam (vývoj a typy masových médií)

		<ul style="list-style-type: none"> zesilování střídavého proudu. Využívá analogii mezi elektromagnetickými a mechanickými vlnami. Zná podstatu vzniku, vysílání, šíření a příjmu elektromagnetických vln. 	<ul style="list-style-type: none"> Oscilační obvod Elektromagnetické vlny, elektromagnetický dipól, šíření elektromagnetických vln ⁵ 		<ul style="list-style-type: none"> Bi – vliv různých záření na živé organismy, význam rentgenového záření
3.	Optika	<ul style="list-style-type: none"> Analyzuje různé teorie podstaty světla. Zná podstatu jevů, v nichž se projevují vlnové vlastnosti světla. Předvídá na základě vlastností světla jeho chování v daném prostředí a při šíření prostorem. Využívá základní poznatky paprskové optiky při řešení úloh a rozumí podstatě jednoduchých optických přístrojů. 	<ul style="list-style-type: none"> Světlo jako elektromagnetické vlnění Rychlost světla v různých prostředích, index lomu Interference, ohyb, polarizace světla Odraz světla a lom světla a jejich užití při zobrazování zrcadly a čočkami Optické přístroje Oko 	<ul style="list-style-type: none"> demonstrační a frontální pokusy práce ve skupinách řešení praktických úloh laboratorní cvičení – 3. ročník 	<ul style="list-style-type: none"> Bi – fyziologie vidění a jeho poruch
3.	Speciální teorie relativity	<ul style="list-style-type: none"> Uvědomuje si meze použitelnosti klasické mechaniky. Rozumí podstatě principů STR a umí je použít při řešení úloh. 	<ul style="list-style-type: none"> Principy STR Relativnost současnosti, kontrakce délek, dilatace času, relativistické skládání rychlostí, relativistická hmotnost a energie 	<ul style="list-style-type: none"> výklad myšlenkové pokusy řešení příkladů 	
3.	Úvod do fyziky mikrosvěta	<ul style="list-style-type: none"> Popíše a vysvětlí podstatu fotoelektrického jevu. Využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních úloh. Chápe duální charakter chování objektů mikrosvěta. Umí zapsat elektronovou konfiguraci atomu. Popíše podstatu spektrální analýzy. Rozliší přirozenou a umělou radioaktivitu a zná zákonitosti jaderných přeměn. Zná způsoby využití jaderné energie. Zná zásady ochrany živých organismů před účinky nebezpečných záření. ¹ 	<ul style="list-style-type: none"> Fotoelektrický jev Vlnově-korpuskulární vlastnosti objektů mikrosvěta Modely atomů Kvantová čísla, periodická soustava prvků Atomové jádro, hmotnostní úbytek Štěpení a slučování jader Energetická bilance jaderných reakcí, jaderná elektrárna Jaderné reakce a zákony zachování Přirozená a umělá radioaktivita Užití radioaktivity v praxi ⁴ 	<ul style="list-style-type: none"> výklad práce s textem, vyhledávání informací exkurze – Jaderná elektrárna Dukovany – 4. ročník řešení praktických úloh 	<ul style="list-style-type: none"> ⁴PT4, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a ČR ¹PT1, Seberegulace, organizační dovednosti a řešení problémů Důsledky objevu štěpné řetězové reakce – politické, mezinárodní, ekologické Radioaktivita v různých souvislostech CH – periodická soustava prvků, kvantová čísla, spektrální analýza, D – radiouhlíková metoda

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět chemie realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda obor **CHEMIE** z RVP G, částečně oborů **Geologie** a **Výchova ke zdraví** RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G a Enviromentální výchova RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět chemie je v učebním plánu pro čtyřleté a vyšší ročníky šestiletého studia našeho gymnázia dotován celkově 8 hodinami rozvrženými do jednotlivých ročníků takto: 3–3–2–0. Součástí výuky chemie ve 4. ročníku šestiletého studia jsou pravidelná laboratorní cvičení, ve kterých se žáci dělí na dvě skupiny. V 3. ročníku šestiletého studia se realizují nepravidelná laboratorní cvičení v návaznosti na probírané učivo. Během celého studia mají zájemci o chemii možnost účastnit se chemických soutěží (Chemická olympiáda, KSICHT, SOČ), v posledních dvou ročnících středoškolského studia si studenti mohou zvolit volitelný předmět Chemický seminář. Žáci, kteří mají o chemii zájem a směřují svá budoucí vysokoškolská studia do oborů, které vyžadují chemické znalosti a dovednosti, se mohou přihlásit v rámci profilové části k maturitní zkoušce.

Výuka chemie se uskutečňuje v odborné učebně (dataprojektor, PC s připojením na internet, vizualizér, DVD přehrávač) a chemické laboratoři.

Výuka chemie na našem gymnáziu je koncipována tak, aby žáci dovedli využívat základní poznatky z obecné, anorganické, organické chemie a biochemie v praxi, seznámili se s mnohostranným uplatněním chemie v nejrůznějších oblastech života a byli připraveni k vysokoškolskému i dalšímu studiu. Poznatky nabyté ve vyšších ročnících šestiletého studia rozšiřují znalosti z předcházejících let. Důraz klademe na souvislost s ostatními přírodovědnými předměty a vliv chemických dějů na životní prostředí a zdraví člověka. Ve vyučovacích hodinách rozvíjíme logické myšlení žáků, aby rozuměli základním typům chemických reakcí a uměli používat základní pojmy ve správných souvislostech. V laboratorních cvičeních vedeme žáky ke tvořivé práci ve skupinách a šetrnému zacházení s chemickými látkami, vodou a energií. Zároveň žáky seznamujeme s látkami nebezpečnými a významem P-vět a H-vět.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve výuce chemie učitel uplatňuje postupy, které žáka vedou k utváření a k osvojení klíčových kompetencí těmito metodami:

Kompetence k učení:

Učitel

- na konci vyučovací hodiny shrne a utřídí probrané učivo,
- vede žáky k používání odborné literatury, internetu, učí je zpracovávat a třídit informace,
- klade žákům jasně formulované otázky a vede je k užívání správné terminologie,
- vede žáky k uplatnění znalostí nabytých v jiných předmětech,
- zadává žákům motivační domácí úkoly.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- vede žáky k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení při řešení problémů,
- zařazuje do výuky problémové úlohy, dává žákům možnost volby způsobu řešení,
- Vede žáky k zvládnutí úkolu na základě daného laboratorního postupu,
- klade důraz na aplikaci získaných poznatků v praxi a v jiných předmětech,
- podporuje účast v chemické olympiádě.

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vyžaduje, aby se žáci vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- vyžaduje používání přesné terminologie,
- podporuje samostatný projev,
- učí žáky zapojovat se do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat,
- vede žáky ke schopnosti interpretace dat z tabulek, grafů, obrazových materiálů,
- učí žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- zadává úkoly formou skupinové práce, usiluje o respektování rolí ve skupině,
- vede žáky k diskuzi v malé skupině i celé třídě,
- učí žáky chápat potřebu spolupráce s druhými při řešení daného úkolu,
- vede žáky k prezentaci vlastních postupů.

Kompetence občanské:

Učitel

- dbá na bezpečnost práce v chemické laboratoři, upozorňuje na nebezpečí při nedodržení pravidel bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami,
- zprostředkovává informace o možnostech zneužití chemických látek,
- vede žáky k dovednosti posoudit dopad chemických dějů na životní prostředí a zdraví člověka,
- zdůrazňuje zásady první pomoci v případě úrazu,
- učí žáka respektovat názory druhých a vcítit se do jejich situace.

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- vybízí k hodnocení vlastních postupů a výsledků své práce,
- zapojuje žáky do skupinových projektů,
- zařazuje aktivity, které seznamují žáky s možnostmi dalšího studia a pracovními příležitostmi,
- v 5. ročníku šestiletého studia je žákům nabídnut blok volitelných předmětů, svou volbu mohou změnit v dalším školním roce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
3.–4.	Práce s laboratorní technikou	<ul style="list-style-type: none"> - Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, pomůcky a přístroje pro konání konkrétních pozorování a experimentů. - Vyhledá z dostupných informačních zdrojů vhodné podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci. - Zpracuje protokol o výsledcích své práce, umí zformulovat závěr. - Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. - Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři. 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní laboratorní postupy a metody - Základní laboratorní pomůcky, zařízení a přístroje - Protokol – záznam experimentu - Základy první pomoci - Laboratorní řád 	<ul style="list-style-type: none"> - experiment - práce ve skupinách - výklad - laboratorní práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Bi – první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příčinách
3.–4.	Pozorování, pokus a bezpečnost práce	<ul style="list-style-type: none"> - Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. - Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami, hodnotí jejich rizikovost. - Posoudí nebezpečnost látek, se kterými zatím pracovat nesmí podle R- vět, S- vět a varovných značek. - Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek. - Ovládá základní pravidla bezpečného chování v chemii. - Klasifikuje hořlaviny. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti látek - Zásady bezpečné práce - Nebezpečné látky a přípravky – R - věty, S – věty, varovné symboly - Mimořádné události, havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek do životního prostředí⁴ - Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události - Hořlaviny 	<ul style="list-style-type: none"> - experiment - diskuze - výklad - pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁴PT4, okruhy: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí - Integrováno – Výchova ke zdraví – Ochrana člověka za mimořádných událostí – únik nebezpečných látek do životního prostředí, vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události
3.–4.	Obecná chemie	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí rozdíl mezi chemicky čistou látkou a směsí. - Popíše soustavu a rozliší směs homogenní a heterogenní. - Umí oddělit složky směsi filtrací, destilací, sublimací a sestavit protokol o provedené laboratorní práci. - Určí oxidační čísla jednotlivých prvků 	<ul style="list-style-type: none"> - Látka, klasifikace látek, soustavy látek - Základy anorganického názvosloví - Důležité veličiny a základní výpočty v chemii - Stavba atomu – atomové jádro, elektronový obal, kvantová čísla, radioaktivita⁴ - Periodická soustava prvků – skupiny, periody, periodický zákon jako sjednocující činitel vztahu mezi strukturou a vlastnostmi 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - laboratorní práce - výukové DVD - práce s PSP - práce s učebnicí a internetem - práce s chemickými tabulkami - samostatná práce 	<ul style="list-style-type: none"> - F – stavba atomu, radioaktivita - M – vyjadřování neznámé ze vzorce, úměra, logaritmus - Č, D – názvy prvků - ⁴PT4, okruh: Životní prostředí regionu a ČR

		<p>ve sloučeninách, ovládá a aplikuje postup při sestavování vzorců a názvů anorganických sloučenin.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí pojem látkové množství, definuje veličiny relativní atomová a molekulová hmotnost, molární hmotnost a molární objem, hmotnostní a objemový zlomek, molární koncentrace. - S použitím definičních a odvozených vztahů veličin nebo úměry řeší jednoduché příklady. - Popíše složení a strukturu atomu. - Vymezí pojmy prvek, nuklid, izotop. - Popíše složení atomového jádra. - Charakterizuje typy radioaktivního záření, zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí. - Vymezí pojem orbital, hodnoty a význam kvantových čísel. - Zapíše elektronovou konfiguraci s-, p- a první řady d-prvků, iontů podle pravidel o zaplňování orbitalů pomocí symbolů a rámečkových diagramů. - Vysvětlí pojmy perioda a skupina PSP, periodický zákon a klasifikuje prvky PSP. - Vymezí podmínky vzniku chemické vazby, obsah pojmů délka vazby, vazebná (disociační) energie, kovalentní vazba, násobnost, vazba σ a π, polarita chemické vazby, iontová vazba, kovová vazba, slabší vazebné interakce. - Určí vaznost atomů v molekulách a porovná ji s vazebnými možnostmi atomů v základním a excitovaném stavu. - Využívá znalosti o chemických vazbách k předvídání vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích. 	<p>sloučenin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chemická vazba – kovalentní, iontová, kovová, slabé vazebné interakce, typy krystalů - Chemický děj a jeho zákonitosti – - Chemické reakce a rovnice - Základy termochemie - Reakční kinetika - Chemická rovnováha - Chemická rovnováha v acidobazických reakcích - Chemická rovnováha ve srážecích reakcích - Chemická rovnováha v redoxních reakcích 		
--	--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Definuje pojmy chemická reakce a chemická rovnice, zapíše chemickou reakci rovnicí a dovede ji vyčíslit s použitím pravidel o zachování druhu atomů a pravidel pro vyčíslování redoxních rovnic. - Vysvětlí pojmy reakční teplo a klasifikuje chemické děje podle tepelné bilance. - Definuje reakční rychlost a základní faktory, které ji ovlivňují. - Vysvětlí pojem chemická rovnováha a její dynamický charakter, formuluje princip akce a reakce. - Vysvětlí průběh acidobazických dějů podle Bronstedovy teorie kyselin a zásad, definuje disociační konstantu. - Zapíše rovnici acidobazické reakce, vyznačí konjugované páry a napíše vztah pro disociační konstantu dané kyseliny (zásady). - Zapíše rovnici autoprotolýzy vody, definuje iontový součin vody a pH. - Klasifikuje roztoky podle hodnoty pH, vypočítá pH roztoků silných kyselin a zásad. - Objasní podstatu srážecí reakce a napíše vztah pro součin rozpustnosti. - Definuje a správně používá pojmy oxidace a redukce, oxidační a redukční činidlo. - Porovná podle elektrochemické řady napětí kovů schopnost prvků tvořit kationy a působit jako oxidační (redukční) činidlo. 			
3.–4.	Anorganická chemie	<ul style="list-style-type: none"> - Využívá názvosloví při popisu anorganických sloučenin, umí pojmenovat a napsat vzorce dvouprvkových sloučenin, hydroxidů, kyselin a solí. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vodík, kyslík, voda, vzduch - s – prvky - p – prvky - d – prvky - Základy chemické analýzy 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - výukové DVD - práce s učebnicí - samostatná práce - prezentace žáků 	<ul style="list-style-type: none"> - Z - Bi - ⁴PT4, okruh: Životní prostředí regionu a ČR - ¹PT1, okruh: Spolupráce a soutěž

		<ul style="list-style-type: none"> - Umí pojmenovat a zapsat vzorec koordinační sloučeniny. - Rozliší vzorec stechiometrický, molekulový, funkční, strukturní a geometrický. - Uvede základní způsoby přípravy, výroby, fyzikální a chemické vlastnosti a využití vodíku a kyslíku. - Charakterizuje složení vzduchu, úpravy a využití vzduchu a vody. - Zdůvodní význam čistoty ovzduší a vody, uvede hlavní zdroje znečištění a možnosti odstranění nečistot a zplodin. - Navrhne způsoby efektivního hospodaření s vodou. - Charakterizuje zástupce s-, p-, d- prvků a jejich sloučenin, surovinové zdroje, využití v praxi, základní způsoby přípravy a výroby, jejich vliv na životní prostředí. - Využívá poznatky o složení a struktuře látek k určení fyzikálních a chemických vlastností prvků a jejich sloučenin. - Zapiše a vyčíslí chemické rovnice vyjadřující základní reakce prvků skupin a jejich sloučenin. - Zdůvodní význam výroby průmyslových hnojiv a jejich možné negativní účinky na životní prostředí. ⁴ - Popíše význam chemické analýzy a její dva základní aspekty – kvalitativní a kvantitativní, vysvětlí podstatu odměrné analýzy. 		<ul style="list-style-type: none"> - experiment - laboratorní práce ¹ 	
4.–5.	Organická chemie	<ul style="list-style-type: none"> - Objasní strukturu a vlastnosti organických sloučenin, odvodí vaznost atomu uhlíku a popíše typy vazeb v organických sloučeninách. - Popíše význam chemické analýzy v organické chemii. 	<ul style="list-style-type: none"> - Úvod do organické chemie – vlastnosti atomu uhlíku, izomerie, typy vzorců, klasifikace a reakce organických sloučenin - Uhlovodíky - Alkany a cykloalkany - Alkeny 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - laboratorní práce - výukové DVD - samostatná práce - práce s literaturou - diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁴PT4, okruhy: Člověk a životní prostředí, Životní prostředí ČR - Z

		<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí pojem izomerie. - Klasifikuje organické reakce – adice, eliminace, substituce, přesmyk. - Charakterizuje organické reakce podle způsobu štěpení vazby. - Vysvětlí základní názvoslovné principy organických sloučenin. - Používá systematické i triviální názvy a vzorce jednotlivých typů uhlovodíků a jejich derivátů. - Charakterizuje uhlovodíky a jednotlivé typy derivátů uhlovodíků, jejich významné zástupce, surovinové zdroje, využití v praxi, vliv na životní prostředí, toxické působení. - Aplikuje mechanismus adice, eliminace, substituce a přesmyku na konkrétní příklady reakcí. - Klasifikuje heterocyklické sloučeniny podle velikosti kruhu, typu a počtu heteroatomů, popíše strukturu heterocyklů, jejich vlastnosti, reakce a význam. - Vysvětlí metody zpracování ropy a zemního plynu, charakterizuje hlavní výrobky včetně jejich praktického použití. - Prezentuje výrobky ze základních typů plastů a posoudí vliv jejich praktického používání na člověka a jeho okolí. ⁴ - Prezentuje příklady syntetických vláken. - Popíše konkrétní příklady pesticidů a vysvětlí jejich negativní působení na životní prostředí. ⁴ - Uvědomuje si toxicitu a negativní účinek návykových látek. ⁴ - Popíše běžně používaná léčiva. - Prezentuje příklady barviv. 	<ul style="list-style-type: none"> - Alkadieny - Alkyny - Areny - Surovinové zdroje uhlovodíků, chemické zpracování uhlí, ropy, zemního plynu - Deriváty uhlovodíků - Halogenderiváty - Dusíkaté deriváty - Alkoholy, fenoly, ethery a jejich sirmé obdoby - Karboxylové kyseliny - Substituční a funkční deriváty karboxylových kyselin - Organoprvkové a organokovové sloučeniny - Heterocyklické sloučeniny - Organická chemie v praxi 		
--	--	--	--	--	--

5.	Biochemie	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje jednotlivé typy přírodních látek, jejich strukturu, vlastnosti, význam a funkce v organismech. - Používá vzorce a názvy významných zástupců, uvede jejich praktické použití. - Vysvětlí podstatu základních metabolických procesů a jejich význam.⁴ 	<ul style="list-style-type: none"> - Alkaloidy - Lipidy - Isoprenoidy - Sacharidy - Bílkoviny - Nukleové kyseliny - Enzymy, vitamíny, hormony - Metabolismus sacharidů, lipidů, bílkovin - Základy biotechnologie 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s internetem - práce ve skupinách - výukové DVD - exkurze 	<ul style="list-style-type: none"> - Bi - 4PT4, okruh: Problematika vztahů organismů a prostředí
----	-----------	---	--	--	--

BIOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět biologie realizuje část obsahu vzdělávací oblasti RVP ZV Člověk a příroda, obor biologie. Součástí předmětu v průběhu celého studia je také část obsahu oboru Výchova ke zdraví a některé tematické okruhy průřezových témat – Osobnostní a sociální výchova (okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruh Žijeme v Evropě), Environmentální výchova (okruhy Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a české republiky), Multikulturní výchova (okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů) a Mediální výchova (okruhy Mediální produkty a jejich významy, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií). Terénní cvičení proběhnou v rámci některých kurzů.

Časové a organizační vymezení

V šestiletém studiu je předmět biologie dotován následovně: Ve 3. ročníku šestiletého studia je časová dotace 3 hodiny týdně (z toho jedna hodina je laboratorní cvičení) a ve 4. ročníku šestiletého studia je časová dotace 3 hodiny týdně. Součástí výuky těchto ročníků je také týdenní ekologický kurs. V 5. ročníku šestiletého studia je časová dotace 2 hodiny týdně. Na předmět biologie navazuje volitelný předmět seminář z biologie. Tento předmět je dotován následovně. V 5. ročníku šestiletého studia je časová dotace 2 hodiny týdně. V 6. ročníku šestiletého studia je časová dotace 2 hodiny týdně.

Předmět biologie je realizován formou klasické výuky (výklad, přednášky), práce s literaturou, s přírodninami, formou využití referátů, prezentací a projektů žáků. Dále využíváme praktická cvičení, terénní cvičení, exkurze i kurzy. Pro výuku je možno využít 2 odborných učeben vybavených zpětným projektorem i dataprojektorem, počítačem, DVD přehrávačem, videem a mikroskopem s možností projekce CCD kamerou na velké plátno. Pro praktická cvičení využíváme laboratoře plně vybavené mikroskopy, počítačem i videotechnikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel naplňuje kompetenci k učení tím, že vede žáky k užívání vhodné literatury (atlasů, klíčů ...), učí žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní).
- Dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady první pomoci v případě úrazu (kompetence občanské), zadává úkoly formou skupinové práce (kompetence sociální a personální, kompetence občanské).
- Učitel vede žáky k samostatnosti zadáváním seminárních prací na dané téma. Kontroluje zpracování a prezentaci seminárních prací, řídí a hodnotí jejich obhajobu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů).
- Učitel vede žáky k orientaci v tržním hospodářství, učí žáky využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě (kompetence k podnikavosti).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
3.	Obecná biologie	<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v přehledu biologických věd. - Dokáže charakterizovat živé a neživé soustavy. - Chápe významné procesy v průběhu proteosyntézy. - Dokáže charakterizovat jednotlivé typy buněčného dělení a chápe rozdíly mezi nimi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Biologické vědy - Obecná charakteristika živých soustav - Nukleové kyseliny, proteosyntéza - Dělení buněk, buněčný cyklus 	<ul style="list-style-type: none"> - praktická cvičení - výklad - skupinová práce - diskuse - mikroskopické pozorování buněk 	<ul style="list-style-type: none"> - Chemie - Člověk a práce
3.	Stavba buňky	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže charakterizovat rozdíly mezi nebuněčnou a buněčnou strukturou. - Charakterizuje význam jednotlivých buněčných organel. - Dokáže popsat jednotlivé rozdíly mezi buňkou rostlinnou, živočišnou a houbovou. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nebuněční - Prokaryota, Eukaryota - Stavba buňky prokaryotní, rostlinné, živočišné, houbové 	<ul style="list-style-type: none"> - praktická cvičení - výklad - mikroskopické pozorování buněčných organel¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - Chemie - ¹PT1, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
3.	Rostlinná pletiva	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže charakterizovat různé typy rostlinných pletiv. - Chápe jejich význam při vedení živin, vody a minerálních látek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dělení rostlinných pletiv podle schopnosti dělení buněk, podle tloušťky buněčné stěny, podle převládající funkce - Typy cévních svazků 	<ul style="list-style-type: none"> - praktická cvičení - výklad - mikroskopická pozorování pletiv 	<ul style="list-style-type: none"> - Fyzika - Člověk a práce
3.	Botanika – rostlinné orgány	<ul style="list-style-type: none"> - Popíše stavbu a funkci jednotlivých vegetativních a generativních orgánů. - Dokáže vysvětlit základní principy rozmnožování rostlin. - Posoudí vliv životního prostředí na kvalitu rostlinných orgánů.⁴ - Zhodnotí význam rostlinných orgánů ve výživě člověka.⁴ 	<ul style="list-style-type: none"> - Stavba vegetativní orgánů – kořen, stonek, list - Stavba generativních orgánů – květ, vajíčko, semeno, plod - Vegetativní a generativní rozmnožování rostlin - Opylení, oplození 	<ul style="list-style-type: none"> - praktická cvičení - výklad - mikroskopická pozorování rostlinných orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁴PT4, Člověk a životní prostředí, Problematika vztahů organismů a prostředí
3.	Fyziologie rostlin	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe význam vody pro život rostlin. - Dokáže charakterizovat rozdíly mezi různými způsoby výživy. - Dokáže popsat základní procesy fotosyntézy a dýchání. - Uvědomuje si význam fotosyntézy pro tvorbu kyslíku.⁴ 	<ul style="list-style-type: none"> - Vodní režim rostlin⁴ - Heterotrofie, autotrofie - Fotosyntéza⁴ - Dýchání - Růst a vývoj rostlin, fytohormony - Pohyby rostlin - Minerální výživa rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> - praktická cvičení - výklad - diskuse - referáty a jejich prezentace - video 	<ul style="list-style-type: none"> - Chemie - ⁴PT4, Člověk a životní prostředí, Problematika vztahů organismů a prostředí

		<ul style="list-style-type: none"> - Umí zhodnotit funkci fytohormonů pro správný růst a vývoj rostlin. - Chápe smysl pohybů rostlin. 			
3.	Systém a evoluce virů, bakterií a sinic	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje viry jako nebuněčné struktury. - Zhodnotí způsoby léčby proti virovým infekcím. - Pochopí strukturu organel bakterií a sinic. - Zhodnotí význam bakterií a sinic v ekosystémech. - Orientuje se v přehledu základních bakteriálních onemocnění. ⁴ - Umí se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události. 	<ul style="list-style-type: none"> - Stavba virů, reprodukce - Přehled významných zástupců virů - Stavba a funkce bakterií a sinic - Přehled významných zástupců prokaryot - Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádných událostí - Jiné mimořádné události, epidemie, pandemie 	<ul style="list-style-type: none"> - praktická cvičení - výklad - referáty a jejich prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - Integrace z oboru Výchova ke zdraví RVP G – téma Ochrana člověka za mimořádných událostí - ⁴PT4, Problematika vztahů organismů a prostředí
3.	Systém a evoluce nižších rostlin	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže charakterizovat řasy jako nižší rostliny. - Objasní postavení řas v ekosystémech. - Umí vysvětlit význam řas pro výživu člověka. ⁴ 	<ul style="list-style-type: none"> - Eukaryotní organismy - Řasy – základní typy stélek, systematické členění 	<ul style="list-style-type: none"> - praktická cvičení - výklad - prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁴PT4, Člověk a životní prostředí
3.	Systém a evoluce vyšších rostlin	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže charakterizovat základní skupiny vyšších rostlin. - Chápe základní rozdíly mezi nimi. - Dokáže popsat význam rostlin a jejich postavení v ekosystémech. ⁴ - Orientuje se v určování základních rostlinných zástupců. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rhyniofyty - Mechorosty - Plavuně, přesličky, kapradiny - Semenné rostliny a jejich rozlišovací znaky - Nahosemenné rostliny - Krytosemenné rostliny – charakteristika a rozdělení - Rostliny jednoděložné a dvouděložné – přehled nejdůležitějších čeledí 	<ul style="list-style-type: none"> - praktická cvičení - výklad - referáty a jejich prezentace - exkurze herbář 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁴PT4, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky
4.	Ekologie	<ul style="list-style-type: none"> - Umí vysvětlit základní ekologické pojmy. - Dokáže popsat strukturu potravní pyramidy. - Dokáže na příkladech vysvětlit význam ochrany přírody. ⁴ - Zná základní chráněné jednotky na našem území. ⁴ 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní ekologické pojmy, podmínky života - Biosféra a její členění - Ochrana životního prostředí v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - praktická cvičení - výklad - diskuse - referáty a jejich prezentace - exkurze botanická zahrada 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁴PT4, Člověk a životní prostředí, Problematika vztahů organismů a prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky
4.	Systém a evoluce hub	<ul style="list-style-type: none"> - Vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organismů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Obecná charakteristika hub a lišejníků - Systematické členění a přehled významných 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - skupinová práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Integrace z oboru Výchova ke zdraví RVP G – téma Zdravý způsob

		<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v přehledu zástupců jednotlivých skupin hub. - Dokáže popsat hlavní znaky smrtelně jedovatých hub. - Vysvětlí nebezpečí konzumace hub jedovatých a halucinogenních. - Vysvětlí význam penicilinu pro léčbu bakteriálních onemocnění. - Dokáže zasáhnout při život ohrožující otravě z hub. 	<ul style="list-style-type: none"> zástupců - První pomoc při otravách z hub 	<ul style="list-style-type: none"> - exkurze Moravské muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> života a péče o zdraví – první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách
4.	Přehled živočišných tkání	<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v základním přehledu tkání. - Chápe rozdíly mezi jednotlivými tkáněmi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Epitely - Pojiva - Pojiva trofická - Svalovina hladká, srdeční, příčně pruhovaná - Nervová tkáň 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - trvalé preparáty tkání 	
4.	Systém a evoluce prvoků	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje prvoky a orientuje se v základním přehledu. - Uvede význam prvoků. - Rozlišuje příčiny a příznaky nemoci způsobených prvoky. - Charakterizuje metody prevence před případným onemocněním. 	<ul style="list-style-type: none"> - Obecná charakteristika prvoků - Systematické členění prvoků - Přehled významných zástupců - Nemoci způsobované prvoky, ochrana a prevence 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - praktická cvičení - skupinová práce - prezentace - referáty 	
4.	Systém a evoluce bezobratlých živočichů	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje základní taxonomické jednotky bezobratlých živočichů. - Umí vysvětlit vývoj a význam jednotlivých orgánových soustav. - Objasní základní procesy rozmnožování. - Dokáže určit významné živočišné druhy. - Vysvětlí nebezpečí nákazy ektoparazity a endoparazity a metody prevence. - Vysvětlí význam bezobratlých živočichů pro člověka a jejich postavení v ekosystému. ⁴ 	<ul style="list-style-type: none"> - Diblastica – houby, žahavci - Triblastica – ploštěnci - Hlísti - Kroužkovci - Členovci (trilobiti, koryši, klepítka, vzdušnicovci) - Obecná charakteristika, systematické členění - Přehled základních živočišných druhů s ohledem na výskyt na našem území - Význam hmyzu v přírodě a pro člověka - Ostnokožci – charakteristika a členění 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - praktická cvičení - skupinová práce - referáty a jejich prezentace - mikroskopické preparáty bezobratlých živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁴PT4, Problematika vztahů organismů a prostředí
4.	Systém a evoluce strunatců	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje základní taxonomické jednotky strunatců. - Umí vysvětlit vývoj a význam jednotlivých orgánových soustav. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pláštěnci, bezlebeční – charakteristika, přehled hlavních zástupců - Obratlovci – přehled jednotlivých skupin: - Kruhoústí 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - praktická cvičení - skupinová práce - referáty a jejich prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁴PT4, Problematika vztahů organismů a prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky

		<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje způsoby rozmnožování. - Dokáže určit významné živočišné druhy. - Charakterizuje jejich postavení v ekosystémech. - Zhodnotí problematiku ohrožených druhů a možnost jejich účinné ochrany.⁴ - Zhodnotí hospodářský význam živočichů.⁴ 	<ul style="list-style-type: none"> - Paryby - Ryby - Obojživelníci - Plazi - Ptáci - Savci - Základní charakteristické znaky - Přehled jednotlivých zástupců s ohledem na výskyt v ČR⁴ - Chráněné druhy⁴ 	<ul style="list-style-type: none"> - exkurze ZOO - ekologický týden - ekologický kurz 	
5.	Biologie člověka – přehled jednotlivých orgánových soustav	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže charakterizovat základní stavbu soustav – orientace v nových pojmech, umí je vysvětlit. - Dokáže definovat základní nemoci a vady a zná způsoby, jak jim předcházet. - Zná postupy základů první pomoci – orientuje se v poskytnutí první pomoci při zlomenině, při krvácení, umí poskytnout umělé dýchání, zasáhnout při závažných poraněních a život ohrožujících stavech. - Chápe základy průběhu metabolismu, význam vitamínů a minerálních látek. - Orientuje se v různých typech výživy. - Zná různé metody antikoncepce a plánovaného rodičovství. - Chápe pojem bezpečného sexu a přijímá za něj zodpovědnost. - Charakterizuje individuální vývoj člověka. - Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy (alkoholismus, toxikomanie). - Zaujímá odmítavý postoj ke všem formám rizikového chování. - Orientuje se ve své osobnosti. - Uplatňuje odpovědný přístup k sexualitě s vědomím možných důsledků. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tkáně a orgány - Opěrná soustava – stavba kostí, kostra člověka, přehled základních vad a onemocnění opěrné soustavy, první pomoc při zlomeninách, podvrtnutí a vykloubení - Svalová soustava – stavba a funkce svalů, přehled základních svalových skupin - Oběhová soustava – stavba a činnost srdce a cév, srdeční cyklus, krevní tlak, přehled hlavních cév, krev, krevní skupiny, imunita, transfúze, první pomoc při poranění cév, mizní soustava - Dýchací soustava – anatomie a fyziologie, vitální kapacita plic, transport dýchacích plynů, přehled respiračních onemocnění a jejich prevence, první pomoc – neodkladná resuscitace - Trávicí soustava – přehled jednotlivých částí trávicího traktu, peristaltika, resorpce, metabolismus jednotlivých živin, přehled vitamínů a minerálních látek, mentální anorexie, bulimie - Vylučovací soustava – stavba a funkce ledvin, primární a definitivní moč, hormonální řízení ledvin, ledvinná insuficience, dialýza - Endokrinní žlázy – přehled jednotlivých žláz s jejich hlavními hormony, hyperfunkce, hypofunkce, cukrovka a její typy - Nervová soustava – neuron, akční potenciál, synaptický potenciál, reflexní oblouk, 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - skupinová práce – diskuse - referáty a jejich prezentace - praktická cvičení - exkurze Transfúzní stanice - exkurze Anatomicko-patologický ústav 	<ul style="list-style-type: none"> - Integrace z oboru Výchova ke zdraví RVP G – témata Zdravý způsob života a péče o zdraví (hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách), Změny v životě člověka a jejich reflexe (celé téma), Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, sexuálně motivovaná kriminalita, výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek), Ochrana člověka za mimořádných událostí (první pomoc). - Člověk a práce - ¹PT1, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne; Sociální komunikace - ²PT2, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

		<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá problematiku reprodukčního zdraví. - Zná práva jednotlivce v oblasti sexuality a reprodukce. 	<p>centrální a obvodová nervová soustava, učení, spánek, bdění, hypnóza, onemocnění nervové soustavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smyslové orgány – zrak, sluch, čich, chuť, hmat, anatomický popis, funkce, přehled refrakčních vad a onemocnění - První pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách, klasifikace poranění ¹ - Změny v období dospívání, sebereflexe a kontrola emocí ¹ - Pohlavní orgány mužské a ženské – anatomie a funkce, hygiena pohlavního styku - Partnerský a sexuální život ¹ - Ontogeneze člověka, těhotenství, hygiena v těhotenství - Asistovaná reprodukce ¹ - Antikoncepce, reprodukční zdraví člověka, pohlavně přenosné choroby, zdravotní rizika, předčasné ukončení těhotenství ^{1,2} - Sexuálně motivovaná kriminalita ¹ - Návykové látky a rizika s nimi spojená (závislosti, alkoholismus, toxikomanie, kriminalita) ² 		
5.	Genetika a proměnlivost	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže objasnit základní genetické pojmy. - Dokáže popsat stavbu nukleových kyselin a jejich funkci. - Orientuje se v základních genetických chorobách. - Dokáže využít poznatků z oblasti genetiky v běžném životě. 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní genetické pojmy, molekulární genetika, hybridizace, klonování, autozomální a gonozomální dědičnost, genetika člověka, mutace, dědičné choroby 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - skupinová práce – diskuse - referáty a jejich prezentace 	
5.	Vznik a vývoj člověka	<ul style="list-style-type: none"> - Zařadí člověka do systému. - Vysvětlí fylogenetický vývoj člověka. - Popíše různé názory na vznik a vývoj člověka. ³ 	<ul style="list-style-type: none"> - Hominizace, sapientace - Australopithecus africanus, robustus - Homo habilis - Homo erectus, Homo ergaster - Homo sapiens neanderthalensis - Homo sapiens sapiens 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - exkurze Anthropos - skupinová práce – diskuse - referáty a jejich prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - Vznik a vývoj člověka - ³PT3, Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty multikulturality

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět informatika realizuje obsah vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět informační a komunikační technologie je v učebním plánu vyššího stupně šestiletého studia dotován celkově 4 hodinami. Hodinová dotace je rozvržena v jednotlivých ročnících takto: 2 – 2 – 0 – 0. Výuka probíhá v odborných učebnách vybavených výpočetní technikou. Třídy se v hodinách dělí na dvě skupiny. Každý student pracuje na svém vlastním počítači, který je připojen k lokální počítačové síti a k internetu. Do předmětu se prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.

Studenti se v rámci předmětu informatika naučí základní principy činnosti počítače a jeho obsluhy prostřednictvím operačního systému. Zvládnou základy práce s textovou, grafickou a zvukovou informací. Uvedené informace budou umět nejenom vyhledávat z dostupných zdrojů, interpretovat a třídit, ale také vytvářet, upravovat a publikovat. Poznají nezbytná typografická a estetická pravidla. Získané znalosti vytvoří základ pro prezentaci informací ve všech předmětech vyučovaných na střední škole, v dalším studiu i v jejich budoucí profesní kariéře. Při řešení dílčích projektů se seznámí se všemi aspekty práce v týmu.

Cílem předmětu informatika je dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, získat praktické dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních technologií, mít schopnost orientace ve světě informačních a komunikačních technologií, umět zpracovávat informace pomocí dostupného software.

V případě zájmu otevíráme v 5. a 6. ročníku volitelné předměty Seminář z informatiky, Počítačová grafika, Programování a Administrativa na PC.

Výchovné a vzdělávací strategie

V rámci výuky tohoto předmětu učitel uplatňuje postupy, které žáka vedou k utváření a k osvojování klíčových kompetencí těmito metodami:

Kompetence k učení

- Zadává vhodné úlohy a problémy z ICT praxe a tím vede žáky k vyhledávání informací, posuzování jejich pravdivosti a relevance k používání internetu.
- Zadáváním krátkodobých a střednědobých projektů lze rozvíjet u žáků kreativní myšlení, naučit je efektivně využívat software a spolupracovat s ostatními žáky.
- Na konci vyučovací hodiny shrne a utřídí probrané učivo.
- Vede žáky k používání odborné literatury, internetu, učí je samostatně zpracovávat a třídit informace.
- Klade žákům jasně formulované otázky a vede je k užívání správné terminologie.
- Vede žáky k uplatnění znalostí nabytých v jiných předmětech.

Kompetence k řešení problémů

- Ve výuce jsou žáci učitelem motivováni problémy a situacemi běžného života a praxe a učí se používat výpočetní techniku k jejich řešení.
- Učitel vede žáky v roli konzultanta při řešení úkolů, při jejich zpracování, žák užívá výpočetní techniku pro zpracování a prezentování poznatků z ostatních předmětů.
- Učí žáky řešit jednoduché problémy spojené s obsluhou počítače.
- Učitel volí takové typy úloh a problémů, na nichž se žáci učí užívat základní principy a postupy algoritmizace problémů a jejich řešení.

- Vede žáky k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení při řešení problémů.
- Zařazuje do výuky problémové úlohy, dává žákům možnost volby způsobu řešení.

Kompetence komunikativní

- Vyžaduje, aby se žáci vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, vyžaduje používání přesné terminologie.
- Podporuje samostatný projev.
- Učí žáky zapojovat se do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat.
- Vede žáky ke schopnosti interpretace dat z tabulek, grafů, obrazových materiálů.
- Učí žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- Vede žáky ke vhodné komunikaci v rámci školní počítačové sítě a internetu.
- Učí žáky, jak užívat výpočetní techniku k prezentaci svých názorů a jejich obhajobě (závěry z projektů, zpracování prezentací, tvorba www stránek).
- Systematickou kontrolou a rozбором počítačově zpracovávaných dokumentů vede žáky k osvojení typografických pravidel pro úpravu písemného projevu.
- Navozuje takové situace a zadává úkoly, při nichž rozvíjí schopnosti týmové spolupráce žáků.
- Výkladem, řízeným rozhovorem nebo při práci s PC vede žáky k porozumění běžně používaných symbolů, zkratk, ikon a piktogramů.

Kompetence sociální a personální

- Zadává úkoly formou skupinové práce, usiluje o respektování rolí ve skupině.
- Vede žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě.
- Učí žáky chápat potřebu spolupráce s druhými při řešení daného úkolu.
- Vede žáky k vhodnému chování v rámci školní počítačové sítě a internetu.
- Zadává takové úkoly (soutěže v rámci třídy, tvorba výukových materiálů, plakátů apod.), na nichž učí žáky sebehodnocení a hodnocení svého přístupu k práci a objektivnímu hodnocení práce jiných žáků.

Kompetence občanské

- Vede žáky k dodržování právních norem v oblasti IT, upozorňuje na počítačové pirátství a ochranu autorských práv.
- Vyžadováním správných pracovních návyků vede žáky k ochraně zdraví při práci s výpočetní technikou.
- Navozením vhodných situací vede žáky k získávání odpovědnosti za jejich řešení (domácí příprava, projekty).
- Učí žáky odpovědnosti za včasné a bezchybné odevzdání zadaných úkolů.
- Vede žáky k schopnosti obhajovat svůj způsob řešení úloh vhodnou a věcně správnou argumentací.

Kompetence k podnikavosti

- Učitel vede žáky k orientaci v tržním hospodářství.
- Rozvíjí osobní i odborný potenciál žáků.
- Učí žáky využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
3.	Obsluha počítače	<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v základních hardwarových komponentech PC. - Umí pracovat s V/V zařízeními. - Pochopí pojmy hardware a software. - Získá schopnost základní obsluhy PC. - Dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla. - Umí poskytnout první pomoci při úrazu elektrickým proudem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní přehled o stavbě PC - V/V zařízení počítače - Práce s klávesnicí - Software – základní přehled a charakteristiky, základní funkce⁵ - Hygiena a bezpečnostní pravidla³ 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací na internetu - výukový film na DVD - prezentace vytvořené vyučujícím doplněné výkladem - praktická cvičení na PC 	<ul style="list-style-type: none"> - F – Fyzikální principy hardware - ⁴PT4, Člověk a životní prostředí - ⁵PT5, Média a mediální produkce
3.	Operační systémy	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní terminologii. - Zná základní úkoly operačního systému. - Získává a utvrďuje si správné návyky při obsluze operačního systému. - Orientuje se ve stromové struktuře disků. - Je schopen aktivní práce s operačním systémem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vrstvy software a jejich spolupráce - Význam a úkoly operačního systému - Uživatelské rozhraní operačního systému - Souborový systém počítače - Průzkumník – aplikace pro práci se souborovým systémem 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - praktická práce s počítačem - samostatné řešení zadaných úkolů¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Schopnost používat výukový software v jiných předmětech
3.	Tvorba a použití prezentací (Power Point)	<ul style="list-style-type: none"> - Seznámí se s probíranou aplikací. - Zvládne základní terminologii. 	<ul style="list-style-type: none"> - Obecný postup přípravy prezentace - Jak vystupovat při prezentaci - Prostředí aplikace - Režimy zobrazení snímků - Pozadí, texty, objekty, odkazy - Práce se soubory 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - samostatná práce studentů s následnou diskuzí¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž
3.	Objekty v PowerPointu	<ul style="list-style-type: none"> - Získá schopnost vytvořit obrázky v aplikaci. - Osvojí si tvůrčí způsob návrhu řešení problému. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vložení textového pole - Odrážky a číslování - Vložení klipartu a obrázku z externího zdroje - Objekt graf a jeho možnosti - Objekt tabulka - Objekt organizační diagram - Vložení odkazů 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad s ukázkami - řešení příkladů 	
3.	Nastavení prezentace	<ul style="list-style-type: none"> - Aplikuje algoritmické myšlení k řešení problému. - Seznámí se s možnostmi nastavení a tisku prezentace.⁵ 	<ul style="list-style-type: none"> - Animace snímku - Přečod snímku - Předvádění lektorem a automatické předvádění - Tisk prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - ukázky probíraného učiva - samostatná práce studentů s následnou diskuzí¹ - řešení příkladů 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1, Spolupráce a soutěž, Morálka všedního dne, Sociální komunikace - ⁵PT5, Média a mediální produkce

3.	Závěrečná práce	<ul style="list-style-type: none"> - Prokáže aktivní znalost použité aplikace. - Vyzkouší si posouzení a hodnocení práce formou diskuse. ⁵ 	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření a předvedení krátké prezentace - Zhodnocení ve skupině ¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací na internetu a v dalších médiích - samostatná práce studentů s následnou diskuzí ¹ - předvedení prezentace před spolužáky ¹ - výklad prezentace zčásti v cizím jazyce ¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁵PT5, Média a mediální produkce, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv prostředí - ¹PT1, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž
3.	Multimédia	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládne základní funkce digitální techniky. - Získá přehled v uživatelském způsobu práce s mobilními technologiemi. - Osvojí si základní dovednosti v ochraně a ošetřování digitální techniky. 	<ul style="list-style-type: none"> - Digitální technika (počítač a jeho periferie, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD, DVD a MP3 přehrávač, mobilní telefony) ⁵ - Digitální technologie – bezdrátová technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS) - GPS – navigační technologie - Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) ³ - Mobilní služby – operátoři, tarify - Hygienická a bezpečnostní pravidla pro práci s digitální technikou ⁴ 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad s ukázkami - samostatné projekty studentů s následnou diskuzí ¹ - práce s jednotlivými digitálními zařízení i práce ve skupinách - samostatná práce s počítačem 	<ul style="list-style-type: none"> - F – principy digitální techniky - ¹PT1, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - ³PT3, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - ⁴PT4, Člověk a životní prostředí - ⁵PT5, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv prostředí
4.	Textové editory a základy typografie	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládne základní terminologii. - Rozpozná typografické chyby. - Aplikuje základní typografická pravidla. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozdělení textových editorů - Základní typografické pojmy a pravidla ⁵ - Nejčastější typografické chyby 	<ul style="list-style-type: none"> - ukázková prezentace - vyhledávání na internetu - použití pravidel českého jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁵PT5, Média a mediální produkce
4.	MS Word	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivně pracuje s probíranou aplikací. 	<ul style="list-style-type: none"> - Prostředí aplikace - Práce se soubory - Dokument, oddíl, stránka, odstavec, slovo, znak - Nastavení vzhledu stránky 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - samostatná práce studentů s následnou diskuzí ¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - Získávání praktických dovedností pro osobní a praktický život
4.	Formátování dokumentu ručně a pomocí stylů	<ul style="list-style-type: none"> - Efektivně formátuje dokument v závislosti na jeho vlastnostech. - Chápe problematiku stylů a umí je aplikovat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavení vlastností písma a odstavce - Nastavení okrajů stránky a tabulátorů - Význam uplatnění stylů a jejich použití 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad s ukázkami - řešení příkladů¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1, Spolupráce a soutěž, Sociální komunikace
4.	Práce se stránkou a vloženými objekty	<ul style="list-style-type: none"> - Využívá dostupných funkcí aplikace v souladu s typografickými pravidly. - Získá schopnost vytvořit obrázky v aplikaci. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření a úpravy záhlaví a zápatí - Oddíly, jejich vytvoření a význam - Poznámky pod čarou a vysvětlivky - Vložení obrázku a klípartu, jejich úpravy - Automatické tvary, WordArt, textové pole 	<ul style="list-style-type: none"> - ukázky probíraného učiva - samostatná práce studentů s následnou diskuzí 	

4.	Další možnosti programu Word	<ul style="list-style-type: none"> - Využívá dalších funkcí aplikace Word. 	<ul style="list-style-type: none"> - Možnosti tisku dokumentu - Nastavení jazyka a kontrola pravopisu, dělení slov - Automatický text a automatická kontrola pravopisu - Vytvoření obsahu a rejstříku 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad s ukázkami - panelová diskuze 	
4.	Tabulky ve Wordu	<ul style="list-style-type: none"> - Umí aplikovat různé typy tabulek. - Zvládá práci s tabulačními zarážkami. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tabulka pomocí tabulátorů - Převod existujícího textu na tabulku a naopak - Možnosti vytvoření a formátování tabulky 	<ul style="list-style-type: none"> - ukázky probíraného učiva - řešení příkladů 	
4.	Závěrečná práce	<ul style="list-style-type: none"> - Prokáže aktivní znalost použité aplikace. - Umí využít dostupných funkcí aplikace. - Je schopen objektivního hodnocení formou diskuse. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření naformátovaného dokumentu s upravenými obrázky, tabulkami, obsahem a rejstříkem ⁵ 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací na internetu - samostatná práce - diskuse řešení ¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁵PT5, Média a mediální produkce - ¹PT1, Spolupráce a soutěž
5.	Tabulkové kalkulátory (Excel)	<ul style="list-style-type: none"> - Pochopí význam tabulkových kalkulátorů. - Zvládne základní terminologii. 	<ul style="list-style-type: none"> - Prostředí programu - Práce s listy a sešity - Pojem buňka, její obsah, editace obsahu buňky - Práce se soubory 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad 	
5.	Formát buňky	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá práci s různými typy dat. - Umí naformátovat data v dokumentu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formát čísla, datum a čas - Zarovnání obsahu buňky - Písmo - Ohraničení buněk, vzorky - Automatický formát 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad s ukázkami - řešení příkladů 	
5.	Vzorce	<ul style="list-style-type: none"> - Aplikuje algoritmické myšlení k řešení problému. - Umí použít základní vestavěné funkce. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidla pro tvorbu vzorců - Absolutní a relativní odkazy - Vzorce pomocí průvodce aplikace nejběžnějších funkcí ¹ - Vnořené funkce ¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení příkladů ¹ - výklad 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - Získávání praktických dovedností pro osobní a praktický život
5.	Grafy a grafika v Excelu	<ul style="list-style-type: none"> - Má přehled o použití grafů a jejich významu. - Umí zvolit vhodný typ i formát grafu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Typy grafů, vhodnost jejich použití ⁵ - Vytvoření grafu z tabulky - Editace a parametry grafu ⁴ - Vložení obrázků, klipartů a grafických objektů 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení příkladů - samostatná práce 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁴PT4, Člověk a životní prostředí - ⁵PT5, Média a mediální produkce
5.	Další možnosti Excelu	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá zabezpečení tabulek před nesprávnými zásahy uživatelů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Práce s filtry - Ověřování dat – zabezpečení zadávání hodnot do buňky - Podmíněné formátování - Definice řad a jejich použití - Zamknutí a odemknutí buněk 	<ul style="list-style-type: none"> - ukázky probíraného učiva 	

5.	Excel jako databáze	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe pojem databáze. - Umí získat z databáze základní statistické údaje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Řazení dat - Použití filtrů - Formulář a jeho použití - Databázové funkce - Výpočet statistických údajů⁵ 	<ul style="list-style-type: none"> - panelová diskuze - řešení příkladů 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁵PT5, Média a mediální produkce - Získávání praktických dovedností pro osobní a praktický život
5.	Tisk v Excelu	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá tisk tabulek v různých formátech. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vzhled stránky, náhled - Tisk celé tabulky, nebo její části 	<ul style="list-style-type: none"> - praktická práce 	
5.	Závěrečná práce	<ul style="list-style-type: none"> - Prokáže aktivní znalost použité aplikace. - Je schopen posouzení a hodnocení práce formou diskuse. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření sešitu s propojenými vzorci, tabulkami a grafy⁵ 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací na internetu - samostatná práce - diskuse řešení¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁵PT5, Média a mediální produkce - ¹PT1, Spolupráce a soutěž, Morálka všedního dne
6.	Projekt 1 – využití znalostí z probraných aplikací (Word, Excel, PowerPoint)	<ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí znalosti získané předchozím studiem. - Ujasní si smysl a použití jednotlivých aplikací v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření sady dokumentů pro valnou hromadu fiktivní firmy:⁵ <ul style="list-style-type: none"> - vícestránkový naformátovaný dokument v programu Word, - sešit v Excelu s výchozími tabulkami pro dokument, - databáze v Excelu jako podklad pro hromadnou korespondenci, - pozvánka formou hromadné korespondence, - prezentace k danému tématu. 	<ul style="list-style-type: none"> - praktická práce v prostředí školní počítačové sítě¹ - vyhledávání informací na internetu⁵ 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁵PT5, Média a mediální produkce, Uživatelé - ¹PT1, Spolupráce a soutěž
6.	Databáze v aplikaci Access	<ul style="list-style-type: none"> - Získá základní znalosti z oblasti databází. - Zvládne práci v prostředí databázové aplikace Access. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zpracování dat - Typy databází - Známé databázové systémy - Základní databázové pojmy a práce s nimi (tabulka, záznam, pole, formulář, dotaz, sestava) - Vytvoření databáze (prázdné nebo pomocí průvodce) 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentace vytvořené vyučujícím doplněné výkladem - praktická práce v prostředí školní počítačové sítě¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1, Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
6.	Projekt 2 – vytvoření jednoduché databáze	<ul style="list-style-type: none"> - Shrne si a aplikuje znalosti získané studiem použité aplikace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Databáze vytvořená z podkladů projektu 1 - Prostedí aplikace - Práce se soubory 	<ul style="list-style-type: none"> - praktická práce v prostředí školní počítačové sítě - vyhledávání informací na internetu⁵ 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁵PT5, Média a mediální produkce, Uživatelé
6.	Počítačové sítě	<ul style="list-style-type: none"> - Pochopí význam a důvody vytváření počítačových sítí. - Orientuje se v možných topologiích sítí. - Seznámí se s počítačovou sítí školy 	<ul style="list-style-type: none"> - Princip a účel počítačových sítí - Základní pojmy, topologie, síťová architektura - Školní počítačová síť 	<ul style="list-style-type: none"> - výukový film na DVD - prezentace vytvořené vyučujícím - praktická práce v prostředí školní počítačové sítě 	<ul style="list-style-type: none"> - F – Fyzika a její části optika a elektrotechnika

6.	Princip internetu a jeho využití v praxi	<ul style="list-style-type: none"> - Osvojí si základní principy, na kterých internet funguje. - Upevní schopnost vyhledávat, hodnotit, třídit a ukládat informace. - Procvičí si používání e-mailu, vytváření osobního adresáře kontaktů. - Seznámí se s dalšími službami internetu (ftp, chat, icq apod.) - Seznámí se s principem služby WWW. - Vytváří jednoduché WWW stránky. - Pochopí základy programování a programovacích technik. 	<ul style="list-style-type: none"> - Internet, jeho historie, vývoj a význam ³ - Pojmy: adresy, domény, základní možnosti připojení ³ - Přehled služeb - Služba e-mail a WWW ^{5,3} - Tvorba WWW stránek v jazyce HTML ⁵ - Skripty na WWW stránkách 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s počítačem - diskuze - práce ve skupinách - vyhledávání informací na internetu ⁵ - výukový film na DVD 	<ul style="list-style-type: none"> - Veškeré předměty – využití výukového softwaru v rámci upevňování učiva - ⁵PT5, Média a mediální produkce, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv prostředí - ³PT3, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
6.	Projekt 3 – vytvoření WWW stránek	<ul style="list-style-type: none"> - Aplikuje znalost jazyka HTML. - Procvičí si složitější struktury HTML a jejich aplikace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření WWW stránek fiktivní firmy k tématu dle projektu ¹⁵ 	<ul style="list-style-type: none"> - samostatná práce s počítačem - vyhledávání informací na internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - ⁵PT5, Média a mediální produkce, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv prostředí, Mediální produkty a jejich význam

Ekonomie

Charakteristika a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Cílem předmětu je rozvíjet ekonomické myšlení žáků, vést je k hospodárnému jednání a chování. Žáci získávají základní teoretické znalosti z oblasti mikroekonomie i makroekonomie.

Učivo vychází z poznatků týkajících se tržní ekonomiky, finančních trhů, daňové soustavy, národního hospodářství, hospodářské politiky státu.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- sbíral informace k vybraným tématům z nejrůznějších zdrojů,
- získal přehled o svém možném budoucím pracovním zařazení,
- diskutoval nad aktuálními tématy,
- orientoval se v dané problematice.

Časové a organizační vymezení

V 5. ročníku šestiletého studia má vyučovací předmět jednu vyučovací hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

V rámci vyučovacího předmětu Ekonomie vede učitel žáka k osvojení klíčových kompetencí těmito metodami a strategiemi:

Kompetence k učení:

Učitel

- volí vhodné problémové úlohy (individuální, skupinové) se ekonomickými tématy, k jejichž řešení bude žák vyhledávat informace (literatura, internet, ostatní média), vyhodnocovat jejich pravdivost a důležitost,
- zadáváním vhodných úloh motivuje žáky ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- navozuje problémové situace, které žák analyzuje a navrhuje způsoby jejich řešení,
- prostřednictvím skupinové práce či diskusí vytváří příležitosti k tomu, aby žáci promýšleli a analyzovali různé životní scénáře k určité modelové situaci.

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vytváří prostor k vyjádření a interpretaci vlastních myšlenek,
- zadává žákům referáty a vede je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce,
- vhodnými příklady a úkoly učí žáky klást jasné a srozumitelné dotazy, uvádět argumenty a protiargumenty,
- vytváří modelové situace, kterými žáci získají dovednost vzájemně si naslouchat (diskuze, hodnocení projevu, týmová práce).

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vytváří situace, během kterých žák konstruktivně řeší problémy s ostatním,
- připravuje aktivity, pomocí nichž účinněji prohlubuje mezilidské vztahy, soudržnost kolektivu, vědomí sounáležitosti a příslušnosti ke škole.

Kompetence občanské:

Učitel

- klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví),
- soustavným komentováním společenského dění a vhodně zvolenými aktivitami vede žáky ke sledování a analýze aktuální společenské, ekonomické, sociální a politické situace v ČR, i ve světě.

Kompetence k podnikavosti:

Učitel

- vede žáky, aby pochopili podstatu podnikání, naučili se orientovat v tržním hospodářství,
- rozvíjí osobní i odborný potenciál žáků,
- učí žáky využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
4.	Trh práce a profesní volba	<ul style="list-style-type: none"> • Kriticky posoudí své předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace. • Uvede příklady profesní poptávky na českém i evropském trhu práce. • Vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi. • Uvede význam práce, především pro psychické zdraví člověka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Profesní volba <ul style="list-style-type: none"> ▪ Práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, příprava na volbu profese. • Mezinárodní trh práce <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu • Osobní management <ul style="list-style-type: none"> • plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s textem 	Člověk a svět práce okruh Trh práce a profesní volba – integrováno Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě Sv - sebehodnocení, komunikace, asertivita, psychohygiena komunikační dovednosti, životopis, žádost Češi v evropských procesech Evropský integrační proces Česká republika a Evropská unie Rodina jako sociální skupina, time management
4.	Tržní ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu • rozlišuje a porovnává jednotlivé formy podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci výhodná • posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním • uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění • analyzuje skrytý obsah reklamy • vyjadřuje svůj názor na faktory ovlivňující úspěch výrobku na trhu, uvádí argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní ekonomické pojmy <ul style="list-style-type: none"> • typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky • Ekonomické subjekty <ul style="list-style-type: none"> • právní formy podnikání (živnost, typy společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání • Marketing <ul style="list-style-type: none"> • marketing a public relations, reklama, reklamní agentury 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - diskuse - vyhledávání informací na internetu 	Člověk a svět práce okruh Tržní ekonomika – integrováno Č – manipulativní komunikace
4.	Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice	<ul style="list-style-type: none"> • objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů • rozlišuje základní typy daní, uvede, na 	<ul style="list-style-type: none"> • Fiskální politika <ul style="list-style-type: none"> • státní rozpočet, daňová soustava • Monetární politika ČNB 	<ul style="list-style-type: none"> - diskuse - vyhledávání informací - práce ve skupinách 	Člověk a svět práce okruh Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice – integrováno

		<p>které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede, jakým způsobem podá přiznání k dani z příjmu fyzických osob • zjistí výši daní, sociálního a zdravotního pojištění, životního minima • objasní funkci sociálních dávek, především podpory v nezaměstnanosti, popíše, jak zažádá o sociální dávku, na niž má nárok • vymezí práci úřadu práce a personálních agentur • vyhledává informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií • na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů. 	<ul style="list-style-type: none"> • inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP • Sociální politika <ul style="list-style-type: none"> • důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti 		
--	--	--	--	--	--

4.	Finance	<ul style="list-style-type: none"> • objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank • zvolí optimální způsob financování svých osobních potřeb (spoření, úvěr, splátky, leasing) • uvede principy vývoje ceny akcií i možnosti bezpečných forem investic do cenných papírů • využívá moderní formy bankovních služeb včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií • ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku 	<ul style="list-style-type: none"> • Bankovní soustava <ul style="list-style-type: none"> • ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, bankovní produkty, typy spoření, úvěr, moderní formy bankovníctví, leasing, pojištění • Peníze <ul style="list-style-type: none"> • funkce peněz, formy platebního styku, cenné papíry, akcie, burza 	<ul style="list-style-type: none"> - výukové prezentace - užití dataprojektoru - práce s textem, vyhledávání informací - referáty 	Člověk a svět práce okruh Finance – integrováno
----	---------	--	---	--	---

ESTETICKÁ VÝCHOVA - HUDEBNÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přináší umělecké poznávání světa, rozvíjí tvořivé schopnosti a vede k uvědomělému vnímání uměleckých děl v historických souvislostech. Pomáhá vytvářet kladný vztah ke kulturním hodnotám.

Hudební výchova se skládá z vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které se vzájemně doplňují a prolínají. Vedou tak k aktivnímu vnímání zpěvu a hudby.

Nabyté schopnosti a dovednosti využívá žák při všech hudebních aktivitách, chápe umění jako prostředek komunikace, obohacuje svůj citový život a přistupuje tolerantně k různým kulturním hodnotám.

Hudební výchova zahrnuje i tematické okruhy průřezových témat osobnostní a sociální výchovy (respektování hodnot zvyků a tradic, správné chování při návštěvě kulturních akcí), multikulturní výchovy (slohové a stylové zařazení), enviromentální a mediální výchovy a výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Využívá poznatky z jiných hodin, zvláště výtvarné výchovy, dějepisu a českého jazyka. V hodinách jsou využívány metody a formy práce, které jsou založené na činnosti jednotlivce i celého týmu a schopnosti prezentovat své umělecké dovednosti před kolektivem. Žáci spolupracují na společných projektech a navštěvují kulturní akce podle možností regionální nabídky.

Obsahové vymezení

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura – Hudební obor RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G a Multikulturní výchova RVP G.

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace předmětu je 2 – 2 – 0 – 0. Ve třetím ročníku si žáci volí hudební výchovu nebo výtvarnou výchovu a ve vybraném předmětu pak pokračují do čtvrtého ročníku. Pro výuku je k dispozici odborná učebna

vybavená hudebními nástroji, Orfovým instrumentářem a audio-vizuální multimediální technikou a počítačem připojeným na internet.

Žáci mohou dále během celého studia navštěvovat nepovinný předmět Sborový zpěv (hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny/týden). V případě zájmu otevíráme od 5. ročníku jednoletý Hudebně-estetický seminář.

Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učitel vede žáka k samostatnému vyhledávání, objevování a poznávání nové, dosud nepoznané formy hudby, k hlubšímu poznání struktur již poznávaných hudebních forem.
- Učí žáka vyhledávat a používat informace ze světa hudby, aby byl schopen zasadit je do širších kulturních souvislostí.
- Stimuluje zájem žáka o dění a vývoj hudební kultury, touhu poznávat další hudební díla na základě již získaných znalostí a zkušeností z hodin hudební výchovy.

- Učí žáka samostatným provozováním hudby pronikat do struktury hudební skladby.
- Snaží se vzbudit u žáka pozitivní vztah k hudbě a kultuře vůbec.

Kompetence k řešení problémů

- Vede žáka k tomu, aby uměl logicky a výstižně vyslovit svůj názor na hudební dílo, interprety, představení apod. ústně i písemně, svůj názor podpořit nosnými argumenty.
- Učitel učí žáka vyslechnout a vyhodnotit názory ostatních lidí na hudební problém, reagovat a předávat další informace.
- Učí žáka orientovat se v notovém i textovém záznamu jednoduché písně.
- Pomáhá žákovi orientovat se v jednoduché partitūře, znát její zákonitosti a být schopen podle ní reprodukovat hudební dílo.
- Naučí žáka používat hudební nosiče a přehrávače, seznámí jej s možnostmi, kde hledat hudební zdroje a informace.

Kompetence komunikativní

- Učitel učí žáka logicky a výstižně vyslovit svůj názor na hudební dílo, interprety, představení apod. ústně i písemně, svůj názor podpoří nosnými argumenty.
- Učí schopnosti vyslechnout a vyhodnotit názory ostatních lidí na hudební problém, zareagovat a předat další informace.
- Učí orientovat se v notovém i textovém záznamu jednoduché písně.
- Pomáhá žákovi orientovat se v jednoduché partitūře, znát její zákonitosti a reprodukovat podle ní hudební dílo.
- Učí používat hudební nosiče a přehrávače, vysvětlí, kde hledat hudební zdroje a informace.

Kompetence sociální a personální

- Učitel umožní žákovi aktivně pracovat ve vokální nebo instrumentální skupině.
- Vede žáka ke schopnosti tolerovat ostatní účastníky této činnosti, dovednosti taktně upozornit na hudební chybu a navrhnout nápravu.
- Vede žáka k ohleduplnosti při pohybových aktivitách.
- Umožní žákovi přispět svým nápadem při skupinovém hudebním tvoření.
- Učí žáka ocenit i kriticky zhodnotit nápady své i ostatních.

Kompetence občanské

- Učí žáka respektovat hudební styly a žánry různých společenských skupin a národů.
- Vede žáka ke společenskému a ohleduplnému chování na kulturních akcích.
- Vede žáka k respektování hudebně-kulturní tradice naší země, učí jej ctít českou státní hymnu.

Kompetence k podnikavosti

- Učí žáka chránit kulturní hodnoty.
- Vede žáka k využití získaných znalostí a dovedností ve svém rozvoji a dalším studiu.
- Učí žáka prosadit svůj nápad a své řešení ve skupinové práci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
3.	Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Intonuje čistě podle svých hlasových možností a rozsahu. ¹ - Učí se dodržovat zásady hlasové hygieny a správného dýchání. ¹ - Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tvoření pěveckého tónu - Správné pěvecké dýchání - Hlasová hygiena - Zpěv lidových i umělých písní - Jednohlas, počátky dvojhlasu - Kánon 	<ul style="list-style-type: none"> - hlasová a dechová cvičení - intonace s oporou klavíru a intonačních schůdků - intonační cvičení - využití lidových písní jako intonačních modelů 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1 – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
3.	Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Zapojuje se do společné hry na Orffovy nástroje. - Učí se improvizovat. - Pěstuje si schopnost vnímat metrum a zkouší vytvářet jednoduché rytmické modely. - Vytvoří doprovod k jednoduché písni. - Rozumí jednoduchému zápisu rytmických hodnot. 	<ul style="list-style-type: none"> - Metrum, rytmus - Pomlky a délka not – opakování - Jednoduché rytmické modely - Dvoudobý a třídobý takt - Rytmické ztvárnění jednoduchých hudebních forem – nástrojová improvizace - Rytmická imitace, rytmický kánon 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s Orffovým instrumentárem - a boomhackers - rytmická cvičení - kompozice rytmického vícehlasu a rytmické fugy 	-
3.	Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Učí se vnímat spojení pohybu s hudbou. - Podle svých možností se naučí základní taneční kroky dobových tanců dle probíraného období. ¹ - Snaží se kultivovat svůj pohybový projev. ¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - Tanec renesanční ² - Afektivní teorie v baroku ² 	<ul style="list-style-type: none"> - praktická výuka renesančního tance (allemanda) - projekt „Renesanční slavnost“ - pochopení barokní expresivnosti pomocí metod dramatické výchovy (vytváření „soch“ s výrazem vypjaté emoce) 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1 – Sociální komunikace, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - ²PT2 – Žijeme v Evropě - D, ČJ
3.	Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Učí se soustředěně vnímat hudební dílo. - Učí se chápat dílo jako strukturovaný celek, jehož části se snaží rozeznat. - Zkouší vyjadřovat své pocity vyvolané poslechem. - Učí se své závěry formulovat také pomocí hudebních termínů. - Rozlišuje hudbu duchovní a světskou a chápe jejich funkce. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pojem „hudební forma“, motiv–téma - Vyjadřovací prostředky hudby gotiky, renesance a baroka - Gregoriánský chorál, mše, madrigal, fuga, suita, oratorium, concerto grosso - Významní autoři uvedených období – G. P. da Palestrina, O. Lasso, A. Vivaldi, G. F. Haendel, J. S. Bach ² - Čeští autoři – J. Campanus Vodňanský, A. Michna z Otradovic ² 	<ul style="list-style-type: none"> - poslech ukázek reprezentujících období gotiky, renesance a baroka - hlasová a dechová cvičení - intonace s oporou klavíru a intonačních schůdků - intonační cvičení - využití lidových písní jako intonačních modelů 	<ul style="list-style-type: none"> - ²PT2 – Žijeme v Evropě - D, ČJ
4.	Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší durovou a mollovou řadu. - Dle svých schopností zpívá čistě a rytmicky přesně v jednohlase a dvojhlasu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozšiřování hlasového rozsahu - Lidový dvojhlas - Stupnice dur-moll, kvintakord - Moderní písně 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s intonačními schůdky - hlasová cvičení 	-

4.	Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Zapisuje jednoduchý slyšený rytmus do not. - Vytvoří jednoduché aranžmá k písni. 	<ul style="list-style-type: none"> - Orientace v hudebním záznamu - Hra podle notového zápisu (rytmus) 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s Orffovým instrumentárem 	-
4.	Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Naučí se taneční kroky tanců dle probíraného období. - Učí se chápat tanec ve spojitosti s kulturou společenského vystupování a chování. ¹ - Osvojuje si normy chování vhodné pro dané prostředí. ¹ - Dokáže z tanců odvodit některé hudební znaky daného období. - Učí se zařadit taneční projevy do dobového kontextu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Menuet, polka, valčík - Pohybové prvky moderních tanců 	<ul style="list-style-type: none"> - výuka kroků menuetu - valčík, polka – opakování - mozartovská procházka po Brně (místa spjatá s Mozartovým pobytem) - projekt „Vernisáž impresionistických obrazů“ 	- ¹ PT1 – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
4.	Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí pojmu hudební forma a je schopen rozeznat již poznané hudební formy. - Dokáže se orientovat i ve složitější a delší skladbě. - Pokouší se propojit v jeden myšlenkový celek více částí jednoho hudebního díla. - Odliší hudbu artifiální a nonartifiální, chápe jejich specifika a rozdílné funkce. ³ - Pokouší se o estetické hodnocení, kultivuje své vyjadřování. - Chápe specifčnost 20. století v hudbě. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vyjadřovací prostředky hudby a jazyk hudby klasicismu, romantismu, 20. století - Hudební formy: rondo, koncert, requiem, symfonie, symfonická báseň, opera - Autoři: J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven, F. Chopin, B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, C. Debussy - Výrazné osobnosti a díla hudby 20. století - Dějiny nonartifiální hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - poslech ukázek reprezentujících období klasicismu, romantismu, 20. století - vybrané ukázky hlavních žánrů nonartifiální hudby - samostatné výstupy žáků prezentujících témata nonartif. hudby s pokusem o estetické hodnocení 	<ul style="list-style-type: none"> - ³PT3 – Základní problémy sociokulturních rozdílů - D, ČJ

ESTETICKÁ VÝCHOVA - VÝTVARNÁ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět Estetická výchova – výtvarná realizuje obsah Výtvarného oboru, jenž je spolu Hudebním oborem součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Vzdělávací obsah je zde konstituován na základě RVP G.

Předmět Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl.

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace předmětu je 2 – 2 – 0 – 0. První a druhý ročník má po dvou vyučovacích hodinách týdně. Ve 3. a 4. ročníku žáci volí předmět Estetická výchova – výtvarná nebo Estetická výchova – hudební, podle svého zájmu, talentu a schopností. Třída je tedy rozdělena na 2 skupiny, pro předmět Estetická výchova – výtvarná je tedy vytvořena v rámci třídy jedna skupina.

Výuka probíhá ve specializovaných prostorách školy – v ateliéru. K dispozici je i vybavení pro práci s keramikou, grafický lis, část vzdělávacích aktivit probíhá v plenéru, na výstavách a v multimediální učebně.

Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení vzdělávacích kompetencí se využívají následující strategie, metody a postupy a formy práce:

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje návštěvy výstav podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci – kompetence k učení, kompetence komunikativní.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
3.	Umělecký proces a jeho vývoj	<ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, uvědomuje si její význam v průběhu umělecké tvorby. - Učí se poznávat umělecký znakový systém, subjektivní význam znaku a význam získaný v komunikaci. ¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - Výtvarná abeceda – výtvarné zachycení významu slova, převedení písma do výtvarných znaků, zachycení slova pomocí atributů dotýkajících se jeho významu - Portrét – základní schémata realistického zobrazování lidské tváře, proporce, odraz lidských emocí - Portrét dle fotografie - fotografie jako realistické zobrazení skutečnosti i jako způsob výtvarné stylizace, zvětšení přinesené fotografie z rodinného alba, hledání kompozičního výseku, odstíny šedé, přechod od nejkontrastnějšího místa k nejsvětlejšímu, studie tužkou - Lidské oko – detaily lidské tváře, kresba tužkou, pokus o proniknutí smyslů, co skrývá oko, různý pohled na zpracování jednoho tématu, R.E.M., podvědomí - Člověk - umění - vynálezy - konstruktivismus, pokus o návrh vlastního vynálezu nebo nástroje - Tvář jako duchovní prostor - vymezení prostoru lidské tváře, anatomie, kánony, původ výrazu lidské tváře, pokus o zachycení psychologie, tvář rozložená v „perspektivě našich pocitů“ - Masky a rituály - masky, tance, kontakt s materiálem, kultura primitivních národů jako inspirační zdroj moderního umění, happening, inzitivní tvorba, J.M. BASQUIAT, Wilfredo LAM... (<i>malba temperou, keramika, případně točení na krubu apod...</i>) - Zátíší - kompozice předmětů, perspektiva, tvarová kompozice, kresba uhlím, barevná kompozice, kresba pastelem, předmět a jeho místo ve výtvarném 	<ul style="list-style-type: none"> - kombinované techniky, kolektivní práce - pero, tuš, linoryt - prostorová tvorba, performance 	<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1 – Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž – prolíná celým studiem s přiměřenou gradací v jednotlivých ročnících

			<p>umění, od klasického zátiší k Duchampovým ready-made, objekt – assembláž, vytvoření kolektivní sochy z nalezených předmětů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oblíbený výrobek - glorifikace předmětu, zboží, konzumní kultura, pop-art, užitá tvorba, studie, případně vyzvěšování oblíbeného výrobku podle Claése Oldenburga, realizace v různých materiálech, kašírování 		
3. a 4.	Role subjektu v uměleckém procesu	<ul style="list-style-type: none"> - Vnímá umělecké dílo v jeho souvislostech. - Posuzuje umělecká díla současnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - Můj obraz – samostatná výtvarná interpretace vybraného díla 20. století na základě teoretických poznatků a vlastní intuice, možnost výběru výtvarného vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> - malba, kresba, happening... - zpracovávání konceptů skic, psaných návrhů, jejich selekce dle vlastního uvážení 	- D
3. a 4.	Úloha komunikace v uměleckém procesu	<ul style="list-style-type: none"> - Zkoumá předpoklady potřebné k přijetí uměleckého díla, rysy současného přístupu k uměleckému procesu, vznik obecného vkusu a estetických norem, proměnu přenosu informací v uměleckém procesu. - Poznává účinky výtvarného vyjádření na smyslové vnímání, rozvrh tvarů a objemů v prostoru, přepis pohybu do obrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Umění dnes – seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně - Výtvarné techniky - Technologické postupy tvorby - Nová média - Člověk a prostředí - Architektura a její vliv na člověka v proměnách času 	<ul style="list-style-type: none"> - „Festival umění“, závěrečná kolektivní „výstava“, zhodnocení jednotlivých trendů promítajících se do práce studentů, návštěvy výstav s výkladem, projekce filmů o výtvarném umění ¹ - práce s internetem a elektronickou encyklopedií výtvarného umění 	- ¹ PT1 – Spolupráce a soutěž
4.	Já a moje identita	<ul style="list-style-type: none"> - Poznává účinky výtvarného vyjádření na smyslové vnímání, rozvrh tvarů a objemů v prostoru, přepis pohybu do obrazu. - Uplatňuje při tvorbě osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, aktivně vstupuje do procesu komunikace. - Samostatně pracuje s uměleckými prostředky, uplatňuje výtvarnou řeč současného umění. - Vybírá odpovídající prostředky pro vlastní výtvarné vyjádření. - Dokáže popsat obsahové i formální souvislosti jednotlivých uměleckých děl, pokouší se své poznatky uvést do vzájemných vztahů se současným i 	<ul style="list-style-type: none"> - Přírodnina - studie tužkou, perem a tuží ve zvětšeném měřítku - Krajina a příroda – vhléd do přírody (<i>malba temperou</i>), vývoj znázorňování přírodního světa od holandské krajinomalby až po práci s přírodou v land-artu, krajinomalba, detail, výřez, kompozice - Člověk - umění - vynálezy - konstruktivismus, pokus o návrh vlastního vynálezu nebo nástroje - Figura - zákonitosti znázorňování lidské a zvířecí postavy, lidský obličej a výraz - Můj obraz – samostatná výtvarná interpretace vybraného díla 20. století na základě teoretických poznatků a vlastní intuice, možnost výběru výtvarného vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> - studie tužkou - akvarel, tempera, kombinovaná technika - prostorová tvorba, keramika - kresba uhlím, portrét jako ilustrace, pero a tuš, rozkládání obličejů na barevné plochy - kresba perem a tuší - studie tužkou, - malba temperou 	- D, ČJ

		<p>historickým výtvarným projevem.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje umělecké styly od konce 19. století po současnost. - Dokáže objasnit širší společenské nebo filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl. 	<ul style="list-style-type: none"> - Stárnutí – plynutí času a jeho zachycení ve výtvarném umění, proměny okolního světa, fotografie z různých období života, záznam průběhu stárnutí v kresbě, fáze stárnutí zaznamenané na jedné tváři apod. - Moje tvář – fotografie jako realistické zobrazení skutečnosti i jako způsob výtvarné stylizace, zvětšení přinesené fotografie z rodinného alba, hledání kompozičního výseku, odstíny šedé, přechod od nejkontrastnějšího místa k nejsvětějšímu - Tvář jako duchovní prostor – vymezení prostoru lidské tváře, anatomie, kánony, původ výrazu lidské tváře, pokus o zachycení psychologie, tvář rozložena v „perspektivě našich pocitů“ - Proměny portrétu – možnosti portrétu, impresionismus, kubismus, zachycení vnitřních stavů v abstraktním umění, realistický portrét podle modelu 		
--	--	--	---	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět tělesná výchova realizuje v 3. – 6. ročníku šestiletého studia vzdělávací obsah oboru Tělesná výchova obsaženého v RVP G a z oboru Výchova ke zdraví RVP G zahrnuje část tématu Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Zdravý způsob života a péče o zdraví a Ochrana člověka za mimořádných událostí. Dále zahrnuje průřezová témata PT1 – Osobnostní a sociální výchova, PT3 – Multikulturní výchova a PT 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Časové a organizační vymezení

Časová dotace předmětu je 2–2–2–2.

Výuka probíhá ve skupinách odděleně pro chlapce a dívky v tělocvičně, v posilovně a na školním hřišti. Část aktivit probíhá na lehkooletickém stadionu a v terénu. Žáci 3. ročníku šestiletého studia absolvují 5 – 6 denní lyžařský výcvikový kurz, žáci 5. ročníku šestiletého studia absolvují sportovní kurz zaměřený na letní sporty. Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou. Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací obsah v TV se prolíná s obsahem vyučovacích předmětů Výchova ke zdraví, Biologie, Občansko-společenský základ a Chemie. Vědomosti a dovednosti, které se získají v jiných předmětech, se uplatňují při pohybových činnostech v TV a naopak, zkušenosti získané v TV přispívají k realizaci cílů jiných vyučovacích předmětů. Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy. Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů a význam správné životosprávy a správného životního stylu pro duševní zdraví. Součástí výuky jsou ušlechtilé myšlenky spojené se sportem a olympismem.

Ve vyučovacím předmětu se uplatňují průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova a environmentální výchova.

Učitel realizuje následující společné postupy, metody a formy, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- Nechá žáky samostatně vybírat vhodné kondiční, posilovací a relaxační cviky při rozcvičkách nebo strečinku v závěru hodiny.
- Dbá na bezpečnost, záchranu a pomoc a učí ji žáky.
- Kontroluje správné provedení cviků, vyloučí cviky škodlivé, volí vhodnou zátěž.
- Jde žákům osobním příkladem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- Motivuje žáky k řešení herních situací, k taktice a týmové spolupráci.
- Umožní žákům podílet se na přípravě vlastních sportovních akcí, plánovat, realizovat a hodnotit tyto akce.

Kompetence komunikativní

Učitel

- Učí žáky používat správné názvosloví, vyjadřovat se přesně a konkrétně.

- Podporuje dobré vztahy mezi žáky i mezi žáky a učiteli, například při školních turnajích.
- Striktním požadavkem na dodržování sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a respekt před danými pravidly a předpisy.

Kompetence občanské

Učitel

- Učí žáky chování v krizových nebo zdraví ohrožujících situacích.
- Seznamuje žáky s technikou první pomoci.
- Netoleruje hrubé chování a šikanu.
- Organizuje ve výuce kolektivní hry a soutěže, tím rozvíjí zodpovědnost jednotlivce za výsledek práce kolektivu.
- Organizuje ve výuce soutěže jednotlivců, tím rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a učí snášet neúspěchy.
- Klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka a tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení.
- Striktním požadavkem na dodržování sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a respekt před danými pravidly a předpisy.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Klade důraz na individuální přístup k žákům, a tím rozvíjí jejich osobní schopnosti a posouvá jejich limity.
- Organizuje ve výuce kolektivní hry a soutěže, tím rozvíjí zodpovědnost jednotlivce za výsledek práce kolektivu.
- Organizuje ve výuce soutěže jednotlivců, tím rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a učí snášet neúspěchy.
- Klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka a tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení.
- Striktním požadavkem na dodržování sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a respekt před danými pravidly a předpisy.

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- Motivuje žáky k řešení herních situací, k taktice a týmové spolupráci.
- Umožní žákům podílet se na přípravě vlastních sportovních akcí, plánovat, realizovat a hodnotit tyto akce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
3.–6.	Význam pohybu pro zdraví	<ul style="list-style-type: none"> - Usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností. - Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých. - Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. - Použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy, upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy. - Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tělesná výchova a sport dívek a chlapců, věkové kategorie ¹ - Rekreační a výkonnostní sport 		<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1 – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Morálka všedního dne
3.–6.	Zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy	<ul style="list-style-type: none"> - Použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy, upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy. - Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Význam kondičního cvičení ¹ - Zdravotní význam správného držení těla, testy ¹ 		<ul style="list-style-type: none"> - Integrace z oboru Výchova ke zdraví RVP ZV téma Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
3.–6.	Individuální pohybový režim	<ul style="list-style-type: none"> - Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. - Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. - Uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí. - Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách. - Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Motivační cvičení ¹ - Relaxační cvičení ¹ - Posilovací cvičení - Cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení - Únava, zátěž, regenerace, dechová cvičení ¹ - Rozcvičení – základní typy 		<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1 – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž
3.–6.	Organismus a pohybová zátěž	<ul style="list-style-type: none"> - Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. - Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. - Uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí. - Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách. - Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Organizace a bezpečnost - Způsoby kontroly účinnosti sport. zatížení 		<ul style="list-style-type: none"> - Integrace z oboru Výchova ke zdraví RVP G – téma Zdravý způsob života a péče o zdraví
3.–6.	Závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná 1. pomoc v podmínkách sport. činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. - Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. - Uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí. - Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách. - Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zásady první pomoci 		<ul style="list-style-type: none"> - Integrace z oboru Výchova ke zdraví RVP G – téma Ochrana člověka za mimořádných událostí
3.–6.	Péče o sebe sama	<ul style="list-style-type: none"> - Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. - Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity. - Uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí. - Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách. - Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Předcházení zátěžovým situacím, stresům - Zvládání zátěžových situací - Relaxace - Celková péče o zdraví 		
3.–6.	Pohybové hry	<ul style="list-style-type: none"> - Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních 	<ul style="list-style-type: none"> - Přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení¹ 		<ul style="list-style-type: none"> - ¹PT1 Spolupráce a soutěž

3.–6.	Pohybové dovednosti a pohybový výkon	předpokladů. - Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování.	- Nástupové tvary, přesuny ¹ - Pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady ¹ - Způsoby kontroly účinnosti cvičení	- ¹ PT1 – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž
3.–6.	Pohybové odlišnosti a handicap	- Posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně.	- Věkové, pohlavní, výkonnostní testy	
3.–6.	Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou	- Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících.	- Základní taneční kroky (valčík, polka, polonéza) ¹ - Aerobik ¹ - Cvičení se švihadlem - Tvorba sestav, složitější krokové vazby s pohybem rukou ¹	- ¹ PT1 – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Morálka všedního dne
3.-6.	Gymnastika		- Organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena ¹ - Technika + dopomoc ¹ - Názvosloví, kultivace pohybu ¹ - Akrobacie - kotouly, modifikace, vazby - stoje, vazby - přemet stranou s oddáleným dohmatem - rovnovážné polohy a postoje - Kladina - náskoky, seskoky - chůze, poskoky - rovnovážné stoje s pohybem paží - Hrazda - náskok do vzporu, zákmihem seskok sešin - výmyk odrazem jednoho nebo obou noh - podmet - Přeskoky - Šplh na laně a na tyči - Kruhy dosažné, doskočné - svis stojmo, vznesmo, vzad a zpět - v hupu, při záhupu seskok	- ¹ PT1 – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Morálka všedního dne
3.–6.	Atletika		- Rychlostní a vytrvalostní běh - Štafetový běh - Vrh koulí - Skok vysoký	- ¹ PT1 Spolupráce a soutěž

3.–6.	Úpoly		<ul style="list-style-type: none"> - Fair play chování ¹ - Přiměřenost sebeobrany ¹ - Přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika - Základy sebeobran - Právní aspekt 		
3.–6.	Sportovní hry		<ul style="list-style-type: none"> - Basketbal, florbal, fotbal, volejbal, kopaná ¹ - herní činnosti jednotlivce - herní kombinace – základy - průpravné hry - hra se zjednodušenými pravidly - hry bez zjednodušených pravidel - kondiční trénink - pravidla - Ringo, fresbee, badminton, stolní tenis 		- ¹ PT1 Spolupráce a soutěž, Morálka všedního dne
3.–6.	Posilování		<ul style="list-style-type: none"> - Správné držení těla a souměrně estetická postava - Zvýšení silových schopností jednotlivých částí těla 		
3.	Lyžování	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládne základy lyžařských technik. - Dodržuje zásady bezpečnosti. - Umí poskytnout první pomoc při úrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Běžecské lyžování - Sjezdové lyžování - Snowboarding - Jízda na vleku a lanovce - Bezpečnost pohybu v zimním horském prostředí ¹ - Zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na zimní sporty ¹ 		- ¹ PT1 Spolupráce a soutěž, Morálka a soutěž
5.	Turistika a pobyt v přírodě	- Seznámí se s různými formami turistiky.	<ul style="list-style-type: none"> - Cykloturistika ¹ - Vodní turistika ¹ - Lanové aktivity, plavání, sportovní hry ¹ - Zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na letní sporty ¹ 		- ¹ PT1 – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Morálka všedního dne
3.–6.	Komunikace v TV	- Užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží.	<ul style="list-style-type: none"> - Názvosloví, grafická značení - Gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary ¹ 		- ¹ PT1 – Sociální komunikace
3.–6.	Sportovní výzbroj a výstroj	- Volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje.	<ul style="list-style-type: none"> - Účelnost, funkčnost - Bezpečnostní prvky - Finanční dostupnost a kvalita ³ - Příprava a úklid náradí, základní údržba 		- ³ PT3 – Základní problémy sociokulturních rozdílů

		<ul style="list-style-type: none"> - Připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci. - Respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje, spolurozhoduje utkání soutěže. - Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva. - Sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje. - Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti. 	<p>cvičiště</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní pravidla her, soutěží a závodů - Fair play jednání - Základy měření a evidence, zpracování dat - Měření výkonů a pohybových dovedností - Vyhodnocení výsledků 		
3.–6.	Organizace sportovních akcí a pohybových činností, pravidla osvojovaných pohybových činností				
3.–6.	Olympismus		<ul style="list-style-type: none"> - Historie a současnost - Fair play – spolupráce ve sportu ³ - Pomoc soupeři a handicapovaným ³ - Odmítání podpůrných látek - Ochrana přírody - Úspěchy našeho sportu - Významní sportovci a soutěže 		<ul style="list-style-type: none"> - ³PT3 – Základní problémy sociokulturních rozdílů

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Prospěch žáka je ve všech předmětech učebního plánu daného ročníku klasifikován stupni výborný (1), chvalitebný (2), dobrý (3), dostatečný (4), nedostatečný (5).

Ve vyučovacích předmětech výchovného charakteru se při klasifikaci nepřihlíží k míře talentu, nýbrž ke schopnosti a motivaci žáka využít vlastních možností v rámci osobních mezí. Vyučující přiměřeně zohledňuje míru zájmu a aktivního přístupu žáka k plnění úkolů zejména v oblasti praktických činností.

Stupeň „výborný“

- Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově dovede vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň „chvalitebný“

- Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované teoretické i praktické činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Myslí logicky, je tvořivý. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen sám nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň „dobrý“

- Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatné nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Při aplikaci osvojených poznatků a dovedností se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat učební texty podle návodu učitele.

Stupeň „dostatečný“

- Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, pojmů a zákonitostí závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má závažné nedostatky. Při uplatňování osvojených poznatků a dovedností je nesamostatný, dopouští se podstatných chyb. V jeho logice se objevují závažné chyby, jeho myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké nedostatky.

Stupeň „nedostatečný“

- Žák si požadované poznatky, pojmy a zákonitosti neosvojil uceleně, má v nich závažné mezery. Jeho schopnost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí se vyskytují časté závažné chyby. Při výkladu jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Jeho myšlení není samostatné, dopouští se zásadních logických chyb. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.

Podrobná pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou součástí školního řádu.

AUTOEVALUACE ŠKOLY

Vlastní hodnocení školy vychází z příslušné vyhlášky MŠMT. Hodnocení probíhá v jednotlivých cyklech.

Nástroje, kritéria, cíle a výstupy jednotlivých hodnotících činností ve všech oblastech hodnocení jsou patrné z následujících tabulek.

1. Hodnocení podmínek ke vzdělávání

Cíl	Způsob hodnocení	Provádí	Kdy	Výstup
Materiální vybavení	- dotazník - analýza stavu - analýza požadavků PK - analýza inventarizace	- učitelé, zaměstnanci, žáci - vedení školy - předsedové PK - vedení školy	- jarní období - průběžně - jarní období - únor	Návrh opatření zpracuje vedení školy na základě údajů předsedů PK a vyhodnocení dotazníků. Nákupy.
Personální situace	- dotazník - rozbor stavu	- učitelé, žáci - vedení školy	- jarní období - začátek školního roku	Výroční zpráva, zpracuje ŘŠ.

2. Hodnocení průběhu vzdělávání

Cíl	Způsob hodnocení	Provádí	Kdy	Výstup
Hospitační činnost	- hospitace - dlouhodobější srovnání	- ŘŠ, zástupci školy, předsedové PK	- průběžně	Hospitační záznam, obecné závěry z hospitací, doporučení PK, doporučení vyučujícím, podklady pro hodnocení učitelů vedením školy.
Hodnocení učitelů žáky	- dotazník pro žáky	- žáci	jarní období	Vyhodnocení dotazníku, s doporučením pro PK, projednání s příslušným vyučujícím. Podklady pro hodnocení učitelů vedením školy.
Hodnocení předmětů žáky	- dotazník pro žáky	žáci	jarní období	Vyhodnocení dotazníku, s doporučením pro PK a vyučující.
Hodnocení učitelů vedením školy	- portfolio - rozhovor	- všichni vyučující a vedení školy	- příprava průběžně - realizace v jarním období	Stanovení úkolů pro vyučující a PK, podklady pro stanovení osobního hodnocení.
Výstup z jednání PK	- zápisy z porad PK - osobní rozhovor	- vedení školy a předsedové PK	- průběžně po poradách PK	Zápisy z porad PK, podklady pro další práci PK.
Další akce školy hodnocené žáky a učiteli	- dotazník	- učitelé, žáci	- jarní období	Zpráva s celkovým posouzením akcí, doporučení PK, příp. návrh na změny.

3. Hodnocení podpory žákům a spolupráce s rodiči

Cíl	Způsob hodnocení	Provádí	Kdy	Výstup
Studium	- souhrn a rozbor potřeb - dotazník pro žáky - rozbor výsledků maturitních zkoušek - rozbor klasifikace	- třídní učitel - žáci - vedení školy - vedení školy	- začátek školního roku - jarní období - začátek školního roku - začátek školního roku	Záznamy třídních učitelů a opatření ze strany vedení školy.
Klíma školy	- dotazník pro studenty	- vedení školy, učitelé	- jarní období	Vyhodnocení dotazníků, přijetí potřebných opatření a sdělení závěrů studentům.
Spolupráce s rodiči	- analýza zápisů třídních schůzek - zápisy jednání školské rady	- vedení školy, třídní učitelé - vedení školy	- průběžně	Vyhodnocení zápisů z třídních schůzek a jednání školské rady.
Studentský parlament	- dotazník pro studenty - poznatky z jednání studentského parlamentu	- vedení školy, třídní učitelé	- průběžně	Vyhodnocení dotazníků, opatření reagující na jednání studentského parlamentu.

4. Hodnocení výsledků vzdělávání

Cíl	Způsob hodnocení	Provádí	Kdy	Výstup
Klasifikace	- dlouhodobější srovnání - rozbor klasifikace	- žáci, příslušní vyučující, vedení školy	- na konci klasifikačních období	Výsledek rozboru a srovnání klasifikace s doporučením pro vyučující.
Maturitní zkoušky	- rozbor výsledků	- třídní učitel, příslušní vyučující, vedení školy	- červen	Úspěšnost žáků v porovnání s předchozími výsledky, případný návrh opatření pro PK.
Hodnocení klíčových kompetencí	- hodnotící škála, analýza hodnotících nástrojů	- všichni učitelé a žáci, vedení školy	- podle hodnotící škály	Souhrn informací o žácích, případný rozbor s rodiči.
Úspěšnost absolventů	- zjištění výsledků v přijímání absolventů na VŠ, VOŠ a další typy škol (e-mail)	- výchovný poradce a třídní učitelé	- září	Porovnání úspěšnosti nových absolventů s předchozími.

5. Hodnocení řízení školy

Cíl	Způsob hodnocení	Provádí	Kdy	Výstup
Hodnocení školy učiteli	- dotazník pro učitele	- učitelé	- jarní období	Vyhodnocení dotazníků, návrhy a změny z nich plynoucí.
Organizace práce	- dotazník pro učitele	- učitelé, vedení školy	- jarní období	Vyhodnocení, návrhy a změny.
DVPP	- dotazník pro učitele	- učitelé	- jarní období	Vyhodnocení dotazníku, srovnání se záznamy o DVPP, plán DVPP na další období.
Klíma školy	- dotazník pro učitele	- učitelé	- jarní období	Vyhodnocení, návrhy a změny.

6. Hodnocení výsledků práce školy

Cíl	Způsob hodnocení	Provádí	Kdy	Výstup
Výsledky práce školy	- rozbor předchozího období	- vedení školy	- konec školního roku	Výroční zpráva, plán úkolů na nový školní rok, autoevaluační zpráva, revize koncepce a případné úpravy ŠVP.
Autoevaluace	- analýza kvality autoevaluačních nástrojů a výstupů autoevaluace	- vedení školy	- konec školního roku	Souhrn, případné změny nástrojů, cílů a kritérií.
Propagace, vnější hodnocení	- posouzení stavu	- vedení školy, vyučující	- druhé pololetí	Vyhodnocení názorů, návrhy změn.
Soutěže (SOČ, olympiády)	- hodnocení dosažených výsledků	- příslušní vyučující, předsedové PK, vedení školy	- průběžně po skončení soutěží	Vytvoření souhrnné zprávy a doporučení PK.
Spolupráce s jinými institucemi	- posouzení stavu	- vedení školy	- průběžně	Výroční zpráva.

Dodatek č. 1 ke školnímu vzdělávacímu plánu pro gymnaziální vzdělávání – šestileté studium všeobecné, vyšší stupeň

Na základě analýzy oblasti pravidelných akcí pořádaných školou, která byla provedena vedením školy, a v souvislosti se změnami vnitřních předpisů školy se v ŠVP upravuje znění kapitoly „Další možnosti nabízené žákům mimo vyučování“ na str. 4 následovně (změny podtrženy):

Další možnosti nabízené žákům mimo vyučování

- Příprava k jazykovým zkouškám.
- Studijní pobyty v zahraničí pro jazykově nadané žáky.
- Účast na vědomostních a sportovních soutěžích.
- Sportovní kurzy, školní výlety, kulturně-historická exkurze do Prahy pro žáky maturitních ročníků, kurzy ekologické výchovy a další výchovně-vzdělávací akce školy.
- Dramatický kroužek.
- Nácvič divadelních představení v anglickém a francouzském jazyce.
- Školní pěvecký sbor.
- Přístup na internet a k bezdrátové síti WiFi.
- Školní metodik prevence ve spolupráci s pedagogy, zejména s třídními učiteli vyhledává žáky s rizikem či projevy sociálně nežádoucího chování, poskytuje poradenské služby těmto žákům a jejich zákonným zástupcům.
- Výchovný poradce školy pomáhá žákům zejména při výběru dalšího uplatnění, řešení individuálních problémů, shromažďování statistických údajů o uplatnění našich absolventů.

Dále se v kapitole „Spolupráce s jinými subjekty“ na str. 4 doplňují odrážky:

- Nadační fond Gymnázia, Brno, Křenová 36
- Klub absolventů Gymnázia, Brno, Křenová 36

a upravuje se první odrážka:

- Školská rada je ustavena dle zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a na základě usnesení Rady Jihomoravského kraje č. 876/05/R 19. Školská rada má devět členů. Spolupracuje se školou v souladu s § 167 a 168 školského zákona.

Tento dodatek vstupuje v platnost dne 1. září 2013

Miroslav Marek
ředitel školy